

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése július elsején lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Fehér kezek, tört kezek.

Budapest, június 27.

Az ember barátja lehet a nők választói jogának anélkül, hogy köteles volna a Glücklich Vilma barátja is lenni. Mert hogy a választói jogot megadják a nőnek is, az egynemű kultúrállamban már elintézett kérdés, a legtöbb államban konszideráció tárgya és csak nálunk nevetnek rajta. De hát nálunk jóformán minden fejlődésnek és haladásnak meg kell járnia a kinevetetés kálváriáját. S ma még ez a periódus járja. Még nevetnek azon, hogy a nő választói jogot kapjon. Am, ha az ember barátja a nők választói jogának, nem kell szükségképpen a Glücklich Vilma barátjának is lenni. Mert ez az önesinálta apostol, ez a kellemetlen néni, aki kullansként tapad mindazokhoz, akik most a férfiak általános választói jogáért küzdenek, nem használ a nők választójogának, ellenben nevéssé teszi a férfiak küzdelmét is. És ki merjük mondani, hogy Glücklich Vilma munkájával Magyarországon Glücklich

Vilmán kívül csak Tisza István van megelégedve.

A Glücklich Vilmára való hivatkozással pedig azt akarjuk megértetni, hogy nem szabad azon csodálkozni, ha nagyon sokan vannak Magyarországon, akik a nőknek a — nappali munkát is el szeretnék tiltani. Természetes tehát, hogy a nők éjjeli munkájának szabályozására is Magyarország szánta el magát legkésőbbben. A magyar végtelen fajta. Sehol sem tisztelik és sehol sem sajnálják le jobban a nőt, mint nálunk. Középkori trubadurok és keleti hajesárok vagyunk egy személyben, ha nővel állunk szemben. Vagy oltárra állítjuk a nőt, vagy azt is flegmával türjük, hogy a nő mellettünk teherhordó szolgálatot teljesítsen. S ugyanabban az országban, ahol a legtöbb fehér női kéz van, melyet jobban örzünk a munkától, mint szemünket a portól, van egyszersmind a legtöbb hajlott gerinczű asszony és leány, akinek valósággal baromi munkában kell mindennapi száraz kenyerét megszereznie. Luxustárgy vagy igavonó állat: ez nálunk a nő s ezer piruló férfi hiába próbálja ezt a szegényletes állapotot orvosolni. Mert ha azt prédikáljuk, hogy megbecsületlenítő formája a tiszteletnek az, ha a nőt nem engedjük dolgozni, élni, saját sorsát intézni: akkor a gunyolódók Glücklich Vilmára mutatnak, hogy hát ilyen kombattáns figurának óhajtuk-e nevelni a növé-

reinket és leányainkat. Ha pedig a másik végtelen azt harsogjuk, hogy ázsiai mértékű emberkinzás az, ahogyan a szegény munkába hajtott nőt nappal és éjjel gyötörtetni engedjük: akkor hipokrita felháborodással fordulnak ellenünk a moralisták, hogy hát az utczasárookra akarjuk-e kergetni azokat a szegény nőt, akik most legalább tisztességes munkával szerezhetik meg kenyerüket?

Ezért van nehéz soruk Magyarországon a nők felszabadulásáért küzdőknek. Kontár asszonyok és hipokrita férfiak nehezítik a küzdők helyzetét. Pedig hát a nők felszabadítása sokáig nem halasztható. A nagyon is fehér kezű s a nagyon is feltört kezű asszonyok elszaporodása egyaránt nemzeti veszedelem. És dolgozni kell azon a fordulaton, hogy a nők se luxustárgyak, se állati sorban kizsákmányolt igavonók ne maradjanak. De a felszabadítás is a belátásos férfiakra vár, mint ahogy férfiak voltak az okai annak is, hogy a nők rabszolgaságba estek: az imádat és a semmibe vétel rabszolgaságába. Azt a nőt, akit imádnak, nem hagyhatjuk meg felcziczomázott áldozatnak, akit minden férfivágy ostromol s azt a nőt, aki dolgozni akar, nem hagyhatjuk meg prédának, akiből a munkaadó több munkaerőt présel ki, mint férfimunka-saiból. A két végtel között segítségére kell sietni annak a felszabadulási folva-

A főnyeremény.

Írta: Nagy János.

(Utánnyomás tílos.)

A „Fehér Bárány“ lefüggönyözött ablakai mögül foszlányokba vizzog ki a hegedűszó. Rekedt kurjantások lármája tarkítja olykor a fáradt, lélektelen cigánymuzsikát, meg egy-egy élesen felsivító csattanás. Ilyenkor teli palaczkok repülhetnek ott benn a vaskályhához, annak van az a különös, felesattanó hangja.

A június végi meleg nap odatűz a vendéglő homlokzatára. Délután öt órára járhat az idő, mert a boltozatos bejárónál, az üvegajtó előtt, vihógó eselédleányokon kívül a vizsgák után elcsavargó iskolásfiúk is ott ácsorognak, akik, mikor az ajtó néha kinyílik, úgy rebbennek szét, mint egy elhessegett verébesapat. Az ajtón börtől kifőtt, vörös arcu, vagy az éjszakázástól megsápadt tiszték botorkálnak ki s be. Emeletes sapkájuk a fejük bubján hetykélkedik, a kibontott bluz alól kivirít a tarka ingjük, mámorosan pengenek a sarkantyuk, ők maguk meg tetetett, vagy szivból jövő dudorászással jönnek-mennek.

Még tegnap este kezdődött el a dárídó. A kicsi, vidéki garnizont a napokban bolondul, képtelenül nagy szerenese érte. Valami utazó sorsjegy-ügynök egyik vidám este a tiszti étkezőben rájuk szózott egy részletfizetési sorsjegyet. Tíz és egy néhány koronát úgy fizettek ki első részlet gyanánt, mint soha

többé vissza nem rekriminálható, elveszett summát. A szerenese pajkos és szeszélyes istenasszonya azonban ezuttal bakfis-szemmel nézhetett körül. Behódolt a kardesörtető fiuknak s a legelső huzáson százezer forintos főnyereményt zuditott a nyakukba. Ennek a megaláztatón nagy szerenésének üli most a vidámságos torát a városka tisztikara.

A város, messze bent valahol Erdély egyik szegletében, istentől és fővonaltól távol, kezdettől fogva stragarnizonja volt a honvédségnek. Székelyvásárhely után már csak a hathónapi kényszer-szabadságolás s azután a végleges kvietálás következett a honvédség, e furcsa és félbemaradt hadsereg gascogni-hajlamu ifju tisztjeinek az életében.

A magános zászlóalj parancsnokai is rendszerint a törzstiszti fokot csak alig kive-rekedett, a rokkantsági állomány bús és végső stációja elibe került őrnagyok voltak, akik besavanyodottan, pályájuknak nem is igen titkolt utálatával intézték az eldugott garnizon dolgait. A megkeseredett emberek koronként fellebbanó dühével olykor a csapat előtt hordták le a sárga-földig az egész országból idemustrált tiszteket: ezek meg egy szemrandulás nélkül nyelték el a brutális hangot, a sértő megaláztatást, mert a kazárnya-udvaron és a gyakorlóterén kívül legalább nem törődött senki a dolgaikkal s a csak néhány évig, — ha ugyan nem: néhány hónapig — tartó katona-mivoltuk fájó és keseredett tudatában úgy éltek itt, a kis székely városkában, a kardesörtetéstől ijedős polgárság között, mintha diadalmas csaták

után meghódolt területek mohó és kiméletlen urai lettek volna.

A tiszteknek ebbe a minden-mindegy életébe úgy esapott belé hát ennek az ormótlan nagy nyereménynek a telegráf-híre, mint valami bomba, de amely nem rombolást hozott, hanem a kicsi és piszkos adósságokból való menekülést, szabadulást a kvietálás fejük felett lebegő veszedelmétől, a besavanyodott őrnagytól — és mindentől, ami itt fojtogatta őket anélkül, hogy valamit is tehettek volna ellene.

Heten voltak a részjegyesek. Amikor az öröm első megrészegítő ujjongásán tal voltak, tanácskozássra, komoly tárgyalásra gyűlt össze hét komolytalan fiatalember. Az lett a határozat, hogy a nyeremény felvételére elutazó két bajtárs még fenn Pesten hét darab takarékkönyvbe helyez el tíz-tizezer forintot. Ha majd nyugodtabb napok jönek el rájuk: majd abból fizetgetnek adósságot. Harmincezer forintot azonban készpénzben hoznak le a megbizottak. Ez a pénz érkezett meg tegnap este Székelyvásárhelyre. A vasútnál kinn vártak mind az öten a kis viczinális bedöcögésére. Kicsit komoran, aggodalmasan. Egyik se mert szólni a másfának, de mindeniket ott szorongatta már harmadnapja a lázongó gyanu: vajjon nem röpül-e a két fu — akiket olyan kevés köt már a császár kardbojtjához, Székelyvásárhelyhez és minden egyébbhez — valahová túl a nagy vizen? A viczinális végre nagy késéssel beszuszogott s amikor az egyetlen első osztályu kocsiból két sugárzó

matnak, mely működési teret ad az élet harczaiban a női munkaerőnek is. A világnak szüksége van arra a munkaerőre, mely most egy hamis és hazug tisztelet jogán téltlenségre van szorítva s a világnak másrészt nincs rá szüksége, hogy szegény munkásasszonyokat és munkásleányokat jobban megdolgoztasson, mint a férfiakat és mint a lovakat. A felszabadított női nem új erőforrásokkal fogja ellátni az életet. S ha sablonos is egy Mária Teréziára, egy Curie asszonyra, egy Szonja Kovalovszkára, egy Dobó Katiczára hivatkozni: de ezek a nagy asszonyi leletek elégségesen indokolhatják, hogy kíváncsiak legyünk, minő kincsek rejteznek még a ki nem aknázott asszonyi nemben. Kevesebb gyémántlelet kedvéért is asatásokat rendeztek már új gyémántmezőkön.

De hiszen nem akarjuk mi ezt a régi és még sokáig új problémát ezredszer kimeríteni. Csak rá akartunk mutatni, hogy az emberi haladás nagy műhelyében alighanem látnak bizonyos összefüggést abban a két aktuális eseményben, hogy ma még a szocialisták hivatalos lapja is kénytelen kiporolni Glücklich Vilma sok apostoli munkában porossá lett kabátját s hogy ma a parlament mégis kénytelen volt egy lépést tenni előre, a nők éjjeli munkájának, legalább ipari téren való szabályozására. Bizony nehéz munka itt a nők felszabadítása. Mert meg kell védeni a nőket a nők ellen is. És meg kell védeni a hipokrita férfiak ellen is. De csak hogy megindult valahára ez a védelem. Most már szabad benne reménykedni, hogy egykoron a magyar ég alatt is elkövetkezik a jobb idő s a nők tulfehér kezét éppen olyan kevéssé fogják vádolhatni lelkiismeretlenségünk, mint a munkában elgyötört asszonyok hajlott gerincei.

Az új agrárbank.

Budapest, június 27.

Az az új bankalapítás, amely a magyar állam aegise alatt történik, egyike lesz a legcsodálatosabbaknak. Főleg csodálatos azért, mert ennek a banknak alapításáról szóló javaslatot két nappal azután terjesztette Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház elé, hogy a folytonos bankalapítások ellen valósággal programbeszédet mondott, s hogy ezeknek megakadályozására már állami beavatkozással fenyegetőzött. Most csak azt nem lehet tudni, hogy ebben egyszerű következtetés van-e, vagy pedig a pénzügyminiszter a bankok számának korlátozásával csak a protektorátusa alatt álló „altruisztikus“ bank üzletkörét akarta már előre biztosítani.

Az kétségtelen azonban, hogy most már a bank létre fog jönni, hisz a pénzügyminiszter hajlandó az alaptőke 55 százalékát rendelkezésre bocsátani, a mai parlament pedig minden törvényjavaslatot megszavaz, melynek agrár íze van.

Elvileg senki sem tehet kifogást ennek a banknak alapítása ellen, de nem igen hiszszük, hogy a bank működése megfelelné azoknak a várakozásoknak, amelyeket az optimisták, köztük maga a pénzügyminiszter is, hozzá fűznek. Mert az kétségtelen, hogy a bank programja, ahogy azt a törvényjavaslat előszabja, nagyszerű. Foglalkozni akar a parcellázásokkal, még pedig „a miniszter által jóváhagyott tervek alapján.“ Hogy ez azonban mit jelent, azt nem lehet tudni. Valószínűleg el akarja hitetni a miniszter, hogy majd „altruisztikus“ parcellázások lesznek ezentul. De mi ettől az állami altruizmustól már előre fázunk, mert nem hiszünk benne. Protekció és korteszolgálat jutalmazása lesz az, ha ez az állami bank valakinek a birtokát parcellázza, s protekció szerint fogják kiosztani a parcellázandó földeket is. S éppen azért, mert ez előre láthatólag így lesz, itt már megdőlt az altruizmus terve. Mezőgazdasági munkaházak építésével kaposo-

latos hitelkérdések kielégítése is nagyon alkalmas arra, hogy a nagybiztosok osztály olcsó hitelt kapjon állami pénzből azzal az ürügygyel, hogy azon mezőgazdasági munkaházak épülnek, de kétséges, hogy az ellenőrzést úgy fogja-e gyakorolni tudni a miniszter, vagy a bank, ahogy ezt a szociális érdekek megköveteli. Az életbiztosítással kapcsolatos jelzalogkölesönnyújtás intézményének meghonosítása, amit a javaslat szintén a bank feladatául mond, nagyon szép intézmény, de nem új. A külföldön több országban megvan. Nálunk is évtizedek óta foglalkoznak a biztosító társaságok azzal a tervvel, hogy meghonosítsák, de eddig nem sikerült, s előre megjósolhatjuk, hogy ennek a banknak sem fog sikerülni. Nem fog pedig azért, mert hogy a bank ezzel az üzletággal foglalkozzék, egy biztosító társasággal kell, hogy összeköttetésbe lépjen. Elsőrendű intézet azonban nem fogja ezeket a viszontbiztosításokat átvállalni, mert ha jövedelmező üzlet volna, akkor az intézetek már eddig is meghonosították volna, ha pedig ők saját üzletkörükben nem kötnek ilyen biztosításokat, aligha fognak az állami bankkal csupán viszontbiztosítási üzleteket kötni.

Az altruizmus tehát csak köpeny, amely alatt a bank létesül. Az igazi cél az, hogy egy újabb fegyver legyen a tulzó agrártörékek diadalra juttatására. Mikor az országgyűlés ez év elején az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításával foglalkozott, az agráriusok azt követelték, hogy a jegybank záloglevélkontingense emeltessék fel, s a jegybank köteleztessék, hogy a magyar mezőgazdák az eddiginél nagyobb összeget bocsásson jelzalogképen rendelkezésükre. Mikor Lukács László értésükre adta, hogy ennek a kontingensnek felemelése lehetetlen, a gazdák vezérei tudatták Lukács pénzügyminiszterrel, hogy csak úgy szavazák meg a javaslatot, ha az állam segítségnyújt egy új földhitelintézet létesíthetése. Lukács ekkor ígéretet tett erre, s ennek az ígéretnek beváltása akar lenni ez a javaslat.

Ebből is kitűnik, hogy az új bank mi

arezu katona ugrott le, öt sápadt ember vörösödött ki reá. S az öröm, amely öt katona szorongó szívében napok óta félték, hamar elrebbenő madár volt csak, most viharzott fel bennök bátran, fentartás nélkül, igazán. Mámoros, csiklandozó örömtől kábultan a Fehér Bárányba hajtottak egyenesen s kezdetét vette a hangos dárídó, amelyet csak olyan emberek tudnak csapni, akik néhány nappal előbb még a mosónőjükkel, a suszterükkel és a kávéház pinczéireivel vivtak idegmegölő, rút csatákat s most egyszerre, hirtelenül ezres bankókat érznek ágaskodni a zsebükben.

Voltaképpen pedig meg is voltak akadva. A harmincezer forintot, mint valami elpusztíthatatlan, megtámadhatatlan és ellenséges portentumot érezték a zsebükben. Hova és mire lehessen, uram isten, harmincz darab ezresbankót elkölteni. Székelyvásárhelyen? Hiszen az olcsó, de előkelősködő vignetájú magyargyártású pezsgő már az első hajnalon kifogyott a Fehér Bárányban, a savanyu asztali borokhoz szokott kaszirnő pedig már éjfélre elalélt a pezsgő-tengertől. A héttagu társaság ijedezve vette észre, hogy borral, kocsis-borral nehéz harmincz darab ezrest elusztatni. Még folyt a dárídó — és folyt bőséges patakokban az olcsó és savanyu bor is — a kopott, szegényes és kicsi tükrökbe, meg a szegletbeli vaskályhához még oda-oda-repültek a teli üvegek: de már érezte, szinte búsan konstátálta a hét legény, hogy nem bírnak az ezresekkel. Már-már reájuk nehezdedő, dühös ellenségnek érezték az ormótlan

nagy summát, amely ellen hiában acesarkodnak, s a tehetetlenség fojtott és egymástól is titkolt dühével, fáradtan, kedvükvesztetten rikoltottak bele az esetlen, léleknélküli cigánymuzsikába. Még egy darabig élénkséget hozott a társaságra, amikor a cigánybandát egy ötletesebb fiú feltelepítette az asztal tetejére, amikor féllábra állva huzatták velők a Gotterhalte-t, vagy amikor összeeserélték a zenélő-instrumentumaikat s a nagybögőnek hegedűt, a brácsásnak ezimbalmot, a klarinétosnak violint kellett játszania, — de már egy másnap este felé titkon mindenik feladta a küzdelmet a hizott, nagy bankókkal szemben.

A bealkonyulás félhomályában negyedóránként szökdezték meg a fiúk s amikor a lámpákat felgyújtották, már csak ketten maradtak az ivóban: egy savószemű, rezes-arezu és kopaszodó kapitány, meg egy — hogy került ez a gyermek a honvédség székelyvásárhelyi hajótöröttjei közé? — egészen fiatal, rózsáskepű kis hadnagy.

A kapitány nagyon boros, elnehezedett volt már. Akadozó nyelven, hebegve, ismétlésekbe és kitérésekbe bocsátkozva, már délután óta meséli el a maga zátonyra jutott katonai pályáját. A kis hadnagy mosolygós figyelemmel, esendes türelemmel hallgatja az ellaposodó mesét, helyesel, nevet, boszankodik, vagy elszörnyűködik a bonyolódott élet-történet különböző fázisaihoz mérten. Időnként a kapitány félbeszakítja a maga bús históriáját, koczint, iszik, bele-belekurjongat a muzsikába, de aztán megint csak visszaül,

s hűdéssel hebegéssel bonyolítja tovább a tragédiát, amelynek hőse ő maga. Most egyszerre csak észreveszi, hogy egyedül maradtak az ivóban.

— Megszöktek a pulyák, megszöktek — tagolja. Néhányszor elismétli — látszik, hogy tetszik neki a megvetést olyan jól kifejező szó — :

— Pulyák, pulyák, pulyák!...

Megint csak leül s századszor is belekezd s folytatja a meséjét:

— Ugy volt már — te, kölyök, ne mosolyogj, mert nem vidám dolog ez! — mondom ugy volt, hogy nagy instancziázás után beszámították az ő diplomáját is a kauzeióba. Vagy nem mondtam volna még, hogy okleveles tanítónő volt Margit?... A rokonság is megerőltette magát: pénzeket szedett fel. Te, fiu — kiáltott fel — futkározta te már hájas, kövér, szuszogós, kisvárosi bank-direktorok után?... Feleseperedett szatócsokból lett bankigazgatók bőrfoteles irodái előtt ácsorogtál már? Mert én megtettem... Én futkorászom az atyafiság — csupa szegény hivatalnok-ember — váltóival... Még sa volt elég a pénz. Tízezer forint hiányzott a kauzeióból még mindig. Tíz-e-zer-fo-rint! Kauzeió? ... kaczagsz, mert most neked éppen ennyi pénz van a zsebedben. S még adósságod sincs. Mit mondasz?... Hogy van vagy ezer forint? Fúj! Szégyeld magad, te, te... kölyök... — No ne haragudj, csak ugy tréfából mondtam: igyunk egy pohár bort a békesség okáért!...

Ittak A kapitány közben elvesztette

akar lenni. A javaslatban körülírt célokat igazán nem gondolja komolyan senki. A tulzó agráriusok bankja lesz ez, hogy a fennálló nagy intézeteinkkel konkurráljon. És ebből a szempontból a bank alapítása már azért is igazságtalan, mert ezek a bankok nagy áldozatokat hoztak, hogy zálogleveleik árfolyamát fentartsák, s hogy zálogleveleiket a külföldön elhelyezhessék. A mezőgazdaság igazán nagy hálával tartozik ezeknek az intézeteknek, s ezt a miniszter azzal jutalmazza, hogy egy új bankot alapít állami pénzen s ennek olyan kedvezményeket nyújt, amelyeknek hatása a magánintézetek zálogleveleinek árfolyamára okvetlen káros lesz, s ezzel azok visszaözlését segíti elő. Ezzel az agráriusok kedvéért ezeknek az intézeteknek jogosulatlanul és igazságtalanul súlyos károkat okoz. És amellet az az altruizmus is, mely négy százalékos kamatgarancián kezd, nagyon furesa szint ad az egész tervnek.

Budapest, június 27.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, szerdán, ülést tart, amelynek napirendjére a következőket tűzték ki: az indítvány- és interpellációs könyvek felolvasása, a ma elfogadott két törvényjavaslat harmadik olvasása, a hadrakelt eregek sebesültjei és betejei érdekében Genfben kötött egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása, a könyvtári és gazdasági bizottságok jelentése, gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök válasza nyolcz régi interpellációra; ezek a következők:

A miniszterelnök, mint belügyminiszter válaszul fog *Szmracsányi* György a nagytapolcsányi főszolgabírónak a gyülekezési jog és személyes szabadság ellen elkövetett törvénysértése tárgyában; *Urmánczy* Nándor a maros-tordamegyei főispán kinevezéséről; *Désy* Zoltán a Maros-Torda vármegyei állapotok; *Ivánka* Imre a kolera elleni védekezés; ugyancsak *Ivánka* Imre a galaczi véres bíróválasztás; *Mádi-Kovács* János az udvardi választási visszaélések; *Huszár* Károly (nagyzerenczei) a népszámlálás alkalmából oláh nyelvű kifejezés használata és végül *Huszár* Károly (sárvári) az ököritői tűzkárosultak részére egybegyűlt adományok körül előfordult botrányok tárgyában bezzáintéztet interpellációra.

megint az elbeszélés foralát. Savószinü, de most vöröses szemei tétován kalandoztak el a kiürült ivóban. A szegletben a cigányok osztottak a kereseten. Erről megint csak eszébe jutott a meséje s hogy hol hagyta el.

— Igen, igen. Szóval; a pénz... Tízezer forint hiányzott éppen belőle. Vagy mondtam volt már neked? Te, fiu, te nem figyelsz reám, te nem is tudod, hogy miről beszéllek!... No-no, nem haragból mondom... Szóval: hiányzott még mindig tízezer forint. A család összeült, tanácskozott: hát nem lehet és nem lehet. Maradjon abba az egész dolog... A leány, Margit, nem nyugodott bele olyan könnyen. Éjszakának idején csak betámolygott a lakásomra, zokogva, esókkal és könnyüvel. Hogy ő nem élhet meg nálam nélkül. Törvény, esküvő nélkül is velem marad. Vagy hagyjam oda a magam pályáját, tegyem le a kardot s legyek postás... Rettenetes éjszaka volt: nem akartam odadobni a pályámat — oh nem az egyenruha aranyzsinórja, nem a kard esőrtető muzsikája tartott vissza — hanem szerettem ezt a ribancz, utolsó foglalkozást s fehéren, érintetlenül hazaerőszakoltam a leányt a szüleihez... Hallottad, fiu? Ha-za-e-rő-sza-kol-tam!... Én magam. — Igyunk, hé! — kiáltott reá a hadnagyra.

Megint ittak smost már izgalmasan, szaggaotottan folytatta a kapitány:

... Sohse láttam többet. Nem lett öngyilkossá. Finomabb, nobilissabb lélek volt annál, semhogy hangosan, lármásan távozzon el erről az ocsmány világról. Csak sáppadt,

Kis javaslatok.

— Szabályozzák az éjjeli munkát. —

A képviselőház ülése.

Budapest, június 27.

Egész sereg apróbb javaslatot és kérvényt intézett el ma a Ház sommásan, amelynek határozatképességéről — okulván a tegnapi keletlen incidensen — gondoskodott immár a ráncbaszedett munkapárt. Termézetesen a katalógusolvasás drága következményei, a diéta-megvonás alól fölmentették magukat, mint mindig, a hanyag honatyák. Valóban eltörülhetnek a házszabályoknak e fölösleges intézkedését.

A Ház első sorban harmadszori olvasásban is megszavazta a fővárosi kölcsönt; majd a tegnapi határozatképtelenség miatt a mára halasztott döntést *Huszár-Schorn* Károly mentelmi ügyében hozták meg: az ifju néppártit kiadták.

Következett a nők éjjeli munkáját szabályozó törvényjavaslat tárgyalása, amelynek során a néppárti *Huszár* Károly, a munkapárti *Haydin* Imre, a keresztény-szocialista *Giesswein* Sándor és a Justh-párti *Sümegei* Vilmos szólaltak fel. Mindeniknek volt valami kifogásolni valója a kivánsága, amire *Lukács* László, mint ideiglenes kereskedelmi miniszter igyekezett megnyugtató választ adni.

Ezután ugy ezt, mint a napirendre tűzött egyéb apró javaslatot is elfogadták s expressz végeztek száznál több kérvénnyel és felirattal.

Részletes tudósításunk a következő:

Jelentések, szavazások.

Berzeviczy Albert elnök az ülést féltizenegy órákor megnyitja.

A mult ülés jegyzőkönyvét hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök: A házszabályok értelmében bemutatja azon képviselőknök névjegyzékét, akik a tegnapi ülésen a névsorolvasásnál nem voltak jelen. Javasolja, hogy a Ház ezuttal még tekintsen el a házszabályok 229. és 261. szakaszainak rendelkezéseitől, de felhívja a távol volt képviselőket, hogy távolmaradásukat igazolják.

A Ház így határoz.

Hegedüs Lóránt, a pénzügyi bizottság előadója bemutatja a bizottság jelentését az appropriációs törvényjavaslatról. Kéri a javaslatnak és jelentésnek kinyomatását, szétosztását és az osztályok mellőzésével sűrös napirendre tűzését.

A Ház ebben az értelemben határoz.

Következik a fővárosi 270 millió kölcsönről

fehéredett s két év mulva — így hozták a hírt onnan jövő fiuk — szépen, esendesen elszenderedett örökre...

A kapitánynak már egészen vörösbe izzottak a békés, savószinü szemei s foszlányos felkiáltásokkal folytatta:

— És én! És a pályám, — haha: a karriérem! — amelyért odadobtam a boldogságomat, feláldoztam a szerelmemet, fel azt a leányt, aki egyedül szeretett igazán s akit én egyedül szerettem?... Fúj! S most itt vagyok: negyvenöt esztendővel, megtörten, félbemaradva, megvénülve, borbafojtott keserőségekkel... Fúj! Állat! — s csontos öklével csapkodta a homlokát.

A kis hadnagy esendesítve szólt közbe:

— Ne igazsd magadat, öregem. Ami elmúlt: elmúlt!... Hadd a pokolba ezeket a régi bús dolgokat! Hiszen most már vidáman lehetünk, pénzed van neked is, amennyi kell!... Aztán még tízezer forintod a takarékbán...

— Tízezer? — hördült fel reá a kapitány s vad gyorsasággal gombolta szét az attiláját. Kitépte onnan a pénzt és a betétkönyvet s rikácsolva kiáltozta:

— Hát most tudsz jönni, te disznó, piszok pénz?... Most, most... amikor már minden késő!...

S mielőtt még a hadnagy megakadályozhatta volna, a düh paroxizmusával fujvalihevve tépte, marcangolta ezer és ezer darabra, pozdorjára a későn megérkezett pénzt.

szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása, melyet a Ház észrevétel nélkül megszavaz.

Elnök: Következik *Huszár* Károly mentelmi ügyében a határozathozatal.

Justh János kéri a mentelmi bizottság jelentésének és *Zboray* Miklós kisebbségi véleményének felolvasását. (Megtörténik.)

A Ház ezután a mentelmi bizottság javaslatát alapján *Zboray* kisebbségi véleményének mellőzésével *Huszár* Károlyt kiadja.

Sajtó utján elvetett rágalmazás vétsége miatt *Huszár* Károly mentelmi jogát a Ház szintén felfüggeszti.

A nők érdekében.

Elnök: Következik a nők éjjeli munkájának eltiltásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Hegedüs Kálmán, a munkásügyi bizottság előadója részletesen ismerteti a javaslatot. Rámutat a javaslat nagy szociális fontosságára. A javaslat rendelkezései számolnak ipari viszonyainkkal s bölcs mérséklettel hasznosítják a nyugat tapasztalásait, azért elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Huszár Károly (sárvári) szólt elsőnek a kérdéshez. A munkásvédelem rendezése szempontjából fontosnak tartja a javaslatot, bár ez csak víz-csepp a tengerben. Néhány ezer nő érdekel ez a javaslat, óhajandó volna a gyermekek munkaidőjének a rendezése is. A helyes elvi álláspont az, hogy minden férfimunkásnak olyan keresetet biztosítsunk, hogy eltarthassa családját. De számolva az eltolódott viszonyokkal, arra kell törekednünk, hogy a nő megkapja munkájáért az őt megillető munkabért, nehogy olcsó munkájával saját férjének legyen konkurrensa. A nőknek a háztartástól való elvonása nagy morális veszteséget jelent a társadalomra nézve, azért haladásnak jelenti a javaslatot. Nagy gondot kellene fordítanunk a munkásoknál a csecsemőhalandóság csökkentésére. Munkásnőink egészségi viszonyai olyan rosszak, hogy nagy gonddal kellene ezen a bajon segíteni. A javaslatot nem fogadják el. (Helyeslés a néppárton.)

Haydin Imre munkapárti örömmel üdvözlö a javaslatot. Szociális téren nagyon elmaradtunk a külföldtől, de nem szabad felednünk, hogy külföldön a fejlődött ipar tette szükségessé a szabályok megalkotását. Fejletlenebb iparunkra a szigorú tilalmak csak dermesztő hatással lennének. Éppen abban látja a javaslat főérdemét, hogy számolt iparunk termelőképességével s bölcs mérséklettel ültette át a nyugaton szerzett tapasztalatokat hazai talajunkba. Az a kívánság, hogy a nők otthoni éjjeli munkájára is mondassék ki a tilalom, még korai volna. Az üzletekben alkalmazott nőkre vonatkozólag a részletes tárgyalásnál határozati javaslatot óhajt benyújtani, hogy kivételt csakis az élelmiszerek előállításánál elfoglat női személyekre tegyünk, nem pedig a kiszolgáltatással foglalkozókra nézve is. A javaslatot elfogadják. (Helyeslés a jobboldalon.)

Elnök tíz perczre felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Giesswein Sándor kifogásolja, hogy a vendéglőkben és kávéházakban alkalmazott nőket is a kivételek közé sorozza a javaslat. Szólónak az az álláspontja, hogy a nővédelem szempontjából ezeket az alkalmazottakat pozitív tilalom alá kell helyezni. Hangsúlyozza, hogy szociálpolitikát nem lehet darabonként csinálni, hanem szisztematikusan kell eljárni. A javaslatot örömmel üdvözlö, mert régi tartozást rovunk le ezzel s közeledünk a Nyugathoz. De nem szabad ennél a lépésnél megállnunk. Az alap gondolatot honorálja, hogy a munkásnőknek meg kell adni a védelmet, de akkor adjuk is meg és ne csináljunk kivételeket a vendéglőkben és kávéházakban alkalmazott nőkkel sem, mert különben farizeuskodás az egész. A javaslatot nem fogadják el. (Helyeslés.)

Sümegei Vilmos örömmel fogadja el a javaslatot, mert ez régi tartozása már a törvényhozásnak. Reméli, hogy ezt más munkásvédelmi törvények is követik. Minthogy itt nemzetközi egyezményen alapuló törvényről van szó, tudja, hogy azon lényeges változtatást tenni nem lehet, de legalább a jelentésbe kívánná belefoglalni ezt a passzust: „a hirdapkiadó-vállalatok természetesen nem esnek e törvény rendelkezései alá.” A jövőre nézve nagy erővel bírna, hogy ha a miniszter a parlament előtt ilyen kijelentést tenne. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A miniszter.

Lukács László pénzügyminiszter hangoztatja, hogy a javaslat minden komoly retortán átment s azon a berni egyezményen alapszik, amelyet Európa legtöbb állama elfogadott, ezért a javaslat változatlan elfogadását kéri. Hogy szociálpolitikát is darabonként kell megcsinálnunk, annak ipari fejletlenségünk az oka, mert hiszen a törvényalkotásnál a meglévő viszo-

nyokból kell kiindulni. Ugy a gyermekmunka szabályozása kérdésében, valamint a munkások egészségügyi viszonyainak rendezése tekintetében a javaslaton túl még igen sok teendőnk van. A kormány ezzel a kérdéssel foglalkozik. Az iparfelügyelői intézményt reformálni kell s a gyermekmunka védelméről itt gondoskodnak. Ami azt a kívánságot illeti, hogy a törvény intézkedései terjesztessék ki a vendéglők és kávéházak női alkalmazottaira is, elismeri, hogy itt sok visszacsúg van, de formai okokból nem járulhat hozzá a kívánsághoz, mert ezzel kitágítanók a bérni egyezmény tartalmát. De a kormány foglalkozik a kérdéssel s ezt a helyes célú más irányú intézkedéssel iparkodik elérni. A posta-, táviró- és távbeszélőnők éjjeli munkájának rendezését, majd a szolgálati pragmatika megalkotásánál fontolják meg. Óv a tulszoktól, mert akkor csakugyan bekövetkezhetik az, ami előidézte azt a csodálatos mozgalmat, hogy a nők maguk protestáltak legjobban a törvény életbeléptetése ellen, mert féltették a keresetüket. A vis major esetekben, ahol különösen emberletről van szó, nem köthetjük magunkat a sablonokhoz. Ami Sümegi kívánságát illeti, megjegyzik, hogy a hírlapkiadói üzlet nem tartozik a törvényjavaslat keretében, az ottani alkalmazottakra tehát nem terjednek ki a törvény rendelkezései, azonban ezt törvényben kimondani nem lehet, mert hiszen akkor föl kellene sorolni mindazokat a vállalatokat, amelyekre nem terjed ki a törvény. Kéri a javaslat változtatlan elfogadását. (Helyeslés.)

A Ház ezután általánosságban és részleteiben is elfogadja a javaslatot.

A többi tárgy.

Az iparfelügyeletnek a zsákkölesönz telepekre való kiterjesztése tárgyában a kereskedelmi miniszter jelentését Hegedüs Kálmán előadó ismertetése után tudomásul vették.

Ezután az afrikai rabszolgakereskedés elnyomása érdekében való nemzetközi nyilatkozat beczikkelyezésére vonatkozó törvényjavaslatot Mocsáry Sándor előadása után általánosságban és részleteiben is elfogadják. Harmadszori olvasását holnapra tűzik ki.

Következett a Szerbiával szemben fentartott utlevél-kötelezettség megszüntetése tárgyában a miniszterelnök jelentése, amelyet Haydin Imre ismertetése után hozzászólás nélkül tudomásul vettek.

A kérvények harmadik sorjegyzéke került ezután sorra. Ez a sorjegyzék 109 kérvényt foglal magában, amelyeket Blanár Béla előadó ismertetett. A kérvények egy részét az érdekeltek minisztereknek adták ki tanulmányozás végett, más részét mint idejét mulat irattárba tették.

Ezzel a mai napirendet letárgyalták.

Elnök a holnapi ülés napirendjének megállapítása után háromnegyed kettőkor bezárja az ülést.

Budapest, június 27.

Appropriáció és indemnitás. A képviselőház mai ülésén Hegedüs Lóránt, a pénzügyi bizottság előadója betérjesztette a felhatalmazási javaslatról szóló jelentést. A javaslat tárgyalását, mint megírtuk, pénteken kezdi meg a Ház.

Az indemnitás-javaslat pénteken kerül a főrendiház elé, még aznap egyeztetik és a királynak telefon útján szentesítésre előterjesztik, mert a mostani indemnitás még aznap lejár. Az új törvény szentesítése a hivatalos lap szombati számában jelenik meg.

Kálmán államtitkár választói közt. Kolozsvárról táviratozzák: Kálmán Gusztáv államtitkár, aki ma reggel titkára, Valkay Bertalan kíséretében Kolozsvárra érkezett, délelőtt gróf Esterházy Kálmán főispán, gróf Béli Ákos, Szvacsina polgármester és mások látogatását fogadta, majd pedig számos kérvényezőt és küldöttséget. Este a Pannónia-kertben bensőséges hangulatú társasvácsora volt az államtitkár tiszteletére, akit Szabó Dénes udvari tanácsos, egyetemi tanár köszöntött fel. Kálmán államtitkár hosszabb beszédben válaszolt, hangoztatván azt a meleg szeretetet, amely Kolozsvárhoz fűzi. Dr. Kiss Mór udvari tanácsos, egyetemi tanár gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt és a kormány tagjait ültette, dr. Deák Albert pedig gróf Esterházy főispánt köszöntötte fel. Az államtitkár holnap is választói közt marad s több ipari vállalatot fog megtekinteni.

A véderő-javaslat.

— Lukács a katonai kiadásokról. —

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, június 27.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután öt órakor gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, Hazai Samu honvédelmi és Lukács László pénzügyminiszterek részvételével, Láng Lajos elnöke alatt ülést tartott, amelyen a honvédelmi minisztérium részéről Karátson Lajos államtitkár, a pénzügyminisztérium részéről pedig Teleszky János államtitkár jelentek meg.

Napirenden volt a véderőjavaslat általánosságban való tárgyalásának folytatása.

A pénzügyminiszter.

Lukács László pénzügyminiszter: Ha tisztán akarunk látni, nem helyes a véderőre és a honvédségre vonatkozó reformjavaslatokat összekapcsolni. A közös hadsereg és haditengerészet reformja megindult 1911-ben és 1915-ben fog végződni. A honvédségi reform pedig 1912-ben fog kezdődni és 1921-ben végződni. Tehát a nem egyidőben keresztülvendő ezt a két reformot már ezért sem lehet egyesítve megítélni a költségek szempontjából. A hadügyminiszter kötelezettséget is vállalt, hogy az 1911-re konzervált 10 millió tulkiadáson kívül az időszerűsége miatt, amelyre a program szól — vis major esetet kivéve, tulkiadás nem lesz. Másodszor biztosítandó volt az új beszerzések szempontjából Magyarország részére a kvótászerű részesedés, mely törekvése a kormánynak sikerült is. Harmadik feladat volt a reform szükségleteit a legtakarékosabban megállapítani és az egyes évekre úgy felosztani, hogy azok elviselhetők legyenek. A közös hadsereg és tengerészet összes szükségleteiből — az ágyúhítel maradványát is számba véve — Magyarországra esik 276 millió. Hogy ezt elbírjuk-e, arra nézve a legnagyobb fontossággal bír az a körülmény, hogy a 39,2 milliós első részlet már be van illesztve az 1911. évi költségvetésbe, anélkül, hogy annak mérlegét ezen beillesztés megbillentette volna. Ebből következik, hogy ha normális bevételi többleteink a jövőben is megmaradnak, akkor az ezutáni évi többletköltségek is be lesznek illesztetők állami háztartásunkba. Ha tekintetbe vesszük, hogy a határ-ümbérvétel évi 10 millió koronára tehető, amiből reánk 3,64 millió esik, a helyzet jóval kedvezőbb. Ha pedig a rendkívüli kiadások fedezésére kölcsönt veszünk fel és ha a kölcsön kamataira 4,5 százalékot számítunk, a helyzet az, hogy az 1915-ik évben a mai helyzettel szemben 17,03 millió korona többletkiadással kell összesen számolnunk. Ezekből a számadatokból látszik, hogy nem olyan egyszerűségekről van szó, amelyek állami háztartásunkba beilleszthetők ne lennének, mert az utolsó tíz évben állami bevételeink évente 40—50 millióval emelkedtek. Átérve a honvédséggel összefüggő költségemelkedésekre, utal arra, hogy a program 1912-től 1921-ig van kidolgozva. A rendes kiadások emelkednek 1912-ben 4,5 millióval és szűkezzesze emelkednek 1921-ig úgy, hogy 1921-ben a jelenlegihez képest 41 millió az emelkedés. Az átmeneti kiadások a tíz év alatt összesen 61 millió, a beruházások 54 milliót tesznek ki. Hogy némi tájékozást szerezzünk a két reform együttes hatásáról, a rendes kiadások emelkedése a ciklus végén 58,3 millió, ha 1915-ön túl a hadsereg rendes kiadásai nem emelkednek. A rendkívüli kiadások pedig összesen 209 milliót tesznek ki, amiből 208 millió az eddigi praxis szerint kölcsön útján fedezhető kiadás úgy, hogy saját bevételeinkből a tíz év alatt csak 61 millió fedezendő. *Maga sem hiszi, hogy 1915-ön túl a közös hadsereg rendes kiadásai nem fognak emelkedni*, de az erre vonatkozó kíváncsi megfogalmazása az akkori törvényhozástól — delegációtól — és kormányoktól fog függeni és ha az akkori helyzet olyan lesz, hogy a kíváncsiat nem fogják teljesíthetőnek találni, nem fogják azt teljesíteni, mert a jelenlegi kormány semmiféle kötelességet sem vállal. Nem szeretné, ha az osztrák rekompenzációs rendszer nálunk is meghonosodna, már csak azért sem, mert éppen az osztrák példamutatja, hogy ebből nem származik jó eredmény. A hiba az volna, ha a kormány a véderő reformjával járó áldozatokat az ország egyéb szükségleteinek elhanyagolásával tudná csak biztosítani. A kormány a köztutak kiépítését nem fogja elhanyagolni, a telepítést nem ejtette el s a sóárakat sem szándékozik emelni, csak néhány viszonylatban, ahol a tarifa emelkedett, emelkedik valamennyire a só ára is, de nem oly magasra, mint törvény szerint emelhető lehetne. Nem akar bővebben kiterjeszkedni arra, hogy produktív-e a hadügyi kiadások, csak utal arra, hogyha nem is szolgálnak új javak közvetlen termelésére, de megadják az országnak és lakosainak azt a biztonsá-

got, amely nélkül produktív munka nem lehetséges. Ha tekintetbe vesszük, mennyivel kerül többre egy veszített háború, mint a fegyveres béke, megtaláljuk a hadügyi kiadások produktivitásának helyes arányát. Ezenkívül a javaslatok eliminálnak egy surlódási pontot nemzet és király közt és lehetővé fogják tenni még a parlamentáris pártközi viszonyoknak egészen más alapokon való kialakulását, ha ez a kérdés ki lesz emelve közéletünkől, elfogadásra ajánlja a javaslatot a bizottságnak.

A vita folytatása.

Földes Béla: A nemzetközi helyzetet nem tartja olyan veszélyesnek, mert egyetlen hatalom sem veszi egykönnyen magának a felelősséget a következményekért. Elismeri, hogy nálunk a hadügyi költségek aránya szerény és hogy eddig az emelkedés is enyhe volt. De kétségtelen, hogy teherviselési képességünkkel nem áll arányban. Kifogásolja azt, hogy a népszerűségi szám alapján történt az ujonczjutalék felosztása, ez szerint a jutalék 42,793 százalék, holott ha csak a 21—32 éves férfinepesség vétetett volna az arány megállapításának alapjául, amelyvel egyrészt Ausztria, másrészt Magyarország az ujonczjutalékot szolgáltatják, az arányszám csak 40,533 százalék lett volna.

Gróf Batthyány Tivadar: Mindenekelőtt kívánja, hogy a véderő összes többkiadása 1909-től kezdve állíttassék össze s hogy ezeket a bizottság vegye föl jelentésbe. Kérdést intéz a kilenczes bizottság programjának megvalósítása iránt, hogy mikor és hogyan fogják azt megvalósítani. Követeli, hogy minden kiadás, amelyet Magyarország a véderőre fordít, az országban költessék el; minden hadseregfelszerelési tárgyat Magyarországon magyar munkásokkal kell előállítani. Ezen az alapon igen érélyes hangon követeli, mint már ismételt, a magyar ágyugyár létesítését Diósgyőrött. Sürgeti a gazdasági önállóság kiépítését, mint a véderőtörvények költségeinek fedezhetőse előfeltételét. A véderőjavaslatot nem fogadja el pénzügyi, katonai és politikai szempontból, de nem fogadja el már azért sem, mert a kormány nemcsak, hogy a választójognak elsőbbségét nem akarja biztosítani, hanem annak mikénti és mikorára való megoldására nézve semmi garanciát sem ad.

Gróf Tisza István: Teljesen egyetért gróf Batthyánnyal arra nézve, hogy a katonai szállításonkál a magyar termelés kvótászerű részesedést nyertjen. Pártkülönbség nélkül kívánja az egész parlament már most a magyar ágyugyárak felállítását. Az ország biztonságának és hadereje akcióképességének biztosítása teszi mértékét a katonai költségek nagyságának, mert az e határig terjedő kíváncsi ovetlenül teljesítendő függtelenül minden egyébétől. Nem lehet irányadó az, hogy szegényebbek legyünk, mint más országok, mert bár a szegényebb államok nehezebben, a gazdagabbak könnyebben viselhetik a hadügyi terheket, ebből még nem következik az, hogy ne adjuk meg a hadsereg részére azt, amit az ország biztonsága megkíván. Nincs oly szegény ország, hogy el ne tudná viselni egy veszített háború következményeit és ne feledjük el, hogy egy veszített háború mindig többre kerül egy fegyveres békénél. — Ha továbbra is tétovázunk a katonai reformok megvalósítása körül, ez a halogatás annyira megszigaszt, hogy létérdekeinket nem leszünk képesek megvédeni. Szorosán katonai kérdéseknél nem helyes felállítani junktimot az ujonczlétszám és egyéb katonai követelmények között. Ha a katonai parrend törvényerőre emelkedik mindkét államban, akkor a 9-es bizottság programjának a törvényhozás által még megvalósítandó része is életbelépett. Akkor már csak a cizmer és lobogó kérdése lesz rendezendő, ezt pedig közmegegyezésre fogja megoldani az a faktor, aki ezt egészen önállóan rendezheti. Teljes bizalommal van az iránt, hogy a kormány meg fogja találni a helyes módját ezen kérdések megoldásának, amelyekhez állásat és politikai reputációját kötötte. A magyar nemzet életbevágó nemzeti létérdeke, hogy egy európai nagyhatalomnak paritásos tagja legyen, de egyuttal érdeke az is, hogy ezen nagyhatalom is kellő súlyjal és tekintéllyel rendelkezék. A javaslat, míg egyrészt eléri ezt s mivel egyébként is a magyar nemzet létérdekeit teljes hatályossággal ismételi, azt általánosságban elfogadja.

Dési Zoltán: Elismeri, hogy a véderő korszerű fejlesztése nemzeti érdek, de mindennél fontosabb, hogy ez a kérdés véglegesen rendezessék. Korona és nemzet közti surlódásoknak eleje vétessék a amit a pénzügyminiszter hangsúlyozta, ezzel egy helyesebb pártalakulásra mód adassék. Ez nem a nemzeti követelések elejtése, hanem a korona és nemzet közti összhangnak megteremtése útja érhető el. Maga is a függetlenségi párt ama árnyalatához tartozott, amely a cél érdekében jelentősen leszállította katonai követeléseit. Rámutat arra, hogy a nemzeti követelések terén a megegyezéses korona és koalíció vezetési között nagyon valószínű volt és hogy az létre nem jött, más okokra

vezethető vissza. Elismeri, hogy az 1911. évi költségvetés egyensúlyát a beállított 38 millió nem zavarta meg. Itt azonban a pénzügyi szempontot is sodrendű. A tényleges szükség azt parancsolja, hogy a magyar közéletből a katonai kérdés motivuma kiűszöböltessék, amely immár tíz éve domináló helyzetet foglal el. Miután a javaslat ezen ezélt nem éri el, azt nem fogadja el.

A bizottság a javaslat általánosságban való tárgyalásának folytatását holnap délután öt órakor kezdődő ülésére halasztotta.

Aehrenthal és a nagyhatalmak.

— A külügyminiszter újabb bonyodalmakat támaszt a Balkánon. —

Budapest, június 27.

Gróf Aehrenthal külügyminiszter úgy látszik véglegesen átvette a politikai tanácsadó szerepét a Balkánon. Tetszeleg saját magának aban a groteszk szerepben, amelyet az albániai színjátékban magára vállalt és mint ezt már több ízben megirtuk, keresve-keresi az alkalmat, hogy a balkáni béke érdekében minél nagyobb látszólagos érdemeket szerezzen. Az osztrák-magyar külügyi kormányának a ténykedései már-már azt a gyanút is felkeltik, hogy a monarchiának nincsenek is semmiféle érdekei és terve a Balkánra vonatkozóan. És ez természetesen is lenne. Hibáztatni kell minden olyan törekvést, amely eddig követett békes külügyi politikánkat a Balkánon olyan utra tereli, hogy az törökellenes színezetűnek lássék. Kezdetben úgy látszott, hogy a mi ravasz külügyminiszterünket valóban valamelyes érdekek kényszerítik arra, hogy Törökország belső ügyébe, az albániai kérdébe előbb kényszerüljen, majd nyílt törökellenes tendenciával beavatkozzék. Most azonban mindinkább kiderül, hogy a mi balkáni politikánk mögött nem is lappang semmiféle érdek. A beavatkozásnak kellett rejtett célokat tulajdonítani, mert különben már jóval előbb kiderült volna az, ami most már nyilvánvaló, hogy itt tisztán Aehrenthal külügyminiszter magánügyéről van szó.

Ausztria-Magyarország leghatalmasabb pozíciójában ülő, legfelelősségteljesebb ügyeit intéző férfia, irigyelt kancellárja, Európában elfoglalt és elfoglalandó helyzetünk őre és irányítója, külügyi hatalmas érdekeink intézője és szószólója egyéni hiúságának akar hizelegni azzal, hogy hivatalosan, minden ok és jog nélkül beavatkozik egy jóindulatu, törekvő, a civilizáció útján haladó állam sorsába és ebben a furesa munkájában sikerül segítségül megszereznie csaknem az összes nagyhatalmakat. Ezt az egyéni, hiu törekvést, amely csakis a monarchia rovására megy, természetesen úgy kell elpalástolni, mintha a monarchiának titkos érdekei volnának a Balkánon. És ezáltal sikerülni fog Aehrenthalnak elérnie azt, hogy mindaz a helyes és méltányolt bizalom, amelyet Törökország a monarchiába vetett, végleg megsemmisül, a mi mérhetetlen nagy kárukra és Aehrenthal örömére.

Utánam a vizözön, mondja Lueger után szabadon Aehrenthal, aki nem törődik azzal, hogy mi lesz akkor, ha a mi tényleges gazdasági érdekeinket kell megvédeni a Balkánon és ott jogos rosszindulattal fogunk találkozni. Sőt hála Aehrenthal két hónapra át kifejtett tevékenységének, sikerült már a minimumra leszállítani Törökországnak irántunk táplált rokonszenvét. És mindez miért? Hogy Aehrenthal a Balkánon, mint félelmetes politikus szerepeljen. Ime, most is a külügyminiszternek egy olyan ténykedéséről számolhatunk be, amely alkalmas arra, hogy a végsőkig mérge-
sítse az albániai zavarokat, amelyek Aehren-

thal nélkül már régen békésen elcsittultak volna.

A monarchia, amely — és ez is jellemzi Aehrenthal — nem akart egyenesen kirukkolnia a maga szándékával és miután különben sincsenek nyilvánosságra hozható és indokolt szándékai, rábirta az angol külügyi kormányt, hogy *indítványozza a nagyhatalmak kollektív fellépését a Balkánon*. Aehrenthalnak szüksége volt egy kívülről jövő kezdeményezésre, hogy kis játékaikat felelősség nélkül üzhesse, a kezdeményezés ódjumát magáról ügyesen elhárítva. Miután azonban ez a terv nem talált helyeslésre, felmerült az az eszme, hogy *a hatalmak egy csoportja vállaljon az albánokkal szemben garanciát arra nézve, hogy Törökország az albán követeléseket teljesíteni fogja*. Minden ok mellett szól, hogy Ausztria-Magyarország és Németország, amelyeknek érdekük lenne, hogy az ifju-török birodalom megerősödjék ne helyeseljék ezt az eszmét. Egy ilyen garancia valósággal nem jelentene egyebet, mint a hatalmak rögtönítélő törvényszékét, amelynek feladata az lenne, hogy minden adott alkalommal beavatkozzék Törökország belügyeibe. És éppen azért, mert ez a legirreálisabb megoldása az albániai kérdésnek, ez a terv talált leginkább tetszésre az osztrák-magyar külügyi kormánytól. Tehát újabb beavatkozások várhatók.

A hatalmak beavatkozási szándéka már is kiviláglik abból a táviratból, amely azt jelenti, hogy *az albán vezérek beavatkozását*. Ezt nagyon előkelően készítik elő a Ballplatzon. Csak tudtára kellett adni az albánoknak, hogy készítsenek egy manifesztumot, hogy ilyen módon a hatalmaknak legyen kézzelfogható alkuk az albán kérdésbe beavatkozni. Ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy Aehrenthal ravaszul, kerülő uton viszi keresztül hiu terveit. A hatalmak, bizva a monarchia külképviseletének komolyságában, csaknem szabad kezet adnak Aehrenthalnak és nem is sejtik, hogy nevetséges statisztika-szerepet játszanak egy olyan komédiában, ahol Aehrenthal dróton ránczígjolja a kulisszák mögött a babákat és boldogan dolgozik, nem is a magas beléptidijért, amelyet a nézők fizetnek, nem is a művészetért, hanem mert tetezik neki az a félelem, amely a rémdráma láttára a nézők soraiban feltámad. Mert ezidőszent ez a félelem, amely az ő rendezői művészetének elismerését jelenti, az ő egyedüli ambíciója.

Egyéb táviratainkat, amelyek az albániai helyzetről számolnak be, a következőkben adjuk:

Konstantinápoly, június 27.

A külügyminiszter jelentése szerint a cettinjei török követ Podgoriczában csakis arról világosította föl a malisszorokat, hogy a kormány jóindulatulag gondoskodni akar róluk és azt a tanácsot adta nekik, hogy térjenek vissza. Kifejtette, hogy a kormány házaikat újból fölépíti és a lakosság jólétéről gondoskodni fog. A legutóbbi jelentések szerint a malisszorok vezetői kijelentették, hogy visszatérnek, csak az alsóbb, műveletlenebb rétegek késlekednek. Portakörökben azt hiszik, hogy az összes szökevények a meghosszabbított határidő alatt visszatérnek.

Konstantinápoly, június 27.

A „Szinin“ szerint a szultán visszaérkezése után tartott minisztertanács az albániai főparancsnok ösztönzésére elhatározta, hogy az albánok meghódítására kitűzött határidőt 14 nappal meghosszabbítja. A lap hangsúlyozza, hogy Montenegro-nak kötelessége a szökött malisszorokat lefegyverezni.

Belgrád, június 27.

Az albán vezérek Grec városában összegyűltek és elhatározták, hogy az angol külügyi államtitkár Sir Edvard Grey útján az európai nagyhatalmakhoz manifesztumot intéznek. Kifejtik ebben, hogy egy háromhónapos küzdelemnek végéhez értek és jelenleg a montenegrói határon tartózkodnak a sziklák közt, ahova családjaikat is elvitték. Erejük fogytán az európai hatalmakhoz folyamodnak, hogy lépjenek közbe polgári és politikai jogaik érdekében. Ötszázszentendős függetlenségi törekvéseikkel nem akarják az európai egyensúlyt megbolygatni, éppen ezért csak messzemenő autonómiát akarnak, hogy az ottomán birodalom keretében aktív tényezők maradhassanak. A manifesztumot husz felkelő albán vezér írta alá.

Szaloniki, június 27.

A melisszoroknak helységeikbe való visszatérésre adott határidőt 14 nappal meghosszabbították. A proklamációt a malisszoroknak érthető szövegezésben megisméltik, kiemelik azonban, hogy a kormány nemcsak az elpusztított házakért kártalanítja őket, hanem az elpusztított vetéseikért is kárpótlást ad. A hatóságokat utasítják, hogy bánjanak jól a malisszorokkal. A trapezunti csapatok egyelőre Torgut pasa parancsnoksága alatt Albániában maradnak.

Budapest, június 27.

Bécsi magyarok Justh mellett. A bécsi magyarok, akiknek hazaszeretete mindig kifogástalan volt, most akeziót indítottak a magyarországi választóreform érdekében. *Julius 2-án nyilvános népgyűlést* tartanak, amelyre a következő meghívót bocsátották ki:

Felhívás a Bécsben lakó magyarokhoz! Bécsi magyarok! Ti szemtanúi voltatok az általános választási joggal lefolyt ausztriai képviselőválasztás küzdelmeinek és eredményének, anélkül, hogy akár itten, akár otthon hazátokban jogotok volna, ezen minden embert megillető állampolgári joghoz. Magyarok! Hazánkban most ezen egy pont körül folyik a legádázabb harc. Az egész ország munkássága és liberálisan gondolkodó polgárságának egyöntetű és milliókra menő hadserege dönti, a magyar junker-feudális törvényhozó épület falait. Harsogva a már minden művelt államban törvénybe iktatott általános, titkos választási jog megalkotását. Előbb jogot, csak azután újabb terheket a népek! Bécsi magyarok! Mi sem maradhatunk tovább összedugott kezekkel, kell, hogy fölemeljük szavunkat az igazság mellett. Ebből a célból 1911. évi július hó 2-án, vasárnap délelőtt 9 órakor a Práter 11. szám alatt levő Magyar Otthon-hoz címzett nagyvendéglő (ezelőtt Webercsárda) kerti termében nagy nyilvános népgyűlést tartunk a következő napirenddel:

I. Politikai helyzet Ausztriában és Magyarországon.

II. Az általános titkos választási jog harca és a bécsi magyarok teendői.

A napirend előadója osztrák részről Ellenbogen reichsrati képviselő, magyar részről Bokányi Dezső. A gyűlésre meghívtuk Justh Gyula magyar országgyűlési képviselő urat is előadónak. Magyarok, ti százezren vagytok itt, fontos kérdéseknél együtt kell, hogy legyünk. Hazánk fejlődése, testvéreink bátorítása a küzdelemben és a mi becsületünkről van szó. Elvárunk mindnyájatokat! Tisztelettel a bécsi magyar végrehajtó-bizottság nevében az egybehívók.

A néppárt az igazságügyminiszternél. A néppárt országgyűlési tagjai a képviselőház társalgójában felkeresték ma Székely Ferenc igazságügyminisztert, hogy vele a felvidéki telekkönyvek kérdésében tanácskozzanak. Az igazságügyminiszter a panaszok meghallgatása után kijelentette, hogy széleskörű és szigorú vizsgálatot indít.

Vlád Aurél alispánsága. Déváról jelentik: Az itteni magyarság körében kinos feltűnést kelt a Justh-pártiak mozgalma Vlád Aurél alispánsága érdekében. Barcsay Andor Justh-párti képviselő kijelentette, hogy az alispánválasztásnál okvetlenül Vlád Aurélra fog szavazni. — Remélhetőleg ezt a hihetetlen hírt meg fogják cáfolni.

Gautsch miniszteriuma.

— Az osztrák kormányválság. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 27.

Az osztrák politikai válság nem is olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Nem elég, hogy Bienerth megy és Gautsch jön, hanem már az is bizonyos, hogy Gautsch hamarosan menni fog, és helyébe Thun herceg kerül. Ezzel meg is van adva a Gautsch-miniszterium karaktere. Tisztán átmeneti jellegű lesz és csak a legsürgősebb teendőkre fog szorítkozni. Legsürgősebb teendőnek ez idő szerint az osztrák hivatalos körök a bankszabadság meghosszabbítását és a hetvenhat milliós kölcsön átállításáról szóló törvényjavaslatot nevezik. Ha ezeket Gautsch elintézte, jönni fog a gyökeresen átalakított Thun-kabinet, amely keresztülviszi a Reichsrathban a véderéformát és az adóreformot, a cseh és német pártok együttes segítségével.

Gautschot állítólag már ki is nevezte miniszterelnökké a király. Bienerth pedig, a bukott miniszterelnök Alsó-Ausztria helytartója lesz, a keresztényszocialisták nagy örömére.

Az osztrák politikai helyzetről szóló jelentéseinket a következőkben adjuk:

Bécs, június 27.

(Saját tudósítónktól.) Báró Gautsch miniszterelnök csütörtökön fogja az esküt letenni az uralkodó kezéhez. Az új képviselőház néhány nappal később fog összeülni, mint ahogy báró Bienerth tervezte. Kérdéses, vajjon az uralkodó, aki július 1-én fog Ischlbe utazni, visszatér-e Bécsbe a Reichsrath megnyitására.

Báró Gautsch már ma tanácskozott kabinetjének tagjaival s közölte velük, hogy a nyári ülészakra csak két törvényjavaslatot kíván benyújtani, nevezetesen a bankszabadság meghosszabbítását és a 76 milliós folyó kölcsönnek járadékkölcsönre való átállításáról szóló törvényjavaslatot. A cseh-német egyezkedési tárgyalások szeptember elején fognak megindulni. Hogyha Thun hercegnek sikerül addig a cseh-német kiegyezés főbb elvi pontjaiban megállapodást létesítenie, akkor a képviselőház őszi ülészakán már nem báró Gautsch, hanem Thun herceg fogja a kormány élén, mint miniszterelnök a Reichsrathban a véderéformát és az adóreformot képviselni. Ebben az esetben Thun herceg átalakítja kabinetjét még pedig német és cseh politikusokból kinevezendő miniszterekkel.

Bécs, június 27.

Hír szerint a felség Gautsch bárót már kinevezte miniszterelnökké. Bienerth bárót Alsó-Ausztria helytartójává nevezik ki.

Bécs, június 27.

A Fremdenblatt írja: Báró Bienerth lemondási kérvényét illetően a döntés a küszöbön áll. Értesülésünk szerint báró Gautsch a legfőbb számvevőszék elnöke fog Bienerth helyébe a mostani kabinet élére kerülni. A kabinet összetétele eszerint a következő lesz:

Elnökség — Gautsch.
Landwehr — Georgi.
Vallás- és Közoktatásügy — Stürgkh.
Igazságügy — Hohenburger.
Pénzügy — Meeyer.
Belügy — Wickenburg.
Közmunkaügy — Marek.
Földmívelésügy — Widmann.
Tárczanélküli miniszter — Zaleski.

A kereskedelmi minisztérium vezetője — Malia osztrák főnök.

A vasutügyi minisztérium vezetője — Röll osztrák főnök.

Bécs, június 27.

Annak a legfelsőbb Kéziratnak a megjelenése, mely Bienerthet felmenti és Gautsch bárót hívja meg a helyébe, közvetlenül küszöbön áll. Gautsch már ma érintkezésbe lépett egyes kiváló politikusokkal és kinevezése után a pourparlékat az egyes pártvezérekkel azonnal megkezdi.

Bécs, június 27.

A „N. Fr. Pr.“ jelentése szerint, beavatott körökben a legnagyobb határozottsággal azt beszél, hogy Bienerth bárót a miniszterelnökségtől való felmentésével egyidejűleg alsó-ausztriai helytartóvá fogják kinevezni. Gróf Kielmansegg, az eddigi helytartó beleunt hivatalába és a Hohenwarthen lévő palotájába fog visszavonulni.

Prága, június 27.

A „Casus“ a politikai helyzetről elmélkedve, azt írja, hogy báró Gautsch kormányzása nagyon rövid életű lesz. Kabinetje pedig csak átmeneti jellegű. Báró Gautsch tetszik magának a megmentő szerepében, de soha még nem fejezte be, amibe kezdett, ígéretei beváltatlanok maradtak utána. Ő maga sem jósol magának hosszú kormányzást és kézzévesztésén fogja helyét átengedni Thun hercegnek.

Bécs, június 27.

A politikai köröket most majdnem kizárólag az a kérdés foglalkoztatja, hogy milyen magatartást fognak tanúsítani az egyes pártok az új Gautsch-miniszteriummal szemben.

A német nemzeti szövetség csak a hó 30-án tartja ülést s ezután szervezkedik, így azok a tárgyalások, amelyeket báró Gautsch a német nemzeti szövetség egyes vezető tagjaival folytat, nem bírnak kötelező erővel. A német szabadelvű pártok körében jelenleg a személyi koalíciót teljesen bizártáknak tartják, a koalíciós kormány előfeltételeit, amelyekben németek és csehek lennének képviselve, szívesen csak Csehországban lehet megteremteni. Mielőtt ezek az előfeltételek, vagyis világosabban szólva, a cseh-német kiegyezés nincs még, csakis hivatalnok-miniszteriumot tartanak lehetségesnek a német nemzeti szövetséghez tartozó pártok, akik akarják ugyan a Reichsrath munkaképessé tételét, de nem minden áron.

A keresztényszocialisták a szabad kéz politikáját hirdetik. A csehek belevonását a többségbe és a kormányba, azért nem látják szívesen, mert a cseh polgári pártok a választások során majdnem teljesen megsemmisítették a cseh klerikálisokat s így a mostani cseh pártközösség inkább szabadelvű érzelmi politikusokból áll. A keresztényszocialisták azt hangoztatják, hogy lehetetlen nekik ilyen tarka és vegyes elemekből álló többségre lépniük. Feleletük Gautsch bárónak ez: A keresztényszocialisták akarják a Reichsrath munkaképességét, ezt nem akarják megzavarni, a maguk részére azonban teljes akciószabadságot követelnek.

A lengyelek főleg attól teszik függővé magatartásukat, hogy milyen állást foglal el báró Gautsch a csatornájavaslatokkal szemben. Ha a kérdésben báró Bienerth álláspontját magáévá teszi, akkor a lengyelek támogatni fogják.

Az olasz képviselők, akik rendszeresen mindig benn vannak a többségben, de legutóbb az olasz jogi fakultás kérdése miatt ellenzéke mennek, szintén attól teszik függővé magatartásukat, hogy milyen garanciákat nyújt nekik báró Gautsch az olasz jogi fakultás felállítására tekintetben.

A legnagyobb súlyt az új regime — úgy látszik — a csehek magatartására fekteti, mert ha sikerül ezeket megnyerni, akkor a keresztényszocialistáktól függetlenül meg volna a Gautsch-kormánynak a többsége. Thun Ferencz herceg, csehországi helytartó ezért felsőbb meghatalmazás folytán már meg is kezdte a puhatolozásokat Prágában, hogy a cseh-német kiegyezési tárgyalások újból meginduljanak s lehetőleg sikeresen befejeztesse. Ha Gautsch bárónak sikerül a cseh-német kiegyezést megteremteni, a németek kívánságainak tekintetbe vételével, akkor a német szabadelvű pártok nem állnak többé annak útjába, hogy a Gautsch-féle hivatalnok-kormány átalakuljon parlamenti kormányra. A csehek különben most tanácskoznak, hogy milyen álláspontot foglaljanak el báró Gautsch terveivel szemben. Krausz már Bécsbe is utazott, hogy egyelőre nem kötelező erejű tárgyalásokat folytasson Gautsch báróval s megismerje ennek terveit.

AZ „EGYETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706

A francia miniszterválság.

— A Caillaux-kabinet megalakulása. —

Budapest, június 27.

A holnap megalakuló Caillaux-kabinetnek elég nehéz sorsa lesz a francia kamarában. Minden oldalról támadásokkal várják és ez ellen Caillaux csak egy módon védekezhetsen, tudniillik, ha a legbefolyásosabb parlamenti férfiakból alakítja meg kabinetjét. A köztársasági pártok vezéreivel kell megegyezésre jutnia, hogy ezután elvégezhesse a reája váró legsúlyosabb feladatot, a választói reform sikeres keresztülvitelét. Holnap már véglegesen megalakul a kabinet, amelynek különös érdekessége az is, hogy Delcassé, mint a tengerészetiügyi tárca vezetője továbbra is helyet foglal benne.

Táviratainkat, amelyek a francia kormányválságról szólnak, a következőkben adjuk:

Páris, június 27.

Bouisson szocialista képviselő bejelenti, hogy a megalakuló minisztériumot meg fogja interpellálni Perrier igazságügyminiszter kabinet-igazgatójának a párisi főlebbviteli törvényszék tanácsosává való kinevezéseért, amelyet a törvénybe ütköző kedvezményezésnek tekint. Hírlik, hogy több író is fel fog szólalni az államtanácsnál a kinevezés ellen.

A kamarában történt szavazást illetően, amelynek következtében a Monis-minisztérium megbukott, a hivatalos lap több képviselőnek helyreigazító nyilatkozatát közli, akik kijelentik, hogy a kabinet mellett szavaztak és hogy szavazataikat tévesen számították a kormányellenes indítvány javára. Ezen újabb adatok tekintetbe vételével megállapítható, hogy a Monis-kabinet a szavazásnál nem 24, hanem 5 főnyi kisebbséget kapott. Ez azonban semmit sem változtat a jelenlegi helyzeten, mert a kamara házszabálya szerint a kihirdetett szavazási eredmény feltétlenül érvényben van.

Páris, június 27.

A Caillaux-kabinet ma este vagy holnap reggel véglegesen megalakul. Poincaré a külügyi vagy hadügyi tárca elvállalását elutasította, Caillaux a külügyi tárczát De Selves szenátornak fogja felajánlani, aki azt valószínűleg elfogadja. A kabinet valószínűleg a következőképp alakul: elnökség és belügy — Caillaux, igazságügy — Cruppi, külügy — De Selves, hadügy — Messimi vagy Etienne, tengerészet — Delcassé, közoktatásügy — Steeg, pénzügy — Klotz, közmunkaügy — Augagneur, kereskedelem — Couyba vagy Jean Dupuy, földmívelésügy — Pams, gyarmatügy — Messimi vagy Lebrun, munkásügy — Reinculd. Az államtitkári állásokat a következők fogják betölteni: a belügyit Malvy, a postaügyit Chaumer, a pénzügyit Besuard René, a szépművészetit Dujardin-Beaumetz.

Páris, június 27.

Caillaux délután közölte Fallières elnökkel, hogy a kabinetalakítást elvállalja.

Páris, június 27.

A kamara 426 szavazattal 6 ellen júliusra költségvetési provizóriumot szavazott meg, amely a július 3-án életbelépő munkásnyugdíjbiztosítás költségeinek fedezését is tartalmazza.

Páris, június 27.

Caillaux már hozzálátott kabinetjének megalakításához. Az új kormány körülbelül így fog összalakulni:

Caillaux — miniszterelnök és belügy,
Cruppi — igazságügy,
Klotz — pénzügy,
Etienne — hadügy,
Delcassé — tengerészet,
Steeg — közoktatás,
Augagneur — közmunkaügy,
Chaumer — kereskedelem, (esetleg Dupuy),
Pams — földmívelés,
Messimy — gyarmatügy.

Poincaré (vagy Dechanel) — külügy, miután Bourgeois nem fogadta el a neki felajánlott tárczát.

Páris, június 27.

Caillaux nyomban azután, hogy elfogadta a Kabinetalakítást, meglátogatta Clemenceaut, hogy biztosítsa magának a volt miniszterelnök támogatását a szenátusban. Clemenceau megígérte, hogy előmozdítja fáradozásait. Caillaux tárgyalta aztán Combesal, Bourgeoisal, Poincarével, Poincaré lesz állítólag a külügyminiszter. A Caillaux-kabinet első sorban a választói reform kérdésében akar közös megállapodást létrehozni a köztársasági pártok között, mert ily megegyezés nélkül semmiféle minisztérium tartósan nem boldogulhat, akár ellene van a proporzionális választói jognak, akár mellette. Caillaux fáradozása tehát egy választójogi kompromisszumra fog irányulni, mely lehetővé teszi a becsületes republikánusok kielégítését. A monarchisták nem számítanak, ők dobták bele a közvéleménybe a választói reform agitációját csak azért, hogy megbontsák a republikánusok sorait. Caillaux reflektál a progresszivisták támogatására is.

Páris, június 27.

Hír szerint Caillaux a kiszemelt miniszterekkel folytatott tanácskozásaiban kiemelte, hogy mindenekelőtt a költségvetés haladéktalan elintézésére törekszik és ebben a kérdésben fel fogja vetni a bizalmi kérdést. A választójog kérdésében Caillaux közvetítő megoldást keres, mely az összes republikánusok szavazataira számíthatna. Mily nehéz lesz azonban előreláthatólag kiegyezést létrehozni az aránylagos választói rendszer hívei és ellenfelei között, mutatja az előbbiektől benyújtott határozati javaslat, amelyben kijelentik, hogy támaszkodva a Kamara nagy többsége által kifejezett akaratnyilvánításra, a választói reformot az aránylagos rendszer alapján mielőbb keresztül akarják vinni és hogy az erre vonatkozó javaslat már eddig is a lehető legmesszebbmenő koncessziókat tartalmazza a proporzionális választói rendszer ellenfelei iránt.

Páris, június 27.

Azok közül a Képviselők közül, akik a minisztérium bukását előidéző interpelláció fölött szavaztak, sokan utólagosan megváltoztatták szavazatukat. A hivatalos lapban, amely huszonnégy szó kisebbséget állapított meg, közzétett eredmény igazában úgy áll, hogy a Kormányt öt szavazattal többsége volt. A végleges eredmény az, hogy kétszáznegyvenegy képviselő szavazott a kormány mellett és kétszázharminczhat ellene.

KÜLFÖLD.

Az angol vétóbill. Londonból jelentik, hogy Landsdowne lord, a felsőház ellenzékének vezére, a vétóbillhez kiegészítő javaslatot nyújtott be és ennek következtében a két kamara közti válság újra kiélesedett. Landsdowne lord javaslata lényegében a következő: „Semmiféle olyan intézkedést, amely a koronát, vagy a protestáns trónöröklést érinti, vagy Írország, Wales, Skócia vagy Angolország számára való nemzeti parlamentek létesítésére irányul, vagy bármely oly intézkedést, amelyet a felső- és alsóház egyesített bizottsága nem hagy jóvá, — ne lehessen királyi szentesítés céljából előterjeszteni a választók előzetes megkérdezése nélkül”. Ezenfelül Cromer lord volt egyiptomi kormányzó is törvényjavaslatot nyújtott be, a mely szerint a két házból héttagú bizottságot küldjenek ki, amely meghatározná, vajjon valamely törvénynek oly jelentősége van-e, hogy azt a választók ítélte alá szükséges becsátani. Úgy látszik, hogy a lordok komoly ellenállásra készülnek a vétóbill ellen és bizodalmutat fokozza az a tudat, hogy a biztositási törvények ártottak a kormány népszerűségének, továbbá azon a nézetben vannak, hogy a koronázás mély hatással volt a lakosokra és ez újra megerősítette a konzervatívizmust, úgy hogy új választás esetén a liberálisok kisebbségben maradnának. Azt is kétségbevonják, hogy megkapta volna a kormány a garanciát a királytól a

peerek tömeges kinevezésére és erre vonatkozólag az első ülésen kérdést fognak intézni a kormányhoz. A helyzetet mindkét párt lapjai igen komolyan mondják.

Rémuralom Perzsiában. Perzsiában nagy események készülnek. A régens nyárra a főváros közelében levő angol kolónia területén egy angol altvaló villájában vett lakást, ami nagy feltűnést kelt. Sipahdar még most is Restben van s hívei nem tudták eddig viszatérésre bírni. Azt a feltételt kötötte ki, hogy a régensherceg szüntesse meg az amerikai pénzügyi tanácsadók intézményét. Sulyosbitja a helyzetet a trónpretendens, Saúl ed Daulch, aki rablóbandákat toborzott s ezek Tebris és Erdabil között fosztogatnak a schraivanokkal együtt. A karavánok nem közlekedhetnek a kereskedelempang és az életbiztonság rossz lábbon áll. A Karasun völgyében Morgan francia történettudós a rablók miatt kénytelen volt abbahagyni az ásatásokat. A schraivanok Tebris és Erdabil között tanýáznak. Serah városát ostromolják és a falvakat pusztítják.

Az orosz Dreadnoughtok. Pétervárról jelentik: A tengerészetiügyi minisztérium, mely orosz hajógyáraknál már megrendelt hat új típusú tengeralatt járó hajót a Fekete-tengeri flotta részére, három 26.000 tonnás Dreadnoughtot akar építtetni, ugyancsak a Fekete-tengeri flotta részére.

A pápa és a választott bíróság. Rómából jelentik: X. Pius pápa levelet intézett az amerikai pápai delegátushoz, amelyben meleg szavakban ad kifejezést azon való örömeinek, hogy Amerika a döntőbírói szerződések ügyében lépéseket tett és kijelenti, hogy forrón óhajta a kezdsés sikerét. De még abban az esetben is, ha a siker egyelőre nem volna teljes. Amerika kezdése általános elismerésre méltó nemes lépés volt.

Görög bandák garázdálkodása. Konstantinápolyból jelentik: Samarinalis görög bandája Kastoria kerület egyik helységében egy Tefvik nevű török lakos házat megtámadta, a gazdát megölte és a házat felgyújtotta, ezután pedig megszökött. A dzsumajabalai parancsnok jelentése szerint Küstendil vidékén két másik banda tartózkodik.

A bolgár parlament botrányai. Tirnovóból jelentik, hogy a nagy szobranje ülésén szakadatlanul támadják Ferdinánd királyt. Ebben a tegnapi ülésen Zanov widdini ügyvéd, a radikális demokraták vezére járt elől. Beszéde alatt, amelyben élesen megtámadta Ferdinánd királyt, óriási vihar tört ki. A szobranje karzatai már reggel 6 órakor megteltek az érdeklődő közönséggel. Zanov így kezdte beszédét:

— Figyelmeztetem a szobranjét, hogy az államfőről fogok beszélni, mert elhatároztam, hogy a felelősséget ott fogom megkeresni, ahol azt meg kell találnom. A királyi cím alkotmányunk megsértése. Mára azért hívtak össze bennünket, hogy ezt az alkotmányvétsést szankcionáljuk. Ez az eljárás arra a tolvajra emlékezteti, aki a lopott holmival megajándékozta a kárvalottat. A fejedelem személyes gárdája mindenütt előtérbe helyezi magát, így legutóbb a nemzetgyűlés megnyitása alkalmával is. A fejedelem különben nagy kedvelője az utazásoknak, most is fényes alkalma volna arra, hogy Bulgárián kívül tartózkodjék. Nem is tudom, hogy mi történik majd magyarországi kastélyaival, ha ennyire elhanyagolja azokat. Amióta a fejedelem Bulgáriában él, azóta az alkotmányvétsések rendszerre váltak. Az összes pártokat felhasználta a maga céljaira, azután pedig félrelökte őket. Ő az oka annak, hogy Stambulov kezét levágták. Ő utasította ki az azóta elhunyt Radea minisztert is a palotából, mint egy lakájt. Ő elcsönnyitotta le a hadsereget is pretoriánus-csapatá.

Zanov végül indítványozza, hogy a szobranje a fejedelem és a kormány iránt rosszalását fejezze ki az alkotmány megsértése miatt.

Garázda francia katonák. Kölnből jelentik: A Kölnische Zeitung-nak táviratozzák Berlinből: Casablancában a német konzul erőlesen tiltakozott az ellen, hogy francia katonák eltulajdonították egy német cég telkét, mire a francia csapatok parancsnoka elrendelte, hogy a csapatok arról a területről takarodjanak el és adják vissza jogszerű tulajdonosának.

EGYHÁZAK.

— (A zenggi püspökség.) Zágrábból jelentik: Minthogy az ellenzék már hetek óta élénken agitál Fiuménak a zenggi püspökségtől való elszakítása ellen, dr. Bauer Antal, a zágrábi érsekség koadjutora, a következő Rómából hozzárkezett táviratot hozza nyilvánosságra:

„A Fiuménak a zenggi püspökségtől való elszakításáról szóló hírek minden alap nélkül való. Föltétlenül illetékes helyről jelentik, hogy a szentszék ezzel a kérdéssel már hosszabb idő óta nem foglalkozott s azóta nem merültek föl oly momentumok, amelyek szükségessé tennék, hogy veje foglalkozzék“.

Dr. Tomasics Miklós bán dr. Bauer zágrábi érseki koadjutorhoz a következő levelet intézte:

„Van szerencsém Eminenciáddal közölni: tekintettel arra a tényre, hogy azok a hírek, amelyek szerint Fiumét a zenggi püspökségtől el akarják választani, nem akarnak elhallgatni, ezen kérdésben újból a mértékadó fórumokhoz fordultam. Éppen most kaptam meg gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ö exzellenziájának határozott kijelentését, amely szerint Fiuménak a zenggi egyházmegyétől való elválasztásáról szó sincs, sőt erre vonatkozóan a magyar lapokban hivatalos czáfolat fog megjelenni“.

A féléhivatalos „Magyar Táv. Ir.“ a következő sugalmazott kommunikét tette közé ma este.

Zágrábi lapok a múlt hét óta napirenden tartják azt a hírt, mindha Fiuménak és kerületének a zenggi püspöki egyházmegyéből leendő kivétele és Fiumében új püspökségnek alapítása végett az illetékes tényezők részéről tárgyalások volnának folyamatban. A horvát és délszláv körökben ezek a hírek élénk izgalmat keltenek és Zágráiban diák-tüntetések is voltak; sőt mint néhány bécsi lap jelenti, egyes zágrábi értekezleteken azt is elhatározták, hogy az osztrák reichsratban megválasztott horvát képviselőket felkérlik, hogy ebben az ügyben felszólaljanak. Illetékes helyről nyert értesülés alapján a Magyar Távirati Iroda ezeknek a hírekkel és mozgalmakkal szemben határozottan kijelentheti, hogy a zenggi püspökség kettéválasztása és Fiume székhelyül új püspökség alapítására vonatkozóan semmiféle tárgyalás folyamatban nincsen. A zágrábi lapok hírei tehát épp oly alaptalanok, mint az azok nyomában keletkezett izgalmak és tiltakozások“.

— (A szerb egyházi kongresszus.) Rohonyi Gyula államtitkár, a szerb kongresszus királyi biztosa és Joanovich Pál miniszteri tanácsos, a királyi biztos helyettese, ma Karlóczáról visszaérkeztek Budapestre. Bogdanovics Luczian szerb patriarka még Karlóczán időzik, ahol a szerb egyházi ügyekben folyó üléseken vesz részt.

— (Evangélikus egyházmegyei közgyűlések.) A bécsi ág. hitv. evang. egyházmegye Wagner G. Adolf ujjverbázi lelkészt főesperessé, Dedinszky János dunagálosi lelkészt alesperessé, dr. Lelbach Lászlót egyházmegyei felügyelővé és Kissárosi Kiss Gyulát másodfelügyelővé választotta. Az új tisztségviselőket e hó 29-én fogják az Ujjverbázon tartandó egyházmegyei közgyűlésen hivatalukba beiktatni. — A budapesti ág. hitv. evang. egyházmegye ezidei közgyűlése július hó 3-án lesz Fabiny Gyula felügyelő és Kaczián János esperes elnöklésével.

— (Egyházközségi közgyűlés.) A pesti ág. hitv. evang. németajku egyházközség tegnap Daur György egyházfelügyelő és Broschkó G. Adolf lelkész elnöklésével közgyűlést tartott. Az elnöki bejelentések után előterjesztették az 1910. évről szóló jelentést, amely a király nyolczvanadik születésnapjáról, a zsolnai zsinat és az egyetemes gyámintézetek jubileumáról, valamint Schranz János nyug. lelkész és saági Gregersen Gilbrand tiszteletbeli presbiter elhunytáról emlékezett meg. A jelentést tudomásul vették. Majd a szavazatszedő bizottság jegyzőkönyvét olvasták fel. Eszerint megválasztották felügyelőnek Daur György eddigi felügyelőt, másodfelügyelőnek ismét Hein Jánost, gondnoknak Mauritz Vilmost, második gondnoknak Hösel Jánost és jegyzőnek Lauff Géza segédlelkészt. Broschkó G. Adolf lelkész üdvözölte az újonnan megválasztott tisztségviselőket és működésükre Isten áldását kérte. Daur György egyházfelügyelő megköszönte az iránta nyilvánult bizalmat és kijelentette, hogy mint eddig, úgy ezután is híven fogja szolgálni egyházát. Megköszönték

megválasztásukat a többi tisztviselő is. Az egyházmegyei közgyűlésre kiküldendő megbízottak megválasztása után a helyi egyházi gyámintézetnek volt a közgyűlése, amelyen a számadásokat jóváhagyták és segélyeket szavaztak meg.

A Dohányellenes Liga

vagy

az éhenhalt pénzügyminiszter.

Óriási teremben kipirult arcu emberek hadonáznak és szónokolnak dühösen. A vita tárgya a szivar drágulása.

A szónok: Megtörtént az a hallatlan inzultus, hogy a pénzügyminiszter indokolatlanul fölemelte a szivar és cigaretták árát.

Közbeszóló (izgatottan): Hadsereg és haditengerészetre kell a mi keserves pénzünk.

A szónok: Különösen a szegény ember füstölni valóját drágítják meg szemérmetlen módon, ahelyett, hogy a gazdagok havannáit árusítanák drágábban. Vérlázító, hogy ettől a kis élvezettől el akarnak ütni, még erköltestelenebb, hogy az állam szenvedélyünkre spekulálva, ki akar fosztani minket.

Közbeszóló: Le a pénzügyminiszterrel.

A szónok: Ez nem elég, uraim. Ezzel nem érjük be. Fogadalmat teszünk, hogy július elsejétől kezdve szivart nem veszünk a szánkba, nem szívunk se cigarettát, se pipát. De még itt sem állunk meg, kötelezzük magunkat, hogy ennek az ügynek a szolgálatába szegődünk és mindenkit ráveszünk, hogy szokják le a dohányzásról. Erre esküdjünk meg.

A tömeg (szenvédeyesen): Esküszünk.

A szónok: Ezek után határozatként kimondom, hogy a Szivarellenes Liga megalakult és megkezdte működését.

A gyűlés ezzel szétoszlott, az emberek kemény elhatározással szívükben hazamentek. A tanácssterem ajtajában ott állt a pénzügyminiszter, szájában hatalmas szivarral és gunyosan nevetett a liga tagjaira.

Azután multak a napok, multak a hetek, sőt multak a hónapok. Az emberek százezrei komolyan vették az esküt és nem szívtak se szivart, se cigarettát, se pipát. A friss levegőt szívták a Svábhegyen.

Egy reggelen a pénzügyminiszter elé áll a Rozi, aki az államháztartásban szakácsné és azt mondja:

— Nagyságos ur, tessék adni pénzt piarezra, mert ami volt, elfogyott.

A pénzügyminiszter oda se igen figyelt, úgy mondta:

— Ott van, fiam a sub'ódba, onnan vegyél.

— A sub'ódba egy vas sincs — felelte Rozi, aki az államháztartásban szakácsné — mind elfogyott.

A pénzügyminiszter nagyot nyelt, egy szót se szólt, csak a fejét rázta.

Azután rossz napok következtek. Az államháztartásban már csak úgy tudtak melegeget főzni, hogy a pénzügyminiszter lassan a zálogba vitte minden értéktárgyát. Beesapta a hadihajókat, a katonapuskákat, a sómonopóliumot, a regálejogokat és tudja a jó isten mit még. Végre az is elfogyott. Az államháztartásba naponként elment a végrehajtó és úgy végrehajtott, hogy csak úgy füstölgött. A pénzügyminiszter már olyan sovány volt a koplalástól, mint egy bambusz sétatálya. Ekkor azután nehéz lépésre szánta magát. Tarka keskenybe pakkolta azt a tízezer koronajáradékot, amelyet eddig hűsiesen rejtgetett imakönyvében és elment a Liga elnökéhez kegyelmet kérni. A Liga elnöke kidobta. A rendőr talált rá az éhségtől teljesen elerőtlenedett emberre, akit a mentők beszállítottak a kórházba. Segíteni azonban már nem lehetett rajta, mert a kötvényt göresösen szorongatva meghalt.

*

Erre fölbredtem... Hej, de hogy így lesz.

Ray

Háborúság a füst körül.

Mozgalom a dohányárak felemelése ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 27.

A dohány és termékeinek megdrágulása élénk visszahatást keltett az egész országban. A társadalom minden rétegének férfinépét súlyosan érinti az áraknak tekintélyes módon való emelése. A nikotin-élvezet, amely anélkül is luxus volt, most még drágább fényűzési élvezet lesz és hiába próbálnak összefogni a dohányfogyasztók, bármily károsnak mondják is a dohányzás hatását a szervezetre, — sajnos — a dohányzók száma csökkenni nem fog, mint ahogyan a szivartörszék forgalma sem fog kevesbedni.

A dohányzás élvezete, vagy szokása belénk gyökeredzett, velünk született rossz. Hozzá tartozik a férfiaság jellemzésének ahhoz az árnyalatához, amely aberrációnak látszik ott — ahol hiányzik. Hiszen maguk a nők is lányosnak mondják azt a férfiembert, aki nikotin nélkül meg tud élni, mert bajusz és szivar nélkül nem férfi a férfi. Ez az emberbe nevelődött, idegeibe plántált szokás a nélkülözhetetlenség jellegével ékelődött belénk s a mikor a pénzügyminiszter a Dreadnoughtok millióit füstből tervezte elővarázsolni, számított erre a nélkülözhetetlenségre. És a lakás, hus, ruha, a közszükségleti drágulásokba belebódult magyarság keserűen nyeli el a drága füstöt, szitkozódva-káromkodva bár, de dohányzik tovább, sötétbarnára szíjva ki a Dreadnoughtokat, a haditengerészetre ezeket a szénfüstöt okádó páncélos pipáit.

Az emberi gyöngesség, az ellentállás erőhiánya, a dohánytól való tartózkodás gondolatának képtelensége siet a segítségére a pénzügyminiszternek, aki viszonzásul annak, hogy kénytelen-kelletlen bele kell törödnünk a drágulásba, egyszerűen nem ad szívnivalót. Valóságos háborukat vívnak az emberek egy-egy princzesszászért vagy módiféért. Mert régi gyártmányt már nem adtak ki, az újat pedig még nem boosátják forgalomba. A kincstár részéről ez nem helyes üzleti felfogás, mert arra aligha számíthatnak, hogy a kiéhezett dohányosok annál nagyobb vehemenciával vetik magukat elseje után a dohányneműekre, hogy — ugyeszlóván — „helyreszívják“ az elmulasztottakat.

Ha a drágulás valamiképpen tömegesöknést okozna, az az alsóbbrendű gyártmányoknál lesz érezhető. A szegény néposztályok élvezeti cikke, a jobb minőségűekhez képest, hihetetlenül emelkedtek árban. Így a kapadohány, amelynek önköltsége a legnagyobb bőkezűséggel számítva, körülbelül 3 fillér, eddigi árát: a 8 fillért felemelték 9 fillérré, az árfelemelés 25 százalék. A kincstár nyeresége ezen a gyártmányon 400 százalék volt, az árfelemelés után a tiszta nyereség 450 százalék lesz.

Ugyanígy a hazai pipadohány, amelyben szintén 450 százalékot nyer a kincstár.

A Virginia-cigaretták, amely fél fillérjébe kerül az államnak, 1 filléres árát 100 százalékemeléssel 2 fillérré emelték. A kincstári nyereség 400 százalékot tesz ki. Hasonlóan van a Dráma-szivarka árfelemelése is. A Sport-cigaretták árát 50 százalékkal emelték, holott eddig is csak 400 százalék volt a nyereség.

Az olcsóbb dohányokból, szivarokból a cigarettákból kerül ki a jövedéki tömegáru, amely így is nagy hasznot hozott, mégis az árfelemelést, a drágább fajtaéknál, ahol az gazdaságilag is könnyebben elviselhető és méltányosabb, mulasztotta el a pénzügyminiszter erősebben keresztülvinni.

Volt tehát oka a szociáldemokrata pártnak, amikor ma este hét helyen tartott népgyűlést a dohányárak emelése ellen. Mindenütt elkeseredett szónoklatok hangzottak el s a következő határozati javaslatot hozták.

A budapesti munkások nyilvános gyűlésen foglalkozván a pénzügyminiszternek a dohányárak felemelésére vonatkozó rendeletével, megállapítja, hogy a pénzügyminiszter, illetve a kormány ezen eljárása újabb bizonyítéka annak a néppusztító és népgyilkos politikának, amely abban nyilvánul,

hogy a vagyonos osztály erős és fokozatos megadóztatása helyett, a kormány az állam folyton fokozódó szükségleteiről olyformán kíván gondoskodni, hogy a vagyonos osztályoknak valóságos adómentességet biztosít, ellenben a széles néprétegek legfontosabb életszükségeit a fogyasztási adók és az ugynevezett állami jövedék emelésével páratlan lelketlenséggel állandóan megterheli.

Az olcsóbb dohányneműek árának emelése újból azt a célt akarja szolgáltni, hogy az új katonai terhek örületes költségei a munkásnép vállaira hártassanak át. Az ország öntudatos munkássága e lelketlen merénnyel szemben nem érheti be a pusztító tiltakozással, a dohányárak tervezett emelésével szemben szükségesnek tartja a népgyűlés, hogy a munkásság a szervezkedés és a rendelkezésre álló összes harci eszközök igénybevételével nagy országos mozgalmat indítson. Mindenki, aki annak tudatában van, hogy a dohányárak emeléséből amugy is csak a népgyilkos militarizmus költségeit akarják fedezni, a merénnyel szemben igyekezzék visszaverni, hogy a dohányneműek élvezetétől legalább részben tartózkodják mindaddig, amíg a kormány az áremelkedésekre vonatkozó rendeletet vissza nem vonja.

Előfizetési felhívás.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése július elsején lejár, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujjtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés“ előfizetési ára

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 „ — „
Félévre	14 „ — „
Egész évre	28 „ — „

Lakóhelyváltozás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új címüket idejkorán közöljék velünk. Ebből a célból lapunkhoz praktikus levelezőlapokat mellékelünk, amelyek arra szolgálnak, hogy előfizetőink címváltozásait közöljék velünk. A nyáron, a fürdőévad alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utána küldjük, még akkor is, ha többször változtatják tartózkodási helyüket. Ugyesintén a főváros környékén nyaralóknak pontosan vitetjük a lapot.

TÁVIRATOK.

A portugál szocialisták forradalma.

London, június 27.

A „Morning Leader“ mai számában Don Manuel hadserege címmel egy lisszaboni táviratot közöl, amely szerint a royalisták főhadiszállása Chavez, ahol Conceiro fővezérük is tartózkodik. A katonákat hihetetlen magas zsoldal, napi 20 koronával toborozzák és az államesim sikerülése esetén mindegyik katona részére 800 korona jutalmat ígérnek. A spanyol és portugál hatóságok ébersége dacára eddig már annyi Mauser-fegyvert sikerült becsempészniük, hogy Észak-Portugália lakossága már teljesen fel van fegyverkezve.

Madrid, június 27.

Corcubionból jelentik, hogy egy spanyol ágyú-naszád érkezett oda, amelynek legénysége őrzi most a fegyveresempész Gemma német hajó személyzetét. A Gemma kapitánya megtagad minden fölvilágosítást hajójának két utasa felől. A Poluton spanyol hajó is csempészett fegyvereket és löszereket a portugál royalistáknak. A portugál-spanyol határon véres eseményektől félnek.

Sze

Lis
na meg
kus üze
tén Por
amelyet
nak jut
hogy a
ségét.
állam
az ellen
mány tu
royalista
sen van

Ne

Buza

Tengeri

Chi

Buza

Tengeri

Ne

helyben

(14.35).

New-Orl

Stand w

Stand w

Raffinéd

Blances

steam 8.

(8.65).

Chi

Zsir sze

clear 8.5

(15.52).

U

Ej, t
volnék e
nemcsak
impozito
kül-ráol
mekmeg
hanem a
a legnél
kisdedein
mozditju
faja ron
szerüen

Tejr
ez, amely
A rendő
baja-dolg
vel. A f
dolt egy
lagnak é
Hadd lás
méregkev
hogy a t
a kiscagd
Ha ez igy
a gonosz
találandj
tán a főv
rehabilitá
ilyen kul
karakteri
ban baj v
Nem
jobban, a
valóvá let
mintát ak
kimutatta
sen csak
lalt tejn
zán nagy
nak benne
irhatlanul
Mert
nyolez szá
vagy fölhi
zünk csak

Páris, június 27.

Lisszabonból táviratozzák: A képviselőházban ma megintertpellálták a kormányt a monarchisztikus üzelmek miatt, amelyek Spanyolország területén Portugália ellen történnek és a támogatásért, amelyet a spanyol kormány a portugál royalistáknak juttat. Machado külügyminiszter azt felelte, hogy a köztársasági kormány tudni fogja fötelességét. Kérlelhetetlenül keresztülviszi az egység és állam szétválasztásáról szóló törvényt, ami pedig az ellenforradalmat illeti, az kilátástalan. A kormány tudja, hogy Spanyolország területén portugál royalisták áskálódnak a köztársaság ellen és rásen van.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork:

	jun. 27.	jun. 26.	jun. 24.
Buza helyben	96%	96	95%
júliusra	95%	95	94%
szeptemberre	96%	95%	94%
Tengeri júliusra	61%	61%	64

Chicago:

Buza szeptemberre	90%	95%	94%
Tengeri júliusra	57%	57	55%

Newyork, június 27. Gyapot Newyorkban helyben 14.90 (14.76). Gyapot júliusra 14.65 (14.35). Gyapot szeptemberre 14.50 (14.38). Gyapot New-Orleansban helyben 15.07 (15.07). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphianban 7.25 (7.25). Petroleum Raffined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 8.4 5(8.55). Zsir Roho és Brothers 8.65 (8.65).

Chicago, június 27. Zsir júliusra 8.15 (8.20). Zsir szeptemberre 8.30 (8.35). Szalonna short clear 8.37 (8.37). Sertéshus szeptemberre 15.40 (15.52).

UJDONSÁGOK.

Tejrazzia.

Ej, be csinosan hangzik ez a szó! Hajlandó volnék ezt ujnak is elnevezni. Tejrazzia! Hát nemcsak istentől elrugaskodott apacsokra, impozitor csirkefogókra, zsebtovajokra, ridikül-rablókra, gyermekfosztogatókra és gyermekmegrontókra vadásznak már a hatóságok, hanem a teje is? ... Az áldáshoz, jó teje; a legnélkülözhetlenebb táplálékra, melylyel kisdedeink egészségét és testi gyarapodását előmozdítjuk és amelyet a méregkeverőknek az a fajta ront meg, akiket a finomság okáért egyszerűen tejhamisítókknak szoktak nevezni.

Tejrazzia! Nem a mi rendőrségünk volt ez, amelynek eszébe jutott tejrazziát rendezni. A rendőrségnek semmi köze hozzá. Neki elég baja-dolga van a maga betörőivel és csibészével. A főváros közlelémezési bizottsága gondolt egy merészet és nagyot; nekivágott a világnak és megállapodott a pályaudvarokon. Hadd lássa, mennyiben van igazuk azoknak a méregkeverőknek, akik mindig azt állítják, hogy a tej már hamisítva jó Budapestre. Már a kisgazdák is fölöznek le és higítanak föl. Jó. Ha ez így van, tartsunk razziát és csapjunk le a gonoszokra. Akinek a tejt hamisítottak a gonoszokra, azon elverendjük a port s talán a fővárosi czinkosokat, vagy főczinkosokat rehabilitálhatjuk. Szándékosan használtunk ilyen kulturális kitételeket, hogy ezzel is kisé karakterizáljuk a fővárosi hivatalokat. Azonban baj volt!

Nem lehetett tudni, ki rökönödött meg jobban, amikor a razzia eredménye nyilvánvalóvá lett. Kiderült ugyanis, hogy huszonkét mintát akvirált a razzia s a vegyi vizsgálat kimutatta, hogy a huszonkét minta közül összesen csak négy volt hamisítva. Az összes lefogalt tejenek ez tizennyolcz százaléka, ami igazán nagyon megnyugtató volna, ha nem találnak benne valamit, ami kimondhatlanul és leírhatlanul nyugtalanító.

Mert ha a vidékről jött tejenek csak tizennyolcz százaléka van vízzel keverve, lefölvözve, vagy fölhigítva, akkor nem volna baj. De nézzünk csak körül. A piacokon, tejkereskedé-

sekben, kicsiny és nagy tejárusok telepén, kávéházakban, kávémérésekben mindenhol és mindenfelé, ahol tej van, a drága ital meg van hamisítva. Mindenhol, ahová a tej eljut, még mielőtt a fogyasztó közönség kezébe jutna, gazdagodik valamivel a tej, olyas valamivel, amivel a tej szegényebb lesz. Csak nem hihető el józan észszel, hogy mind ezt a tejt a vidékről érkezett tizennyolcz százalék rontja meg.

Bizony úgy áll a dolog, akárhogyan forgassunk is, hogy a föbbi tejet Budapestben hamisítják. Itt teszik hozzá, vagy itt veszik el belőle azt, ami megfosztja tejbéli minőségétől.

A hatóság meggyőződhetett róla, hogy a legnagyobb baj nem a tejtermelők és a vidéki szállítók körében van. Jó lesz tehát nemcsak ismételni, de rendes gyakorlattá tenni a tejraziát. S ne csak a vidékről érkező tejeket lepjék meg, hanem a fővárosit is. Amilyen ijedelem támadna bizonyos nőkben, annyira örvendezne a publikum.

(t.)

NAPIREND. Naptár: szerda, június 28. — Róm. kath.: Irenus p. — Prot.: Irén. — Görög-orosz: június 15. Amos pr. — Zsidó: Thamus 1. — A nap kél reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 8 órakor. — A hold kél reggel 5 óra 44 perczkor, nyugszik este 10 óra 13 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor. A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Háziipari Szövettség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Múzeum átlattára 9—2-ig. — Aquincumi Múzeum 9—4-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Földtani Múzeum 10—1-ig. — Gyermektanulmányi Múzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig és 4—7-ig. — Népművészeti kiállítás az Iparművészeti Múzeumban 9—1-ig. — Közlekedési Múzeum 9—12-ig és 2—6-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 9—7 óráig. — Tanszermúzeum 3—7-ig. — Technológiai Iparmúzeum 9—1-ig. — Társadalmi Múzeum 9—12-ig és 4—7-ig. — Vas- és fémipari kiállítás az Iparcsarnokban 9—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—6-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Nemzeti Múzeum Könyvtára 9—4-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig. — Technológiai Iparmúzeum Könyvtára 9—1-ig és 6—8-ig.

Nyitvalevő képtárak: A bécsi „Secession“ 10 tagjának kiállítása a Művészothonban. (IV., Váci-utca 9.) Nyitva reggel 10 órától este 8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Szépművészeti Múzeum modern képtára. Nyitva 10—2-ig.

— **A király.** Bécsi jelentés szerint a király állandóan igen jól érzi magát. Ma délelőtt a főhadsegédek jelentései után báró Schiessl kabinetirodavezetőt, majd báró Giskra szófiai osztrák-magyar követet fogadta hosszabb kihallgatáson. Délután sétát tett a felség, este pedig az állatkertben sétakocsizott. A felség ischli utazása tekintetében végleges megállapodás még nem történt. Hir szerint ő felsége július hó első napjaiban utazik Ischlibe.

— **Alfonz király betegsége.** Párisi jelentés szerint Alfonz spanyol király szombaton Párisból Bordeauxba utazott, hogy Moure tanárral megvizsgáltsa gégebaját, amely nemrég megint kiújult. Alfonz király egész nap Bordeauxban maradt és tegnap megint visszatért Párisba. Alfonz király már többször vette igénybe Moure tanár segítségét. Amikor San-Sebastianban időzött, ismételtén rándult át automobilon Bordeauxba és azonkívül többször Madridba is hívták Moure tanárt. Legutoljára tavaly novemberben volt Alfonz király Bordeauxban és akkor hire járt, hogy a tanár műtétet hajtott végre a királyon. Abból a körülményből, hogy Alfonz király most újból konzultálta Moure tanárt, azt következtetik, hogy az akkori operáció nem járt a kívánt eredménnyel és most esetleg újabb műtét válik szükségessé.

— **József Ferencz főherceg vizsgálata.** József Ferencz főherceg tegnap vizsgázott szülei, József főherceg és Augustza főhercegné előtt az idegen nyelvekből, az egyetemes irodalomból, a szépművészetből és a zenelméletből. Jelen voltak: Heinrich Gusztáv, a Magyar Tudományos Akadémia főtájtára, Czako Elemér, az iparművészeti iskola igazgatója, dr. Molnár Géza és dr. Yolland Artur egyetemi tanárok, Dubosque André, Schwalm Amadé, Borsody László katonai vivómaster és Krautovill őrnagy nevelésvezető.

— **A királyi család gyásza.** Megirtuk a király kis ujszülött unokájának a halálát. E gyászról és Mária Valéria főhercegnő állapotáról még a következőket jelentik Ischliből: Ferencz Szalvátor főherceg személyesen tudatta a királylyal, hogy negyedik nap reggel született gyermeke még tegnap délután meghalt. Mária Valéria főhercegné szonyt mélyen megrendítette az eset, bár maga sem tartotta életképesnek szülöttjét. Gyász váltotta fel az ischli főhercegi nyaralót; ormárol még tegnap bevonták a kitűzött zászlót. Holnap teszik koporsóba a kis halottat a villa kápolnájában, onnan átszállítják az ischli temető templomába és közszemlére teszik ki. Pénteken reggel lesz a temetés. Az ujszülött főhercegnőt egy kriptában temetik el, amelyet a gyászeset alkalmából vásárolt meg a főhercegi család, de itt csak ideiglenesen marad a koporsó, mert mihelyt felépül a családi mauzoleum Wallseeben, oda viszik át a koporsót. A temetésen Ferencz Szalvátor főherceg és idősebb gyermekei, a község képvisellete és a hatóságok képviselői lesznek jelen. A király ma reggel hozzájárult azokhoz az intézkedésekhez, amelyeket a kis Ágnes hercegnőnek temetése alkalmából tettek. Csak most tudódott ki, hogy Mária Valéria királyi hercegnő még márciusban, amikor automobilon Amstettenbe rándult, szerencsétlenül járt és sok vért vesztett. Ezzel hozzák összefüggésbe, hogy az ujdonszülött gyermek életereje oly gyorsan kimerült. A kis Ágnes hercegnő születéséről és haláláról a hivatalos lap mai számában a következő jelentéseket adta ki: I. Mária Valéria királyi hercegné 6 cs. és kir. fensége, Ferencz Szalvátor kir. herceg ur 6 cs. és kir. fenségének neje hétfőn, e hónap 26-án, reggel 7 óra 45 perczkor egy kir. hercegnőnek adott szerencsésén életet. II. *Első orvosi jelentés.* Mária Valéria kir. hercegné 6 cs. és kir. fensége, és az ujszülött kir. hercegnő jól érzi magát. Értverés 68. Hőmérséklet 36.8. Ischl, 1911. június 26. reggel. Piskacek dr., s. k. tanár. III. *Ágnes kir. hercegnő 6 cs. és kir. fensége, Ferencz Szalvátor kir. herceg ur 6 cs. és kir. fenségének leánya tegnap, e hónap 26-án délután Ischliben meghalt.* — Újabb ischli jelentés szerint a főhercegnénak nyugtalan éjszakája volt és a kezelő orvos egész éjjel a beteg mellett virrasztott. Reggel már sokkal jobban érezte magát a főhercegnő. Kérésére meglátogatta Korniss grófné, a főhercegnén szonyt megihitt barátnője s ott maradt egész napra. A király résztvevő táviratban kondoleált leányának s meghagyta, hogy naponta többször értesítsék telefonon a főhercegnén állapotáról.

A délután hat órakor kiadott negyedik orvosi jelentés szerint Mária Valéria főhercegnő jól érzi magát. Hőmérséke 37.3, érverése 76.

— **A szultán beteg.** Konstantinápolyi jelentés szerint udvari körökből hire terjedt, hogy a szultán beteg. A fáradtságos, hosszú utazás Macedóniában kimerítette és most kénytelen ágyban maradni, annál is inkább, mert nagymértékű czukorbaja elfajult.

— **Új titkos tanácsos.** Bécsből jelentik, hogy a király virtsologi Rupprecht Henrik altábornagyának, a m. kir. honvédség főparancsnok-helyettesének a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Orosz diákok Budapestben.** A batumi főgimnázium husz növendéke Machan tanár vezetésével ma reggel a Margitszigetet tekintette meg. Célölt; pedig megjelentek a képviselőházban, ahol rövid ideig a karzatról hallgatták a képviselőház tanácskozásait. Az orosz diákok, akiket Kemény Ferencz főigazgató kalauzolt, tisztelegni óhajtottak a képviselőház elnökénél, de mert Berzevics elnök épp a tanácskozásokat vezette csak névjegyeket adtak le. A képviselőházból a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba mentek, ahol gróf Zichy János miniszternek, Molnár Viktor államtitkárnak támogatásért köszönetet mondtak. Azután megtekintették a lipótvárosi bazilikát, majd ebédre a Ferencz József nevelőtudatba mentek.

— **Gróf Pejacsevich a hírlapíróknak.** Gróf Pejacsevich Tivodar országgyűlési képviselő, volt horvát bán, ma a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetéhez levelet intézett, amelyben az intézet harmincz éves fennállási jubileumára hivatkozva, négyezer koronás alapítványt tesz. Gróf Pejacsevich kijelenti levelében, hogy a közt támogatja az, aki Magyarországon a sajtót támogatja.

— **József főherceg a Műegyetemi Diákotthonnak.** Az a komoly és intenzív törekvés, amely egy műegyetemi diákotthon létesítését tüzte ki, a közönség legszélesebb rétegeinek szimpátiájával találkozott. Nemrégiben a műegyetemi ünnepségek alkalmából a Diákotthon alapja javára számos alapítvány tételét. A hét elején pedig a Magyar Csukorgyárosok Országos Egyesületének nevében báró *Hatvany Deutseh* Sándor elnök megleghangosulva értesítette az egyesület elnökségét, hogy a létesítendő Műegyetemi Diákotthon javára 1000 K alapítványt tesz. Most pedig József főherceg közvetítő közirata érkezett az egyesület vezetőségéhez.

A M. Kir. József-Műegyetemi Segélyegylet Elnöke, tekintetes Pivny Aladár urnak. Helyben. Hosszabb idő óta figyelemmel kísérvé a József-Műegyetem egyesületeinek és ifjúságának törekvéseit és munkásságát, igaz örömmel és benső megelégedéssel látom azt a komoly, figyelemre és beszélésreméltú igyekezetet, melyet maguk elé tűzött feladatuk megvalósítása érdekében kifejtjenek. Amidőn ezt általában megállapítom, ezáltal különösen a vélnökségem alatt álló Műegyetemi Segélyegylet kiváló törekvéseit akarom kiemelni, mely szerint arra érdemes műegyetemi hallgatóknak Diákotthont szándékszik létesíteni. A tervezett intézmény nagy és komoly célt van hivatva szolgálni, és a magam részéről is melegen pártolom. Ugyanezért elismerésem jeléül a mai nap e czímen 5000 (ötezer) K alapítványt teszek a Műegyetemi Segélyegylet által létesítendő Diákotthon alapja javára. Budapest, 1911. május hó 7-én. Dr. József főherceg s. k. altábornagy.

A védnökök állandó jóindulatának ezen újabb jele ugy az egyesületben, mint a Műegyetemen lelkes örömet keltett és a Műegyetemi Segélyegylet, több más kegyét is megköszönni, küldöttségileg szándékozik a főherceg elé járulni.

— **Külföldi amerikai nábob.** Kieli jelentés szerint Vilmos császár az elsőosztályú vörös kaszárdei tüntető ki Piterpent *Morgan*. Ez viszonyos azért a nagylelkű ajándékkért, hogy az amerikai milliárdos a császárnak küldte el Luther Márton történelmi nevezetességű levélét. Morgan a műárverésen 100.000 márkát adott ezért a levélért, amelyet Luther V. Károly császárnak írt. A becses adományt Vilmos császár a wittenbergi múzeumnak ajándékozta.

— **Szterényi József meggyógyult.** Szterényi József v. b. t. t. nyugalmazott államtitkár egészsége teljesen helyreállt. Néhány nap mulva már a képviselőház tárgyalásain is részt fog venni a felgyógyult államférfi.

— **A 48-as ezredes esküvője.** Megemlékeztünk Mátyás-huszárok öreg ezredesének eljegyzéséről. Már megtörtént az esküvő is. Kolozsvári jelentés szerint *Horváth Ignác* lelevezvenhétéves negyvennyolcas Mátyás-huszárezredes most vasárnap, e hónap 25-én tartotta meg esküvőjét *özvegy Pethő Józsefné*, született *Barabás Mari* urnóval. Az egyházi szertartást *Pál István* apátkanonok végezte, akinek édesatyja szintén Mátyás-huszárok volt *Horváth Ignác* ezredében. Az apátkanonok meghatározó beszédet mondott a párhoz. Az esküvőt követő uzsonnán *Herepei Gergely* református esperes srép szavakban magasztalta ezt a ritka ünnepet, majd a két tanut, gróf *Esterházy Miguelt* és *Kuszkó Istvánt* élte. A szívet meghaladó üdvözlő távirat fölolvastása után a megható esküvői ünnep véget ért.

— **Az angol koronázás.** Londonból jelentik: A Buckingham-palota kertjében ma ünnepély volt. Kévszel 4 óra előtt érkezett meg a királyi pár a vendégekkel. Elől a királyné lépett a német trónörökösével, utána a király a német trónörökösével, majd a walesi herceg, *Mária* hercegnő, az ifjú hercegek és a többi fejedelmi személyiségek következtek. Rövid séta után a királyi pár és vendégei a terrasszon foglaltak helyet, ahol sok személyiséget mutattak be nekik.

— **Trachomás katonák.** A szegedi 5. honvédezred legénysége ez idő szerint Tompa községben végez gyakorlatokat, ahol a község lakosságának nagyrésze veszedelmes trachoma-betegségben szenved. A legénység közül már többen megkapták a szembetegséget és ezeket azonnal a szegedi honvédkórházba szállították. Az ezredparancsnokság szigoruan elrendelte, hogy a legénységnek nem szabad érintkezni a község lakosságával.

— **Öngyilkos kereskedő.** Makóról jelentik: *Stenczyk Ernő* 70 éves kereskedő. Makó város társadalmának egyik köztisztviselője álló tagja ma öngyilkosságot követett el. Öngyilkosságának oka az, hogy régi kereskedelmi vállalkása hanyatlásnak indult.

— **Umlauff százados kitüntetésé.** Bécsből nyert értesítés szerint ő felsége *Umlauff* századost, abból az alkalmából, hogy a bécs—budapesti és budapest—bécsi aviatikai versenyen oly fényes eredményt ért el, az erre szükséges pilóta-vizsgálat elengedésével a közös hadsereg első tábori pilótájává nevezte ki. A tábori pilóta rangjának elérésére ugyan rendszeres pilótavizsgálat lett volna szükséges, mely vizsgálat alkalmával be kell bizonyítani, hogy legalább egy óráig időzik a levegőben és ezalatt az idő alatt száz kilométernyi utat tesz meg. De tekintettel arra, hogy *Umlauff* százados a fentebb jelzett verseny folyamán óránkénti 120 és még ennél is több kilométernyi sebességgel haladt, a vizsgát elengedték.

— **Hintakosarak az utcasarkokon.** Budapest az újítások, a reformok városa. Itt minden újítás addig tart, amíg — el nem kopik. Rendeletek addig élnek, amíg meg nem felelnek róluk. Most az újítás férgé a köztisztviselési intézmény testét rágja. Kaptunk például nem régiben utcasarokpikkolókat. Ezek a járdákat tartották volna rendben. Ugy látszik az aszfalt elkoptatta ezeket a pikkolókat, mint a gumisarkokat a cipőről. Vagy pedig felnöttek ezek a pikkolók s rendes utcasarokok lettek belőlük. Lassankint eltűnedeznek már az utcákról ezek a kis szürke ruhás szemetes-kadatok. De jött helyettük más, mert reform kell a népeknek. Az utcasarokokon tisztos mélységű papirkosarak ásítanak a járó-kelőknek. Igen szimpatikus intézmény ez, amit különösen éjszaka lehet megtapasztalni. A kosarakon ugyanis hintázni lehet. Néhányat lódit rajta az ember és a vuretliban képzelet magát. Sok ember varázsolja maga elé a hintakosarak segélyével a vuretlit, mert a kosarak környéke rendszeresen tele van kiöntött papírossal. Vannak aztán, akik a hintakosár hivatását és csejűjét félreértik. Nevezetesen amelyek azt hiszik, hogy a papirkosár lelevezgyűjtő és hajnaltájban oda dugják bele a lelevezházba szánt csecesemőket. Azok jól érzik magukat a hintás bölcsőben s elszunyadvá várják a reggelt. Az éjszaka egy részeg ember is félreértelmezte a kosarak létjogosultságát. Fejjel mászott bele, nyilván azt hitte, hogy otthon van s hogy a paplan alá bujlik. Ugy kellett kiszedni onnan, égneek meredő lábakkal. Boldog pestiek, kosarat kaptak a saját városuktól! Vajjon meddig marad meg az utcasarok? Amíg a sok lengést megunja egy rendőr s csendháborításért bekiséri.

— **Angol nyelvtanítás a kassai kaszárnyában.** A magyar nyelv jogait még nem sikerült kivívni a közös hadseregünk kaszárnyáiban. Annál érdekesebb, hogy Kassán a 66-dik gyalogezred legénységének egy nagy csoportját angol nyelven oktatják. A 66. gyalogezredet ugyanis Kassa vidékéről egészítik ki. Innen a kivándorlás igen nagyarányú, de a visszavándorlás is nagy. A kis tót gyermekek Amerikában anyanyelvüket is elfelejtik az évtizedes ottartózkodás alatt és igen gyakori eset az, hogy mire nyelveikkel visszavándorolnak, csak angolul beszélnek.

— **Férjgyilkos asszony.** Pécsről táviratozzák: *Ries* József hasági gazdát tegnap virradóra holtan találták a lakásán. A halott mellett revolver hevert a földön, úgy hogy a hatóság emberei, kik megjelentek a helyszínen, öngyilkosságra gondoltak. Amikor azonban *Ries* testét fölbontozták, kétségtelenül megállapítást nyert, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt. *Ries* feleségét fogták azonnal granuba, aki rossz viszonyban élt a férjével s tényleg kiderült, hogy *Ries* néhány napja összeveszett férjével és otthagyta. Tegnapelőtt éjjel kerülő uton visszalopózott a faluba és rátámadt alvó férjére. *Ries* fölébredt és rávetette magát az asszonyra, miután a kezében tartott revolverből látta, hogy minő szándékkal közelelik feléje. Dulakodás közben az asszonynak sikerült férjét két lövéssel leteríteni. A revolvert a helyszínen eldobta és azután a szőlőkön át Pécsre menekült. A gyilkos asszonyt már elfogták és beszéltették a pécsi ügyészség fogházába.

— **Az örökség miatt.** Újvidékről jelentik: *Pillér* János vagonos újvidéki lakos ismerőseinek többször úgy nyilatkozott, hogy inkább tiszta vagyonát, sem hogy egy krajczárt is hagyjon fiára. *Fia*, *József* ebből az ügyből kifolyólag ma összeveszett atyjával s veszekedés közben egy csákánnyal úgy fejbévágta, hogy *Pillér* János azonnal meghalt.

— **Orosz forradalmi szocialisták üldözése.** Pétervárról jelentik: Éjjel-nappal tömeges házkutatások vannak. A titkosrendőrség forradalmár szocialista összeesküvőket hajszol. Az összeesküvés gyanúja miatt letartóztatták *Proffen* Eleonort, egy tábornok leányát, *Misanecvna* tanítónőt, egy *Mijakotivna* nevű egyetemi hallgatónőt, egy udvari tanácsos leányát, sok diákot és diáknőt. Jurjában szintén házkutatásokat tart a rendőrség és ez állítólag összefüggésben van a pétervári hajszával. Gravanoje kaukázusi helységben *Sabolaw* nagykereskedő házába bombát vetettek. A robbanás megölt egy asszonyt és egy gyermeket. Állítólag forradalmi szocialisták műve volt a merénylet.

— **Hozvédek szerencsétlensége.** Désről táviratozzák: A 21. honvédezred Désen tartja összpontosított ezredgyakorlatait. Ma este felé egy kapitány vezetésével fürdeni ment az ezred legénysége. Fürdés közben a Szamos vize 8 honvédet elsodort. Hármát sikerült kimenteni, a többi belefult. Egyikük holttestét megtalálták, a többiekét még nem.

— **A nagy hajós-sztrájk.** Londonból jelentik a nagy hajóssztrájkról, hogy a liverpooli fuvarosok és kikötőmunkások tegnap este gyűléseket tartottak, amelyek elhatározták, hogy azoknak a társaságoknak, amelyek ez idő szerint a matrözokkal harezot folytatnak, semmiféle árukat nem továbbítanak. Amsterdamból jelentik: A kikötőben horgonyzó 35 hajó közül 20 hajón szünetel a munka. A sztrájkoló tengerészek száma mintegy 750. A sztrájk különösen a rendes járatokat teljesítő vonalakat sújtja. Liverpoolból jelentik: A Pacific hajózási társaság elfogadta a tengerészek követeléseit. A hajóstársaság tegnap 5 hajóját nem indíthatta utnak. Hullból jelentik: A sztrájkoló tengerészek azzal fenyegetnek, hogy ha ma nem jó létre a megegyezés, úgy sztrájkba szölitják a vasutasokat is. Mindenfelé nagy az izgatottság. A rendőrség számát szaporították. A sztrájkoló teljesen megakasztották a hajóforgalmat és nem engedik meg a hajók kirakodását. A város és a dokkok között a vonatok nem közlekednek. Sunderlandből jelentik: A dokkmunkások sztrájkja teljesen megakasztotta a tengerhajózást. A dokkmunkásokkal való szolidaritás jeléül ma 300 ácsmunkás is sztrájkba lépett.

— **Iskolatársak találkozója.** Megbízatásom értelmében felkértem az osztálytársaimat, akikkel a kegyesrendiek kolozsvári főgimnáziumát 1881. évben együtt végeztük, hogy a f. évi július 11-iki találkozásom megjelenjen, ezt valamint esetleges akadályoztatásukat és netalán indítványukat velem közölni sziveskedjenek. Dr. *Szterszky Vincze* p. ü. tanácsos, Budapest, pénzügyminiszterium. — Felhívom azokat, akik a pesti izr. hitközség polgári fiúiskolája IV. osztályát az 1901. esztendőben végezték, hogy a f. évi szeptember hó elején rendezendő 10 éves találkozó összehívása céljából ezimüket velem közölni sziveskedjenek. *Billes* Ármin, VI. Vasvári Pál-u. 6.

— **Házasság.** A kapuczinusok Corvin-téri templomában ma este hét órakor esküdték örök hűséget *Ágner* László, a képviselőház elnöki irodájának agilis fiatal fogalmazója *Abrahám* Margitnak, *Abrahám* Sándor szépséges leányának. Az ünnepiesen kivilágított és díszes növényekkel díszített templomot a fiatal pár ismerősei zsufolásig megtöltötték. A végény tanúja *Pongrácz* Elemér képviselőházi pénztáros, a menyasszony *Gyertyánffy* István kir. tanácsos volt. Az esküvői szertartás alatt a kórusról *Mendelssohn* Nászindulójának magasztos dallama áradt szét és a Lipótvárosi Bazilika énekkara adott elő egyházi dalokat. Az esküvő után a boldog fiatal párt minden oldalról szerencsekívánságokkal üdvözölték s az azután következő pazar nászlakoma közben sergestől érkeztek a gratuláló levelek és táviratok.

Szarátsi Csorba Ferenc és neje, daruvári *Kacs* *Kovich* Jela leányát, *Terikét* eljegyezte *sudheimi* *Gindele* Jenő, néhai *sudheimi* *Gindele* Jenő és neje, *kronsterni* *Scherpon* Louisa bárónő fia.

Eckstein Jenő brünni kereskedő esütörtökön, e hó 29-én, déli fél 12 órakor tartja meg esküvőjét a Dohány-utcai izr. templomban *Reisz* Irénnel.

Kálmán Miklós július 2-ikán esküszik örök hűséget *Barna* Biankának Budapesten.

Farkas Béla biztosiási tisztviselő június 27-én kötött házasságot *Poln* *Olgiezáva*; Temes-Aranyágon.

Molnár István eljegyezte *Such* *Etuskát* Budapesten.

— **Gyilkol a hőség.** Szabadkáról jelentik: Szabadkán ma igen nagy hőség volt. Délben 40 fok C-t mutatott a hőmérő. A nagy hőség következtében *Grád* *Ferenc* vasuti kalauz *stapszurát* kapott: összeesett az utcán és meghalt. *Bogesles* *Verona* napszámosasszony a melegtől annyira rosszul lett, hogy eszméletlenül összeesett. Beszállították a kórházba.

üldözése.
 ges házkul-
 almár szo-
 szeesküvés
 Eleonort,
 önt, egy
 egy ud-
 knöt, Jur-
 rendőrség
 rvári haj-
 Sabolaw
 robbanás
 Állítólag
 önylet.

Déscről
 en tartja
 Ma este
 ni ment
 Szamos
 sikerült
 holttese-
 am,

jelentik a
 fuvarosok
 et tartot-
 oknak a
 natrózók
 zat nem
 kikötőben
 ünetel a
 mintegy

kat telje-
 k: A Pa-
 észek kö-
 óját nem
 sztrájkoló
 ma nem
 zólítják a
 gatottság.
 trájkolók
 és nem
 iros és a
 Sunder-

ka telje-
 kmunká-
 smunkás

izatósom
 akikkel
 1881. év
 us 11-iki
 ges úka-
 t velem
 Vin-
 szterium.
 zség pol-
 tendőben
 jén ren-
 zéljából
 Billes

rvin-teri
 k hűséget
 ak agilis
 am Sán-
 gitott és
 tal pár
 y tanuja
 menyasz-
 Az eske-
 Nászín-
 Lipót-
 okat. Az
 alról sze-
 övetkező
 a gratu-

ri Kacs-
 ni Gin-
 je, Kro-

ön, e hó
 a Do-
 rök hü-

7-én kö-
 agon.
 lapesten.
 elentik:
 a 40 fok
 etkezté-
 kapott:
 Verona
 zul lett,
 a kő-

— A kolera, Triest-i jelentések szerint a hatóságok elrendelték, hogy az Olaszországból, különösen Nápolyból érkező hajószállítmányokat a kikötőbe való érkezés előtt a nemzetközi kolera-védelmi egyezmény legszigorubb szakaszai alapján kell megvizsgálni. Nápolyt hivatalosan kolerafertőzöttnek jelentették ki. — Ujvidékről jelentik: Ujvidéken az összes Konstantinápolyból érkező vonatokon belügyminiszteri rendeletből kifolyólag a kolera-veszélyre való tekintettel az utasokat orvosok megvizsgálják. A rendelet szerint, ha koleraeset fordulna elő, a várost öt napig s ha újabb eset fordul elő, tíz napig vesztégyár alá kell helyezni. Miután Ujvidék a főzélelfelek, különösen a zöldbab szállítása tekintetében Magyarország legnagyobb kereskedelmi góczpontját képezi, ahonnan naponta több mint 30 vagonnal szállítanak főzélelfeleket Ausztriába és Németországba, egy ilyen vesztégyár a várost erősen sújtaná. Ennélfogva a városi tanács feliratban fordult a belügyminiszterhez s kérte, hogy ilyen zár esetén a fennálló árukiviteli tilalom tekintetében Ujvidékre vonatkozólag kivételes szabályokat állapítson meg. — Párisból jelentik: Noha az olaszországi hatóságok hivatalosan tagadják, hogy koleraeset fordult volna elő, a francia kormány az egészségügyi organumok által megtétellett minden óvintézkedést. Az olasz kikötőkből érkező hajókat és utasait szigorú vesztégyár alá helyezik. — Palermóból jelentik: Több szicíliai községből nyugtalanító hírek érkeznék a lakosság fenyegető magatartásáról a kolera elleni biztonsági intézkedések miatt. Bagheriában az asszonyok elégették a kolera-barakkokat, az egészségügyi intézeteket és a tömeg zavargásai oly mérvet öltöttek, hogy katonaság igénybevételére volt szükség. Adrianóban a tömeg megrohanta a községházat és bántalmazta a polgármestert és plébánost, mert ezek a biztonsági intézkedéseket foganatosították. — Konstantinápolyból jelentik, hogy Galatában halálos kolera megbetegedés történt.

— Ügyvéd és villamoskalauz. A Budapesti villamos városi vasút társaságtól kaptuk a következő sorokat: „A Budapesti Villamos Városi Vasút titkári hivatala jelenti, hogy a dr. Weiszberger-féle ügyben a vizsgálat befejezést nyert. A szemtanuk vallomása az ebben az ügyben szerepelt kalauz és kocsivezető állításait megdöntötte. Mindekelőt bebizonyítást nyert, hogy dr. Weiszberger kis lányának az illető kocsi lépesőjére való feltuszkolása nem a megállóhelyen történt, hanem a nyugati pályaudvari kocsik bejáróhelyén, ahol is „Itt tilos a felszállás“ feliratu figyelmeztető tábla van felállítva. A gyermeknek a lépesőre való felállításakor a kocsi megindult, hogy a néhány lépésre lévő indulóhelyig jusson. Dr. Weiszberger a kocsi megindulása miatt felbőszülve „gazember“nek nevezte a kalauzt. Ebből támadt a tettlegesség. Azt, hogy a verekedést ki kezdte, a tanuk elmentmondó vallomásaiból pontosan megállapítani nem lehetett. Az azonban bizonyítást nyert, hogy a kalauz tettelesen bántalmazta dr. Weiszberger-t, amiért is a szolgálatból elbocsátott, tekintet nélkül arra, hogy kezdeményezője volt-e a verekedésnek, vagy sem. A kocsivezető tettének elbírálásakor enyhítő körülményül kellett venni a kifogástalan hat esztendő szolgálati multját, valamint azt is, hogy ő már csak a verekedéshez érkezett oda, az előzmények tanuja nem volt és csak azt láthatta, hogy szolgálati társával dulakszik valaki. Emberileg megmagyarázható tehát, ha annak segítségére sietett. Mindazonáltal ő is szigorú büntetésben részesült.

— Egy orosz fegyház borzalmi. Oroszországban, a krasznofarszki fegyházban két fegyveres egy fogházfelügyelőt megölt, kettőt megszesített, mire elmenekültek. Az őrség az egyik fegyverest agyonlőtte, a másik megszökött.

— A hű szolgálat jutalma. Győri jelentés szerint a földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és száz korona jutalommal tüntette ki Gilyca István mezővárosi juhászát évtizedes buzgó szolgálataiért. Az oklevelet és a jutalmat tegnap Goda Béla főispán személyesen nyújtotta át nagy ünnepségek között a kitüntetett öreg juhásznak.

— Halál a kerékpárversenyen. Londonból jelentik nekünk: Sturries, a hírneves kerékpárversenyző, ma egy motoroskerékpár-versenyen olyan szerencsétlenül bukott fel egy meredek úton, hogy nyakát szegte és szörnyethalt.

— Vakmerő cigánytámadás. Makó közelében vakmerő és izgalmas támadásra vetemedtek kőbor cigányok. A csendőrök éppen akkor ütöttek rajtuk egy nyolcztagu kőbor cigánybandára, amikor azok Battonyán, a faluvégi koresmába akartak betérni. A cigányok sortűzet adtak a csendőröknek, akik nem használhatták a fegyverüket, mert abból az irányból, amerre a cigányok voltak, vásárosok közeledtek és nem akartak ártatlan embert megsebesíteni. Így aztán sikerült a cigányoknak elmenekülniük. Egyet nagy nehezen mégis elfogtak, de a fogoly társaira vonatkozólag minden fölvilágosítást megtagad. A csendőrök most azon fáradoznak, hogy kézrekerítsék a banda tagjait.

— Vámvisszaélések Amerikában. Newyorkból táviratozzák, hogy az amerikai vámvivatalnokok ellen vizsgálatot indítottak nagyszabásu visszaélések miatt, amelyeket a vámmeltilkolások körül követtek el. Véletlenül derült ki a vámvivatalnokok büne, még pedig olyképpen, hogy egy félvilági nő boszúból följelentette egy barátját, aki faképnél hagyta, hogy ékszereket csempészett be elvámolatlanul. A vizsgálat megindult és rájöttek, hogy egy többszörös milliomos két éven át üzte a vámmeltagadásokat és ezalatt az idő alatt nyolczmillió márkát értékesített hozott be Amerikába Európából elvámolatlanul. Ez a nagyszabásu csempészség csak a hivatalnokok megvesztegetése által volt lehetséges és a nyomozás már eddig is súlyosan terhelő bizonyítékokat hozott felszínre a bűnös hivatalnokok ellen, akiket az államügyészség perbe fog fogni.

— Késsel támadt a tanárjára. Egy esti ujság tudósítása nyomán megírtuk a debreczeni római katolikus főgimnázium kinos botnyát. Ma e hírt ilyen alakjában leczáfolja a felemlített Vajnoczky István piarista tanár, aki most kijelenti a következőket: Valóiban az, hogy én Róth Jenőt lakásomra hívtam és vele a neki adandó kérdéseket előre közöltem volna. Az az igazi tényállás, hogy Róth Jenő az érettségi vizsgálaton a leggyengébb kérdésekre sem tudott felelni és emiatt három tantárgyból elégtelent kapott; ezért azután az eredmény kihirdetése után rosszul lett, ájuldozott és néhány osztálytársa kivetete a tereméből. Ez néhányan félremagyarázhatták és kiszinezve úgy mondhatták el a városban, hogy végre is hírlapi kaesa lett belőle. Róth Jenő azonban két társával még aznap megjelent nálam és sirva panaszkodott, hogy az ő rosszulletét és ájuldozását úgy magyarázták, mintha ő ellenem akart volna támadni. Az tehát, hogy Róth Jenő rám kést emelt és hogy engem Balkányi Pál testével védelmezett és e közben megsebesült volna, szintén légből kapott koholmány. Mindezek igazságát bizonyíthatja elsősorban Róth Jenő maga, de bizonyíthatja az egész vizsgáló bizottság, valamint Róth Jenő érettségizett társai, Debreczen, 1911. június 26. Vajnoczky István.

— Titokzatos gyilkosság egy dohánytőzsdében. Lipesében titokzatos és borzalmas gyilkosság történt. Beug József 57 éves dohányárust üzletében meggyilkolták. A dohánytőzsde mellett volt a lakása is, egy sötét kis szoba, amelyben az aglegény Beug egyedül lakott. Tegnap délután vevők állították be az üzletbe s nagyon meg voltak lepődve, hogy senki sincs a boltban. Figyelmessé tették a sarki rendőrt, aki többbedmagával bement a lakásba és a földön találta bezúzott koponyával a dohányárust. Az első vizsgálatra meglátszott, hogy nem rablógylilkosságról van szó, mert az áldozat zsepeiben érintetlenül találtak pénztárczáját, benne 200 márkát bankjegyekben, óráját és lánczát, a tőzsde középintézményében is ott volt a napi bevétel.

— Virtuskodásból halál. Szegeden a tiszai fürdőbe ma reggel a 46. gyalogezred 40 embere ment fürdeni. miközben Libich János közlegény a szabad uszóknaq fentartott helyre ment és beleugrott a Tiszába. Meg akarta mutatni társainak, hogy nem fél. Azonban egy erős ár elkapta, földkelni kezdett és rövid idő múlva alámerült. Nemesak társai, de a szomszédos fürdőzők is igen sokan nézték Libich vergődését, azonban mentésére senki sem mozdult s így nem került többé felszínre. Holttestét keresik.

— Egy község tűzveszedelme. Az ungmegyey Vaján községben Kovács Jánosné házában kenyérsütés következtében hirtelen tűz támadt, mely a nagy szélben olyan gyorsan terjedt, hogy félóra alatt az egész utcasor lángokban állott, 14 ház, tőmérdek melléképület, a szarvasmarha-állomány és több ló teljesen elpusztult és a tüzet csak Bernáth Zoltán kastélyánál sikerült elfojtani, melyet a sültűn körülültetett fák mentettek meg. A kár igen nagy.

— Szédelőgő hozományvadász. Több ízben foglalkoztunk már Korponay-Körner Henrik mérnök viselt dolgaival. Most a budapesti büntetőtörvény-szék körözi a derék zsentlment. A mérnök még ez év elején az egyesült városi villamos részvénytársaságnál volt alkalmazva. Ott megismerkedett egy jó családból származó leánnyal s udvarolt neki. A leány nagyon megszerette, de a mérnök szegény ember volt s panaszkodott, hogy nem tud családot alapítani. Ha önállóitani tudná magát és nyithatna egy mérnöki irodát, mindjárt jobb dolga lenne. Ehez azonban pénz kell. A leány, aki szerette a mérnököt, ekkor adott neki néhány ezer koronát s Korponay meg is nyitotta a mérnöki irodát a Lipót-körúton. A mérnöki iroda azonban rosszul ment, mire abbahagyta s azt mondta jegyesének, hogy elmegy a külföldre összeköttetések keresni. Az utazásra is a leánytól kapott pénzt. Berlinbe ment. Onnan még nehánszor írt, pénzt is kért s hitegette a leányt leveleiben. A minap aztán a leány nagyon szomorú levelet kapott. A mérnök azt írta neki, hogy ne várja vissza többé, mert ő kimegy Buenos-Ayresbe szerencsét próbálni, de vissza többé nem tér. A bucsulevélben még azt a tanácsot adja a leánynak, hogy ne kezdjen ki többé lateiner emberrel, mert az mind szegény és nem férjnek való. A leány e levél után sirt egy ideig, végül aztán feljelentette hűtlen vőlegényét, aki összesen háromezerszázhusz koronát csalt ki tőle. Korponay (Körner) Henrik hírszerint Buenos-Ayresben megházasodott és nagy hozományt kapott. A rendőrség keresteti.

— Amerikának a munkások. A munkaadók részéről sztrájkok vagy bérharczok alkalmával már több ízben hangzott az a panasz, hogy a munkások amerikának, vagyis lassan dolgoznak s nem végeznek annyi munkát, amennyit normális körülmények között, tulságos megerőltetés nélkül végezniök kellene. Talán most történik először, hogy a munkások nemcsak amerikának, hanem ezt hivatalosan be is jelentik a munkaadónak s ezzel egy új fegyvert szereztek a munkaadók elleni küzdelemben, amely fegyverrel ezentul valószínűleg sürűben fognak élni, mint eddig. A bádogosok és szerelők ugyanis harczban állanak a mesterek egy részével, akik követeléseiket nem adták meg. A mesterek nagy része, azok is, akik harczban állnak még munkásaikkal, szívesen megadnák a követeléseket, de nem engedni meg a kikötést az építőmesterek szövetsége, már pedig a bádogosok és szerelő mesterek ezekkel nem igen mernek újjat huzni. A munkások általános sztrájk alkalmazása helyett kimondották, hogy mindazon mestereknél, akik követeléseiket meg nem adták, amerikálni fognak. Ez a határozat ma lépett érvénybe, ma már a legtöbb épületen alig a felét végezték annak a munkának, amit másnapokon végezni szoktak.

— Életunt uriaszony. Tegnap este arról értesítették a mentőket, hogy a Déry-uteza és Kender-uteza sarkán levő házban egy uriaszony öngyilkosságot kísérelt meg. A mentők automobilon mentek ki s ott találták Szijgyártó István magyar államvasuti hivatalnok feleségét. Hozzáátartozói elmondották a mentőorvosoknak, hogy Szijgyártóné egész nap bezárkózott a szobájába. Este kilencez órakor, amikor már gyanus volt a dolog, rátröttek az ajtót. Az asszony a szoba közepén feküdt a földön, idegrohamoktól, sirögöresöktől gyötöröde hevert, mellette volt egy élesfent konyhakés. Hozzáátartozói azt hiszik, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A mentők megvizsgálták az asszonyt és megállapították, hogy semmi baja nincs. Szijgyártóné is elmondotta, hogy öngyilkos akart lenni, késsel akarta átvágni a nyakát, de nem volt hozzá elég lelkiereje. Az életunt asszonyra egész éjszaka vigyáztak a hozzáátartozói. Ma reggel azonban az asszony magára maradt és gyufaoidatot ivott. A mentők a halálaszánt urinót bevitték a Pajor-szanatóriumba.

— Halálos fürdés. Tegnap délután Arnold Viktor gyárimunkás kilencz éves Viktor nevű fia a Rákospatakban fürdött. Közben az ár elragadta, a gyermek uszni nem tudott és belefutadt a vízbe. Holttestét kifogták és a rákospalotai temető halottasházába vitték.

— Borzalmas öngyilkosság. Munkácsról jelentik: Izsó Lajos bányamunkás szerelmi bánatában különös módon vetett véget életének. Dinamitpatront szerzett s azt meggyújtotta. A töltény felrobbant és számarezangolta Izsót, aki szörnyethalt.

— **Postásjubileum.** Székely Adolf posta- és távirtdai segédellőnőrt a keleti pályaudvar mozgópostájánál eltöltött huszonöt éves szolgálati jubileuma alkalmából szép ünnepségben részesítették kartársai. A jubiléum Meszlényi főnökhelyettes köszöntötte fel s átadta neki az igazgatóság dícsérő oklevelét. A kartársak szép emléktárggyal lepték meg a jubiléumát.

— **A székely-kongresszus.** Az idén a székely-kongresszust Tordán tartják augusztus második felében. A házigazdai tisztet a tordai székely-társaság vállalta el, amely Dózsa Terenez törvénytudó bíróval az élén, gazdag programot dolgoz ki a vendégek számára.

— **Stankovánsszky képviselő nem kolerás.** Megemlékeztünk a Stankovánsszky Imre országgyűlési képviselővel kapcsolatos kolerás hírről, hogy tudáink Stankovánsszky Imre országgyűlési képviselő Triesztből, az első Dreadnought felavatási ünnepéről visszajövet utközben Nagykanizsán kolerában megbetegedett. Ezt a hírt most lezárólják. A képviselő a velencei vasúti kocsival érkezt Nagykanizsára, ahol kiszállt, hogy a közeli Ihasos községben lakó rokonát meglátogassa. A miniszteri rendelet értelmében a velencei kocsikban érkező utasokat a hatóság diszkrétan megfigyeli. Stankovánsszky képviselő teljesen egészséges és ma Iharostól visszérkezett Nagykanizsára, ahonnan Budapestre utazott. A vesztgázról alól feloldották.

— **Szublímát.** Ma délelőtt öngyilkosságot követett el Budán egy tanítónő. A Budafoki-ut 9. szám alatt lakott Láng Margit tanítónő a nővérével, Láng Stefánia telefonkezelőnővel. Mind a ketten gyönyörű szép leányok voltak. A tanítónőbe szerelmes volt egy tanár, akit el is jegyezt és most, július 3-ikára volt kitűzve már az esküvő. Közben azonban Láng Margit megismerkedett egy fiatalemberrel, aki miatt elhagyta a tanárt. Viszont a fiatalember is nemsokára elhagyta a szegény leányt, mire ez megbánva tettét, vissza akart térni jegyeséhez. Délelőtt levelet küldött a tanárnak és arra kérte, hogy feltűzöttre látogasson el hozzá. A tanár helyett azonban ez a levél érkezete: „Nekem már semmi beszélni valóm magával. Lajos.” Alighogy ezt a levelet megkapta, a szerencsétlen leány elküldte a cselédet tejért azzal, hogy ebédre palacsintát akar csinálni. Miközben a cseléd oda volt, egy pohár vízben nyolc gramm szublímátot vett be. A mentők a Rökusba szállították, majd onnan a Pajor-szanaszatóriumba. Segíteni azonban nem lehetett rajta; délutánra meghalt.

— **Százharminczingy baleset egy napon.** A budapesti önkéntes mentők, akik mindenkor dícséretreméltó módon felelnek meg nehéz hivatásuknak, hétfőn, e hó 26-án, feltűnő nagy számban nyújtottak első segítséget. E napon 134-szer szólalt meg a mentők telefonja segítséget kérve. Ilyen sokszor alig volt szükség normális napokon a derék mentők közreműködésére, úgy hogy a mentők kocsijai és autójai is kevésnek bizonyultak, annyira, hogy a mentőegyesület kénytelen volt autómobilokat és fiakkereket bérelni, hogy elláthassa a szerencsétleneket. A 134 eset közül a legtöbb a nagy meleg okozta napszúrás, rosszullet és ájulás. Feltűnően sok volt az üzemi sérülés, amelynek száma 40. Verekedés közben megsérült 15 ember. Öngyilkos volt 12, közülük négyen a Dunába ugrottak. Huszmérgezés folytán rosszul lett egy öttagú család. Autómobilok 3 embert, a villamosok 5 embert gázoltak el. Belső sérülést szenvedett 15 egyén. A mentőknek ezen az erős napon kifejtett kifogástalan és gyors működése a közönség teljes elismerésére érdemes.

— **Robbanás egy hadihajón.** Londonból jelentik, hogy az Illustrion hadihajón szénberakódás közben a szénpor fölrobbant. Két matróz halálosan megsebesült.

— **Részitő tüzvész.** Tapolezáról jelentik: Ma itt a csopánczi-utczában tűz támadt és a gyors segítség dacára, a nagy szőben két ház leégett. A kárbiztosítás utján nagyrészt megtérül.

— **A szerelem vége.** Szombathelyről jelentik: Rőszegon a József-villában holtan találták lakásában bezárva Simkó Margit 23 éves urilányt, aki néhány hónap előtt egy katonafőorvosba szerelmes lett és elhagyta a szülői házat. A katonafőorvos, úgy látszik, szerelme miatt, Közszőlő elhelyezték és el kellett volna a szerelmeseknek válniuk. A leány most már nem mert hazatérni és inkább a halált választotta. Míg a főorvos távol volt, a leány verekedett vele és megfutamta lecsendesített testébe. Az erős adag mérge a szerencsétlen fiatal lányt megölte. Levelet hagyta hátra, amelyben boldogtalan szerelmét kézza fel öngyilkossága okául. Ma délelőtt temették Simkó Margitot. A temetésen a főorvos is jelen volt és a temető-sajátjából fedezte.

— **Elűtötte az automobil.** Nagyváradról jelentik: Kalló István nagyváradai gépgyári igazgató automobilja a város határában elűtötte Sternberg Salamon fuvaros szekerét. Sternberg jobb karján, lábán és arczán megsebesült.

— **Életunt urasági inas.** Az éjszaka Tóthi Károly huszonnégy éves urasági inas a városligeti Vampetios-féle vendéglőben mellbelőtte magát. Reménytelenül szerelmes volt. A Bethesda-kórházba vitték.

— **Halálozás.** Ma délelőtt temették el igen nagy részvét mellett a rákoskeresztúri temető halottasházából Láng József kereskedelmi tanácsos és udvari szállítót. A temetési szertartást Lazarus főkántör végezte az operai kar közreműködése mellett. Hevesi Simon főrabbi megható gyászbeszédet mondott.

Zsámbokréthy Lajos puhói ág. hitv. ev. lelkész és dékán rövid szenvedés után életének 67-ik évében Puhóan elhunyt.

Öz. Glaser Adolfné, szül. Keckeméti Berta 52 éves korában Budapesten meghalt. Holttestét Keckemétre szállították és ott helyezték örök nyugalomra.

Darás Vazul nyug. árvaszéki kiadó, aki 40 évig szolgálta Sopronvármegyét, 65 éves korában Sopronban meghalt.

Schlesinger Albert, a Kassai Népbank volt igazgatósi tagja meghalt Kassán.

Öz. Tüzes Bogdáné, szül. Kincses Mária 75-ik évében elhunyt Csákváron.

Öz. Thaly Sándorné 81 éves korában Pécsen meghalt.

Borsos Sz. Lajos 32 éves korában Szentesen meghalt.

Dr. Propper Adolf eperjesi orvos, Sáros vármegye és Eperjes szab. kir. képviselőtestületének tagja, Budapestben meghalt.

Slameczka Ervin udvari gazdasági titkár, szolgálaton kívüli hadnagy Bécsben, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Slameczka titkár a múlt hónapban, a királynak gödöllői tartózkodása alatt neveztek ki erre a tisztségre. A gödöllői tartózkodás alatt az udvartartáshoz volt szolgálattételre beosztva s az udvarra együtt visszatért Bécsbe, ahol most elhunyt. Halálát három hónapi boldog házasság után fiatal, 19 éves felesége, Smirszit kormánytanácsos leánya gyászolja. Temetése ma volt Bécsben.

Fuchs Mór nagyváradai ort. izr. főrabbi, ki Magyarország egyik leghíresebb rabbija volt, Trecsentepláczen 68 éves korában meghalt. Az elhunyt 30 év óta működött Nagyváradon és halála mély gyászt kelt. Holttestét küldötték Trecsentepláczebe. Temetésére, amely Csütörtökön lesz Nagyváradon, az ország minden részéből a zsidóság küldöttséggel képviselőit magát. Halálát három rabbi fia gyászolja.

Szítányi Károly, földbírtokos, Justh Gyula sógora, ma délután budapesti lakásán elhunyt. Temetése csütörtökön lesz.

— **x Fontos újítást honosít meg az Ujlaki Béla** budapesti írógép-cég (VII., Erzsébet-körut 28. Telefon: 122-60.), mely abból áll, hogy azon főpökök ezreinek, akik eddig nehezen, nagyobb vagy csak aránylag nagyobb árszámért felelték meg a juthattak írógéphez, rendkívül kényelmes, még eddig nem létezett 20 koronás havi részletfizetéssel teszi lehetővé elsősorban, látható irásu, szerkesztés sikerű Ujlaki-írógépének beszerzését. Ezzel lényegesen pótolt a hírnevek örvendő cége, mert így lehetővé válik, hogy a kereskedők, iparosok és mások, akik eddig idegenkedtek az írógéptől, ezután szívesen fognak az Ujlaki-írógépnek helyet adni iródájukban, mert ezt könnyű szerrel, megteremtés nélkül tehetik.

— **x Nietzsche, ha még élne, így definiálná** kulturális viszonyainkat: Magyarországon a művelődésnek három emelvénye van. Első a *Musica R. T.*, mert fokozott mértékben tudta felkelteni a közönség figyelmét a legklasszikusabb zene, a zongorajáték iránt. 2-ik a *Musica R. T.*, mert a felkeltett igényeknek pompás izléses és kifogástalan zongorával minden irányban meg tudott felelni. 3-ik a *Musica R. T.*, mert a kevésbé módos rétegeket is hozzásegítette az isteni zene élvezetéhez módosítással.

— **x Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

— **x Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítanak a gyermektorna- és vívásra.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

— **© A körrepülés.** A német körrepülésről a következőket jelentették: Minden: Theien, aki öt órák során fülzszállt, Bielefeldtől három kilométernyire kénytelen volt leszállni, mert motorja hirtelen megszűnt működni. A leszállásnál Theien kiesett a gépből, de sértetlen maradt. A gép pilótája nélkül hosszú uton futott, míg fölfordult és erősen megrozgálódott. Hanauer: Lange, Vienaers és Büchler előreláthatóan le fognak szerelni és csak Kölnből vesznek újból részt a repülésben. Münster: (Vesztfália.) Vollmüller 4 óra 20 perczkor Bielefeldből elindult és 5 óra 23 perczkor Münsterben leszállt. Lindpaintner 3 óra 47 perczkor indult Mindenből és miután utközben előírás szerint Bielefeldben leszállt, 7 óra 4 perczkor Münsterben érkezett.

— **© Mi okozta a Parseval presztulását?** Hanauer -mindeni jelentés szerint a Parseval léghajó katasztrófájának az okát csak ma derítették ki.

Megállapították, hogy a léghajó körül dolgozó munkások a szigorú tilalom dacára pipáltak. A léghajó egyszere heves szélroham lenyomta és e közben érintkezésbe jutott az egyik munkás pipájával. A hidrogéngáz, melylyel a ballon meg volt töltve, felrobbant és burkolata azonnal lángba borult. A léggömbből kieső lángnyelvek összesen tizenkét embert sebesítettek meg.

— **© Megkerült léghajó.** Párisi jelentés szerint a Jütlandban leszállott léghajó *London* Gyógyó, aki a párisi aero-klub tagja. Vasárnap szállott föl St. Cloudban s azóta nem jött róla hír. Londell 22 éves aviatikus, aki már nyolcvanöt telt nagy utat léghajón.

Amerikai konyhaművészet.

— *Gasztronomiai csevegés.* —

Newyork, június közepén.

A sütés-főzés a legújabb ideig nem volt erős oldala az amerikai szakácsoknak, szakácsnőeknek. Nem is csoda. Három rövid évszázad alatt az izlés finomsága nem fejlődhetett arra a tökéletességre, mely a francia konyhaművészetet világhírűvé tette.

Az amerikai bevándorlók kevéssel beérték. Rusztikus emberek voltak, akiknek első gondjuk volt a vagyongyűjtés. Nem sokat törődtek azzal, hogy mivel töltsék meg a gyomrukát. Csak az általános jólét tette válogatókká a yankeeket és teremtette meg a speciális amerikai nyenczséget.

Ami ezt illeti, az átlag embertömög most sincs fulságosan elkényeztetve. A cselédműzéria nagyon hozzájárul, hogy az amerikai ebédasztalra leginkább konzervekből, szurrogátumokból, gyárilag készült élelmiszerekből ketyvasztott ételek kerüljenek. És ha a kémia szerencsésen eljutott az élelmiszereknek pirula-, tabletta- és brikett-alakban való gyártásához, az Egyesült-Államok nagyszerű piacai lesznek a gasztronomiai készítményeknek.

A yankee mindenekelőtt az édességeket kedveli. Minden, ami édes, izlik neki. Jellemző, hogy még a szájviznek is émelvítően édes az ize, úgy hogy a yankee már a reggeli mosdásakor is beédesíti a száját. Az első reggelije — az évszak szerint — narancs, szamóca vagy dinnye, amit egy egész halom porcukorral hint meg.

A második reggeli már kiadóbb. A férfiak beefsteaket, ürübordát, halakot, vegyes felvágottat vágnak be, a nők és gyermekek pedig mindenféle — részben furcsának látszó — tojás- és tészta-ételekkel laknak jól.

De ami azt illeti, a férfiak is inkább nyulnak a habos tortákhoz, almáspitékhez, mint az ünnepi pulykasülthöz és a nyalánkságok nyalánksága, az icecream — a fagyalt. Téli-nyáron, fiatalok úgy mint öregek, gazdagok és szegények szüresülnek az icecream-ot; az icecream lecsillapítja a rakoncátlan gyermeket; az icecream a boldogság mosolyát varázsolja az agastyán fáradt vonásaira; az icecream-ot elfogadják előételnek és csemegének egyaránt és akárhány nagy lakoma folyamán többször is szerepel az egyes fogások közt. És hogy az amerikai fogorvosok olyan világhírűek, kétségtelenül az icecreamnak is tulajdonítható, mert a forró leves és a jég hideg fagyalt egymásutánja a legépebb fogak zománczát is tönkreteszti.

A roastbeefhez kompót helyett akárhány helyen mézet kínálnak és a csirkét pépszerű édes mártásban tálalják. Még a burgonyák közt is az ugynevezett édesburgonyát szeretik legjobban. Idegenek nem igen bíznak benne. Olyan, mint a cukrozott glicerin-szappan.

Az édességek után a saláta minden amerikaiaknak a büszkesége. A legelső szállodában épen úgy, mint a legnagyobb csapadékban ez a csodás készítmény a paradés étel. A természetrajz három világa képviselve van az igazi amerikai salátában. Az alapanyag néhány nagy zöld levél, aminek nem kell okvetlenül a salátából származni. Ezeket leöntik néhány csepp ecettel, olajjal s összekeverik minden lehető és lehetetlen édes, savanyu, sós keserű, kemény, lágy, folyékony, élvezhető és élvezhetetlen dolgokkal. Nézzük például a következő salátareczipét. Két salátalevél, öt csepp olaj, öt

csepp eczet, egy szelet friss praradicsomalma, fél szelet ananász, egy kis csirkemell, néhány szelet hónapos reték, néhány szem zöld borsó, néhány karotta, egy kávéskanálnyi porcukor, ugyanannyi írósvaj, ugyanannyi csokoládékrém s egy szem rumos cseresznye a salátapiramis hegyére.

Az idegen, akinek bugyillerisa nem engedi meg, hogy elsőrendű szállodában vagy vendéglőben élkezzék és a ki nem meri gyomrát a közönséges yankeekonyhára bízni, legjobban teszi, ha valamelyik honi étkezdét keresi föl. Minden nemzetnek megvannak a saját vendéglői. Így nagy számmal találunk Newyorkban magyar étkezőket is, ahol hamisítatlan magyar paprikás csirkét, töltött káposztát és turócsuszát ehetünk.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— Színházi csevegés. —

(A rövidlátó tenorista.)

Elköltözött hát a jó öreg Hajós Zsigmond is! Éppen stilszerűen, szezonzárás idején távozott arra a hosszú szünidőre, amelyből nincs visszatérés. De hiszen ő már régóta szünetelt s most csak a kénytelen pihenést piheni ki — örökre.

Kevesen emlékeznek a Hajós nemes énekelő-adására, a behízelgő, meleg hangjára, arra a belcanto-ra, amely ma már jóformán kiveszében van. Akik énekelni hallották, mindenkorra megőrzik az élvezett gyönyör emlékét.

A nagy énekművész alakításának hatását csak éppen a rövidlátása csökkentette némileg. Hajós Zsigmond ugyanis két lépésnyire selátott ezvikkor nélkül s az még se lett volna megengedhető, hogy például Bék-bán csiptetővel az orrán végezzen Gertrudiussal.

Rövidlátása nem engedte, hogy hőshöz méltó bátorsággal játszszenék s amikor Lohengrin, a hattulovag, a csolnakjából partra lép, nagyon is félénken botorkált le a lépcsőkhöz. Akárhányszor megtörtént, hogy amikor partnerét köblére akarta ülelni, helyette egy oldalt álló kardalosnöt zárt a karjai közé. Még *Wilt* mámit sem igen látta meg, az pedig még a hangjánál is terjedelmesebb volt.

De nemesak a testi szeme látott rosszul. Az emberek megítélésében is rövidlátó volt. Becsületes lévén, mindenkit becsületesnek hitt. Barátai kicselelték a pénzt és nem fizették vissza. Nem futott prókátorhoz, jó szíve nem engedte, hogy erőszakos eszközökhöz folyamodjék.

A szó teljes értelmében könyörgött adósainak. Némelyiknek megmozdult a jobb érzése. Aki nem hajlott a szép szóra, azt a rövidlátó művész futni engedte.

(A megszüntetett árverés.)

— Hajós Zsigának *Benedek* Janesira kellett volna a behajtást bízni, mondta *Perl* ücsém. *Eötvös* Károly ismert adlátusa, amikor ezek a dolgok az Abbazúban szöba kerültek.

Azútan így magyarázta a megjegyzését: Mert *Benedek* Janesi, amellel, hogy ökecszavu parlamenti szónok, érzelmes poéta, pajkos humorista, még keresett prókátor is. Debreczeni irodája messze környéken híres volt már akkor is, amely időben ez a kis történet játszódott.

Akkoriban, egy szép reggel, bekopogtatott hozzá *Szacsavay* Sándor, a „Vasutas”-ból lett színész, aki azóta visszatért első szerelméhez, a szárnyas kerék muzsájához. A prókátor-poéta-honatyja még a reggeli álmát aludta és csak félszemét nyitotta vendége jöttére.

- Mi szél futt ide? dünyögte álitva.
- Barátom, — sóhajtott *Szacsavay* — tanácsért jövök.
- Miről van szó?
- Lehetne egy árverést kitolatni vagy megszüntettetni?
- Hogy az ürdögbe ne lehetne! Az ücsözög?
- Hatvan forint és járuléka! . . . Elvállalád?
- Persze, hogy elvállalom. Mikorra van kitűzve az árverés?
- Ma délelőtt tizenegy órára.

— Tyüh! Kutyafeikom . . . És te most jössz hozzám?

— Ugy-e hogy nem lehet! Tudtam én azt . . .

— Nana! Amit mondtam, azt allom is. Eredj szépen a próbára, aztán gyere vissza. A többi az én dolgom.

Szacsavay szót fogadott. Amikor három óra mulva újra megjelent az irodában, *Benedek* Janesi már a hitelező nyugtájával és a zárfelelő végzésel várta. A színész boldogan borult megmentője köblére.

— Te egy csodatevő isten vagy! szavalta lelkesülten. Mondd, hogyan csináltad ezt?

— Pajtás, ez az én titkom!

— Mindegy! Fogadd forró köszönetemet. Most megyek és olyan reklámot csapok neked, hogy egy hét mulva már minden kollégám a kliensed lesz . . .

Benedek arca elkomorlyodott. Ünnepeles hangon mondta:

— Csak ezt ne tedd. Honorárium fejében csak arra kérlek, hogy erről az árveréshistóriáról úgy hallgass, mint a potyka.

Perl ücsém e szavakkal fejezte be elbeszélését:

— *Szacsavay* Sándor még most is törli a fejét a *Benedek* Janesi titkán, ami pedig egyszerűen abból áll, hogy a magából fizette ki kliense tartozását.

(A megtért.)

Ahányszor egy ilyen *Szacsavay*-féle volt színésztől hallok, mindig azon tűnődöm: kielégíti-e a csendes polgári foglalkozás? Nem vágyódik-e a bábterem forró deszkákra vissza?

E „volt színészek” közé tartozik *Ráthonyi* Ákos is. A hódító Daniló! A daliás Hajduk hadnagya! Aki népszerűsége zenitjén fordított hátat a színpadnak, megnősült és visszavonult Ugocsába, hogy az ősi birtokon gazdálkodjék.

E napokban jelent meg a lapokban egy felszólítás, amelyben *Ráthonyi* Ákos fölkeri az egykori érettségiző társait, hogy az évforduló ünneplése ügyében irjanak neki Nagyszöllőre. Ez teszi szeretetreméltó alakját futólag aktuálissá.

— Kielégíti-e a gazdálkodás? Nem vágyódik-e a színpadra vissza?

Ezekre a kérdésekre felelte *Ráthonyi* a következőket:

— Elég volt husz esztendőig a nagyközönséget szolgálnom. Most már a családomnak élek eszedesen, nyugodtan, boldogan. Egy szóval: megtértem az anyaföld-höz, nem be, mert azt még távoli szeretném tudni.

(Az igazgató jókívánsága.)

Amikor *Aczel* Ilona, a Nemzeti Színház fiatal és kitűnő művésznője *Csathó* Kálmán rendezőnek mondta ki a boldogító „igea” szót, a sok gratuláló közt igazgatója, *Tóth* Imre is átértett szép szavakkal fejezte ki jókívánságait.

Semmit se felejtett ki mindabból, amit ilyenkor, az elvárás előtt álló, fiatal menyecskének kívánni szokás. Sőt egygyel még meg is toldotta:

— . . . És mindezekon kívül, sok háttas, jó szerepet is kívánok.

A művésznő mosolyogva felelte a direktorának:

— Ezzel a kívánsággal nem is kell az Uristent farsztani. Ennek teljesítését magas is elvállalhatja direktor ur.

(Magyar világ Hamburgban.)

A vakációzó színészek egyik raja eljutott Hamburgba. Tudatták jöttüket és *Pázmán* Ferenc, valamint szépséges szöke felesége, *Kasper* Gizike, már a pályaudvaron várták, s napokon át, páratlan önfeláldozással kalauzolták őket a hatalmas német kereskedelmi empórium minden látnivalóin végig.

Volt is bámulás: *Márkus* László rendezői szeme a kikötő mozgalmas képét tanulmányozta; *Hajdu* Pepi a seklő emberitípust figyelte meg; *Kürthy* Gyurkát pedig a Hagenbeck állatkertjéből nem lehetett elvonozolni.

Persze színházban is jártak. A többlek közt, premiéreken is volt részük. A Neues Operetten Theaterben *Eysler* kedves zenéjű operettejét, a „Johann der Zweite” ezimüt látták, nagyon jó előadásban.

Közönség június végén Hamburgban sincs. Így hát ugyszólván a magyaroknak játszótták — a magyarok. Mert a szereplők között is három magyar volt: *Pázmán* Ferenc, *Horst* Emmy a fess szubrett és *Bányász* a pompás humoru komika.

Hogy azonkívül még mi minden széppel, jóval árasztották el a hamburgi magyarok, sok lenne elmondani, de kiviláglik *Márkus* Laczi eme fésőhajtasából:

— Hiába! Hamburg a legvendégszeretőbb magyar város!

(Az irodalmi adósság.)

A Zsilinszky-funk váratlan fölmentése országos szenzációja volt a mult napoknak. Mindenki gratulált *Kenedi* Gézának, aki geniális magatartásával, fényes védőbeszédével általános elismerést vívott ki. A képviselő-kollégák tömegesen csoportosultak körülötte. *Kenedi* nem győzte a kezét szorongatni, a szép szavakat megköszönni, a sok kérdésre felelni és a kifogásokat megváfolni.

Mert hát akárhányan így gratuláltak:

— Gyönyörű volt, de . . . a verdikteit nem értek egyet!

Kozma Andor pedig így:

— Nagyon is jól sikerült. . . És ez a hiba, hogy minden védelmed nagyon is jól sikerült!

No de engemet *Kenediben*, úgy mint mindenki, nem az érdekelt, milyen ügyvéd, milyen debatter, milyen filozófus. . . hanem azt fűrkésem, hogy az az ember, aki a szépirodalom minden megyéjén maradandót alkot, miért idegenkednék csak éppen a színészettel szemben?

Addig fűrkéztem, kutattam, kíváncsiskodtam, míg rá nem jöttem, hogy bizony az ő lelke előtt is kiépült már jó egy pár színdarab s hogy csak a sokoldalú mindennapi munka hátráltatta azok végleges kidolgozásában.

Kezdő író korában *Vercingetoris* gall vezér, aki fellázadt Julius Caesar ellen, izgatta a fantáziáját. A barbár és a római világnézet összeütközését akarta szembeállítani. Minthogy azonban mindent nagyon is alaposan végez, addig tanulmányozta az ó-kort, a helyi viszonyokat, míg egészen beleléte magát a rómaiak levegőjébe, milliójébe, de a jelenkorban nem maradt ideje az írásra.

Egy másik darabja társadalmi színműnek készült. Egy magyar ifju lett volna a hőse, aki Amerikában hozzászókkott a nagyarányu szociális, ipari, gazdasági és egyéb alkotásokhoz s visszatérve reform-eszmékkel van eltelve . . . de beleütközött a hazai kicsinyes, szűkkeretű, maradi felfogásokba s természetesen elbukik. Ez a nagyon hálás tárgy is még várja a feldolgozást.

„Keresztelő Szent János” alakja is nagyon érdekli *Kenedit*. Ugy találja, hogy se *Wilde*, se *Sundermann*, sem a többiek akik vele foglalkoztak, nem értették meg sem Keresztelő Jánost, se *Salomét*, se *Heródiást*.

— Szeretném megírni — mondta *Kenedi* — úgy, amint elképzelttem.

A negyedik darabtárgy a magyar történelemből van kiszakítva és a Csák Máté tragédiáját foglalja magában.

— Ha a többi nem is, de ezt az egyet mindenesetre megírom. Csak lenne egyszer három hónapi ráérő idő.

Hát ha másképp nem, csak azért is adjanak nyári vakációt a képviselőknök, hogy *Kenedi* megírhasa valamelyik darabját. A nemzetnek minden bizonynyal több haszna lenne abból, mintha a véd-erőtörvényeket megszavaznák.

Egy látesüves ur.

(*) Újra fellép. Rómából jelentik nekünk: A „Giornale d'Italia” egy munkatársa felkereste *Carusot*. A világhírű tenorista elmondta, hogy felgyógyulása után Milanóban fog először színpadra lépni. Gégebaja eddig félmillió lírájába került, mert ennyit veszített a be nem tartott szerződés révén elmaradt díjában. A hírlapíró megkérdezte, hogy hogyan áll az a kántéri-tési pör, amelyet egy milánói elárúsítónő állítólag megszegett házassági ígéret miatt ellene indított.

— 12.000 frankot adtam neki — felelte Caruso — s ezentul nem vagyok hajlandó akár egy ftyinget is fizetni.

(*) **Uj színigazgatók.** Az Országos Színészegyesület ma délután Ditrói Mór elnöklété alatt tartott tanácsülésében a következő igazgatóknak adott színházi engedélyt: Mariházy Miklósnak a szatmári szinikerületet, Fűredi Bélának a pécsit, Szendrei Mihálynak az aradit, Polgár Károlynak a pozsonyit és Szalkay Lajosnak a székelyváriat. Az ülésen ezenkívül több folyó ügyet intéztek el.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Háztartás.** Tizenkét év hosszú idő: ennyi óta szolgálja a magyar háziasszonyokat a „Háztartás.” Generációkat nevelt háziasszagra, praktikus házvezetésre és mindenkor hű tanácsadóra, támogatóra volt a magyar háziasszonynak. Ötven rovatában csak hasznos, tanulságos dolog van, de van szórakoztató és mulattató is. A divat, kézimunka, konyha, befőzés, gazdaság, baromfi, szőlészet, méhészet, hasznos tudnivaló, lakás, gyermek, egészség, szépségrovatokat *Urainé Hentaller Lilly* szerkesztésében a legkiválóbb szakértők vezetik. A lap évi előfizetési ára mindössze 12 korona. Államhivatalnokok, jegyzők, lelkészek, tanítók 8 koronáért kapják. Ingyenes mutatószámot szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, VII., Thököly-ut 162.)

FŐVÁROS.

A főváros kórházai.

Budapest, június 27.

A főváros közegészségügyi bizottsága ma foglalkozott a kórházi ügyek kérdésével s az ügyosztály előterjesztéséhez egyhangulag hozzájárult. Mint mindig, úgy ma is hangzott el néhány ellenvélemény, de ezek a felszólalások inkább mellékkérdésekre szorítottak, mint az általános programra.

A bizottság, amelyben *Vasziljevits János* elnököl, mindenekelőtt letárgyalta a napirend jelentősebb pontjait, amelyek során hozzájárult ahhoz, hogy a János-szanatórium r.-t.-nak és dr. *Révész Margit*nak egy-egy szanatórium felállítását célzó kérelmet pártoló véleménynyel terjesztsék a belügyminiszterhez. Ugyanígy véleménynyel terjesztik fel a Gondviselés ápolónőket képző egyesületnek kérvényét is egy kórház alakítása ügyében és a Schwarzer-szanatórium kérelmét egy házi gyógytár felállítására iránt. Ez utóbbi ellen ugyan *Filó János* állást foglalt, mert a kérelem teljesítésében egy azon a vidéken levő gyógyszerár exisztenciáját látta veszélyeztetve, de a bizottság az ügyosztály javaslatát fogadta el. A Rókus-kórháznál két segédorvosi állás szervezése vált szükségessé. A bizottság a szervezés mellett foglalt állást.

Ezután a napirend legényesebb pontjának, a X. ügyosztály által előterjesztett kórházprogramnak a tárgyalására tértek át. Dr. *Meisels Vilmos* főleg azt kifogásolta, hogy a már ugyanis messze fekvő kórházakat még külsőbb perifériákra szándékoznak kivinni. Azt indítványozta, hogy a régi lövevénytérre építsenek kórházat. A kérdésben több hozzászólottak s többnyire elfogadták az ügyosztály előterjesztését. Dr. *Boross Ernő* szintén elfogadja az előterjesztést s rámutat arra az anomáliára, amely ma az ugynevezett kórházi különszobák körül fennáll. Ennek a rendszernek köszönhető, hogy míg a kórtermekben a beteget elhelyezni nem tudják, addig a különszobák a jól fizető betegeknek rendelkezésére állanak. Ez pedig a kórház szellemével ellentétben áll. Nem külön szobákra, hanem inkább izoláló-szobákra van szükség a kórházakban. — Dr. *Gerber Béla* azt indítványozta, hogy az elmebeteg-osztály kérdését kapcsolják ki az előterjesztésből s utasítsák az ügyosztályt, hogy az ilyen betegek elhelyezésére más alkalmas helyet keressen. — Dr. *Dumitreanu Ágoston* pártolja azt az eszmét, hogy a gyógyíthatatlan betegek részére külön kórházat építsenek, viszont keveseli, hogy az elmebeteg-osztályt az előterjesztés csak 200 ágyra tervezi. Legalább 400 ágyra volna szükség. — Dr. *Ludvik Endre* rövid felszólalása után *Antal Gyula* tanácsos reflektált a felszólalásokra és kiemelte, hogy az előterjesztés a mai tarthatatlan kórházi viszonyokon óhajt segíteni és kérte annak elfogadását. *Vasziljevits János* alpolgármester felszólalása után a bizottság egyhangulag hozzájárult az ügyosztály előterjesztéséhez.

(*) **A főváros szemete.** Ismertettük már a tanács előterjesztését a szemétkérdés megoldása tárgyában. A tanács előterjesztéssel tudvalevőleg a kiküldött vegyes bizottság is foglalkozott és elvetette a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a főváros a Cséry-fele részvénytársasággal társas viszonyba lépjen. A tanács utóbb teljességgel magáévá tette a vegyes bizottság javaslatát és a holaapi közgyűlés a vegyes bizottsági javaslat fölött fog dönteni. Ma egy füzetet kaptunk, mely a személtelítválatás kérdésével foglalkozik és *Fodor István* udvari tanácsost, a törvényhatósági bizottság tagját vallja szerzőjének. *Fodor István* e füzetben vehemensen száll síkra a szemétegetés mellett és konkrét tányek felsorolásával csáfol rá a tanács előterjesztésben foglaltakra. A közlekedési ügyosztály ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szemétegetést ezidőszertől nálunk kivihetetlennek tartja és ezt az álláspontot a vegyes bizottság is magáévá tette. *Fodor István* azzal vádolja az ügyosztályt, hogy állításai minden alapot nélkülöznek, jelentései tudatosan elferdítettek, a valódi tényállást tudatosan elhallgatja és mindezt csak azért teszi, hogy szabad teret nyerjen kedvenc ideájának. — a Cséry-fele részvénytársasággal kötendő szerződésnek — a megvalósítására.

Bár a Cséryékkel való szerződés — a vegyes bizottság álláspontja után — ugyszólván teljességgel kutba esett, mégis úgy véljük, hogy sem a polgármesternek, sem a közgyűlésnek *Fodor István* kénkrét és súlyos vádjai fölött napirendre térniök nem lehet és nem szabad. A vádló ebben az esetben egy kiváló közéleti férfi, a vádolt pedig a városi közigazgatásnak egyik számottevő tényezője. Az ügy feltétlenül tisztázandó, mert az ügyosztály nem engedhet egy súlyos vádat magán száradni. Az ügyosztály feleljen, *Fodor István* pedig bizonyítsa.

(*) **Nem lesznek számozott poharak.** Az Üveg- és Porcellánkereskedők és Üvegcsék Országos Egyesületének, a szállodások, vendéglősök és kormárosok ipartársulatának, a budapesti kávéok ipartársulatának egyesített küldöttsége jelent meg ma délután fővárosi *Fischer Emil*nek vezetésével gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnöknél. A küldöttség azt kérte, hogy a miniszter azt az április hónapban a napilapokban ismertett rendeletet, mely a kávécsokát és vendéglősöket a használt poharak megszámozására kötelezte volna, helyezze hatályon kívül, egyrészt, mivel az üveg és porcellán a legteljesebben tisztítható és tisztán tartható, másrészt, mivel nagyobb vállalatoknál a számozás keresztülvihetetlen is volna. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök azt válaszolta a küldöttségnek, hogy az állítólagos rendeletről való újfélgközlemények tévedésen alapulnak. A belügyminiszterium ilyen értelmű rendeletet egyáltalán nem adott ki, legfeljebb arról lehet szó, hogy valaki magánzorgalomból előkészítette azt, de a miniszterium hivatalosan egyáltalán nem is foglalkozott az ügygel.

(*) **Munkásjegyek a városi villamosvasuton.** A Budapesti Villamos Városi Vasutnál július 1-én lép életbe az egységes reggeli tarifa, vagyis hétköznapokon a forgalom megindulásától kezdve reggeli hét óráig bezárólag csakis 12 filléres menetjegyeket adnak ki. Ezek a jegyek mint vonaljegyek megszakítás nélkül az illető vonal végállomásáig, — átszállójegynek kezelve pedig a városi vasut hálózatának bármelyik végállomásáig — történő utazásra jogosítanak a jegy váltásának időpontjától számított egy órában belül.

(*) **Felemlék a kutyadót.** A főváros új ebtartási szabályrendeletet készített, amely egyrészt az ebtartásra vonatkozólag szigorubb rendszabályokat léptet életbe, másrészt az adót is fölemeli. A tanács az új szabályrendelet-tervezetet áttette az előjárókhoz véleménynyadás végett. Az előjárók értekezlete *Havvai Sándor* elnöklésével tegnap tárgyalta a javaslatot és a közegészség érdekében behozandó új intézkedéseket helyeselte, valamint az ebadó felemelésének tervéhez is hozzájárult. Az adót a belső területeken 20 koronáról 40 koronára, a külső részeken pedig 2 koronáról 5 koronára fogják fölemelni. Az ebadó alól azonban bizonyos kivételek lesznek. Így nem vetnek ki adót az udvartartáshz tartozó, a külföldi képviselők birtokán levő, a tanulmányi és kísérleti célokra használt, az állatvédő egyesület által gondozásba vett, a katonaság, csendőrség és rendőrség szolgálatában, valamint a mezőri, erdőéri és fővárosi üzemeknél levő és végül a ki-

állításokra Budapestre küldött kutyákra. E kivételekhez az előjárók is hozzájárultak. Nem pártolják azonban azt a tervet, hogy aki több kutyát tart, annak ebeit fokozatos adó alá vessék. Az új szabályrendelet 1913. január 1-én lép életbe.

(*) **Központi szegényügyi nyilvántartó.** A szegények segélyező körül felmerült sokféle visszaélés ellen *Almády Géza* tanácsos, a közjótékonyasági ügyosztály vezetője, tervezetet dolgozott ki a központi szegényügyi nyilvántartóról. Javasolja a tervezetben a fővárosnak, hogy állítson fel egy ilyen központi nyilvántartót, amelynek célja az volna, hogy állandóan ellenőrizze, mennyi segítséget kapnak évenként a főváros hatóságaitól és egyesületeitől a főváros szegényei. Ez alapon a főváros megfelelő és eredményes szegényügyi intézkedéseket tehetne. Ezzel a kérdéssel tegnap a kerületi előjárók értekezlete is foglalkozott. Az értekezlet hozzájárult a tervhez és a javaslatához, de annak a véleménynek adott kifejezést, hogy az új nyilvántartó mennyi munkát ró a kerületi előjáróságokra, hogy a munkatöbblet elvégzésére új munkatöröket kell majd az előjáróságoknál alkalmazni.

(*) **A Belváros szabályozása.** Belvárosi háztulajdonosok — a Kossuth Lajos utca, Múzeumkörut, Kecskeméti és Egyetem utcaik által határolt négyzög tulajdonosai — érdekeltségi szövetséget létesítettek abból a célból, hogy a belvárosi új építkezések harminczéves adókedvezményét a maguk és a köz javára kihasználják. Abból indulnak ki, hogy a Belváros lakásainak csak egy seíthetnek, ha a régi házakat lebontják és helyébe legalább ötemeletes bérházakat építenek. Budapest középítési szabályrendelete azonban a négy emeletnél nagyobb bérházak építését tiltja és most az érdekeltség — melynek élén dr. *Páyer Imre* ügyvéd, *Bubics József* udvari tanácsos és *Schunda V. József* gyáros állanak — *Bárczy István* polgármestertől fog tisztelegni, hogy őt eszméjüknek megnyerjék.

(*) **A zárszámadások.** A főváros zárszámadási bizottsága ma délelőtt dr. *Bódy Tivadar* tanácsos elnöklésével ülést tartott. Előadó dr. *Márkus Jenő* tanácsjegyző volt. A bizottság a zárszámadásokból kitűnőleg az 1910. évi felesleget 5.671.108 korona 44 fillérben állapította meg és úgy határozott, hogy ezt az összeget a következőképp osztja fel: 2.500.000 koronát a központi pénztár számára kezelési készletként, 2.000.000 koronát utburkolásokra, 800.000 koronát nyílt élelmi piacokra és 571.108 korona 44 fillért pedig az 1912. évi költségvetés többszükségletére, első sorban pedig újabb beruházásokra fordít.

(*) **A fizetésrendezés.** A közgyűlés által a fizetésrendezési javaslatok letárgyalására kiküldött vegyes bizottság ma délelőtt folytatta tanácskozásait. A bizottság a fizetésrendezés részleteit tárgyalta, de legközelebb folytatja tárgyalásait, amelyekkel még ma sem fejezett be.

(*) **A tejrazzia eredménye.** Megirtuk már, hogy a közlelmezési ügyosztály e hónap elején tejrazziát tartott a főváros pályaudvarain, hogy a vidékről a fővárosba szállított tej minőségéről meggyőződjenek. Az ügyosztály kezei az aznapon érkezett összes tejmintákat megvizsgálták és a gyanusnak talált tejből mintákat vettek. Ezeket a mintákat a székelyfővárosi vegyészeti intézet vizsgálata alá vette. A szakvizsgálat, amely most fejeződött be, a gyanusnak talált tej 18 százalékat találta hamisnak. A hamisítás részben lefőlésből, részben pedig néhány százalék vízzel való keverésből eredt. Minthogy pedig Budapest tisztta, hamisítatlan tejet egyáltalán alig kapni, a vizsgálat eredménye azt a szomorú bizonyosságot is szolgáltatja, hogy a tejhamisítások nem a vidéken, hanem itt Budapesten történnek.

(*) **Indítvány az árubizonyítványokról.** Herz Lajos bizottsági tag, a főváros szerdai közgyűlésén indítványt terjeszt elő az árubizonyítványokról. Indítványozza, hogy a nyerterményekre az egyes országok által előirt szővegü bizonyítványok használtassanak, miután pedig e bizonyítványok eddigi díjai különösen a kisebb mennyiségű áruknál az árut nagyon megrágrítják, kéri, hogy a bizonyítványok díjmentesé téssezenek. Ha e díjak elengedése a főváros háztartását érzékenyen érintené, úgy a díjtételek revízióját kéri azzal, hogy a fizetendő díjak 101 kilónál kezdődjenek.

(*) **Kövezési munkák.** A VI. Kmetty-utczánál a Sziv- és Bajza-utczák között levő szakaszában a kocsitutat aszfaltozni kívánják. A mérnöki hivatal erre vonatkozólag bemutatta a terveket a tanácsnak, amelyekhez az hozzájárult. A munkálatok összes költsége 26.605 koronát tesz ki. — Ugyanez a VII., Thököly-utnak a Mexikói- és Hajtsár-utak közötti szakaszán a makadamburkolatu kocsitutat kőburkolattal látják el. A mérnöki

hivatal azt javasolta, hogy a makadamburkolatot bazalt kiskövel helyettesítsék. A középítési bizottság azonban ehhez a tervhez nem járult hozzá és a kiskövel helyett a háromnegyedes bazaltkövel mellett foglalt állást. A tanács a középítési bizottság javaslatával szemben a mérnöki hivatal által készített tervet fogadta el a kivételre, ami 134.176 korona költséget igényel.

(A kenyérgyár bővítése. A kenyérgyár évi zárószámadásának közlése alkalmával írtunk arról, hogy a gyár a mai berendezés mellett aligha tud az egyre fokozódó igényeknek megfelelni és kibővítésre főtlenül szükséges. A kibővítés első részletével már a szerdai közgyűlés foglalkozott. A kenyérgyári bizottság nevében Follusházy Lajos tanácsos és Vajna Ede fogalmazó javaslatot terjesztettek elő és a kenyérgyár bővítésének céljára összesen 174.000 koronát kérnek. A tanács is pártolja a javaslatot, amelynek az elfogadása biztos. Érdekes a javaslatban az a kibővítés, hogy az új beruházással járó terheket a gyári bevételből fedezik.

(Megjuttalmazott tanító. A tanács a közoktatásügyi osztály vezetőjének előterjesztésére a Niedermayer Xavér Ferencz-féle iskolai alapítványt a folyó évre rendelkezésre álló 126 korona kamattal a II. Margit-köruti elemi iskolánál működő *Márosi* Kálmán tanítónak adományozta.

(Ösztöndíjadományozás. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a felső kereskedelmi iskolai tanulók részére 20.000 koronás alapítványt tett, amelyből az 1910—11. iskolai évre 800 korona kamattal áll a főváros rendelkezésére. Ebből az összegből a tanács a 200 koronás ösztöndíjakat a következő tanulóknak adományozta: *Wolfram* József, a II. ker. felső kereskedelmi iskola, *Pekarek* Endre, a IX. ker. felső kereskedelmi iskola, *Vaymann* Károly, a VI. ker. felső kereskedelmi iskola és *Veres* Gyula, a IV. ker. felső kereskedelmi iskola tanulóinak.

TANÜGY.

= Egy tanító ünneplése. Szép ünnepséget rendezett a pesti izr. hitközség elemi és polgári fiúiskola igazgatósága abból az alkalomból, hogy *Hajnal* Jakab, az iskola előnyösen ismert tanítója, negyven évi sikeres pedagógiai munkásság után nyugalmába vonult. Ebből az alkalomból az iskola tanító-testülete az évzáró-ünneplé keretében lélekemelő ünneplésben részesítette a derék tanfőúrját. Az iskola egész ifjusága és számos vendég jelent meg az ünnepen. *Stern* Ábrahám igazgató lelkes szavakkal ünneplte *Hajnal* Jakab, mint az iskola kiváló nevelőjét és tanítóját. Dr. *Munkácsi* Bernát hitközségi tanfelügyelő a hitközség elismerését fejezte ki szép beszédben. Dr. *Graver* Vilmos elüljáró méltató szavai után *Weisz* Miksa, az ünneplést volt tanítványa és utóda ismertette őt, mint kiváló pedagógust. Hétfőn kedélyes társasvacsorán bucsuztak tőle kartársai és ugy őt, mint jelenlevő családját szívélyes felköszöntőkkel ünneplétek.

= Alapítványi helyek siketnémák részére. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a siketnémák váci orsz. intézeténél megüresedett orsz. alapítványi helyet *Rom-Varga* Jakab, a báró *Réd* Imre-féle alapítványi helyet *Balázs* András, az *Almássy* Almay-féle alapítványi helyet *Schwarz* Lajos, a *Weisz* Francziska-féle alapítványi helyet ideiglenesen *Stiegelmar* János, a három budapesti alapítványi hely közül egyet *Csintalan* Elemér, a *Wenckheim* Krisztina-féle alapítványi helyet *Fleiner* József, a *Zsolnay* Dávid-féle alapítványi helyet ideiglenesen *Ernyei* Margit, a honti „Mária”-féle alapítványi helyet ideiglenesen *Onáka* Anna siketnéma növendékeknek adományozta. Megengedte továbbá, hogy *Schütz* Margit, *Alexay* Mária, *Telck* Jolán, *Nagy* Ernő, *Blásy* János, *Silber* Salamon, *Izrael* Lajos, *Mersch* György, *Kozma* Imre, *Gábovics* Amália, *Gubányi* István, *Riska* Pál, *Novák* Ferencz, *Speck* János és *Kopplányi* Erzsébet évi segélyvel, *Wurst* Jolán pedig önköltséges bejáró növendéki minőségben felvétessenek.

Nyilttér.

Szerelem a tavaszt és az enyhe szellőt

de sajnos oly kevésű vagyok megedzve, hogy alig merek este szabadba kimenni, nemhogy leülni megnéki. — Ugy? Akkor ön bizonyosan nem próbált még Fáy-féle valódi sodeni ásványpasztillát szedni. Ha használni fogja, alig kell tartania a meghűlés veszedelmétől. Vagy egy dobozzal 1 kor. 25 fillért bármely a szakmába vágó üzletben. De kérje határozottan Fáy valódi sodenijét.

Főképviselet Magyarországra és Ausztriára: W. Th. Gantzert, cs. és kir. adv. szállító, Wien IV/1., Grossa Neugasse 17.

KÖZIGAZGATÁS.

A járványok vármegyéje. Szabó Sándor, Marmaros vármegye alispánja, most adta ki hivatalos jelentését a megyei közigazgatás 1910 október 1-től 1911 február végéig lezajlott munkásságáról. Az alispáni jelentés a nagymérvű vörhenyjárványról a következőkben számol be: A vörheny minden évben fel szokta keresni kisebb-nagyobb terjedelemben vármegyénk községeit. Az 1910—11-iki tél folyamán azonban sok év óta nem tapasztalt gyorsasággal lepte el a községeket. Előbb Alsószinevér, Tócsó és Visk, majd Körösmező, Marmarosziget, Felsővisó, Borsá és a sugatagi járás községeit, valamint a szigeti járás Marmarosziget körül fekvő községeiben lépett fel. Hat hónap alatt 780 megbetegedés és 190 halálestet jutott a hatóság tudomására.

Köszeg város törpe kölcsöne. Köszeg város képviselőtestülete még ez év március 3-án tartott ülésén elhatározta, hogy a sopron—köszegi helyiérdekű vasút építésére törzsrésztvények ellenében 20 ezer korona hozzájárulás fedezésére a községi takarékpénztártól 20 ezer koronás 10 év alatt felévi egyenlő részletekben visszafizetendő kölcsönt vesz fel 5 és fél százalékos kamattal. A kereskedelmi miniszter tegnap leiratban közölte a vármegyével, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértően a képviselőtestület határozatát jóváhagyja.

Szigoru tanfolyami vizsgálat. A szombathelyi közigazgatási tanfolyami vizsgálatai június 20—24-ig tartottak. Horst Géza alispán vasárnap délelőtt hirdette ki az eredményt, amiből kiderül, hogy 51 tanuló közül 10 bukott meg, vagyis minden ötödik.

EGYESÜLETEK.

(—) A szláv újságírók július 10. és 14. között tartják Belgrádban X. kongresszusukat. A kongresszus elnöke *Holešček* József, a szláv újságírók uniójának az elnöke. A kongresszus programján a következő érdekesebb előadások szerepelnek: Dr. *Sherlits* János (Belgrád) a szerb újságírástörténetét ismerteti 1791-től kezdődőleg, *Lakatos* (Zágráb) a horvát újságírástörténetét vet visszafizetést. *Ostuschevsky-Garanski* a lengyel hírlapírás fejlődéséről számol be, *Payeff* (Szófia) a gazdasági kérdésekben a szláv újságírókra háruló feladatokról szól. *Jovanovits* (Belgrád) előadásának címe: A szláv újságírástörténet mint lélekesztés. *Ivanits* (Belgrád) a szláv távirati ügynökség tervezetét ismerteti. *Kautz* Adolf (Prága) egyes szakkérdéseket tesz szóvá. A kongresszusra körülbelül 400 hírlapíró várnak Oroszországból, Lengyelországból, Csehországból, Bulgáriából, Szerbiából, Horvátországból, Krajnából stb. A szövetségben összesen 11 szláv újságíró-egyesület van és a kongresszussal kapcsolatban tartja X-ik nagygyűlést. A kongresszus első napján nyitják meg a szláv sajtókiállítását. A programon még nagyobb ünnepek bankettek, kirándulások az Aldunára stb. szerepelnek.

(—) A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyuleteinek központi választmánya tegnap tartotta rendes havi ülését. A jelentés szerint az egyesület 1156 rokkant tagot részesített állandóan 8.40-től 13.09 koronáig terjedő heti segítségben, 318 árvának ad neveltetési járulékat és számos ösvetvegyet részesített végkielégítésben; segélyekre 1903 óta egymillióháromszázötvenezer koronát fizetett ki. Legutóbb Veszprém vármegye lépett az egyesületbe 200 koronával alapító-tagul. Az egyesület vezetősége tudatja a tagokkal, hogy a József-utca 23. száma alatt levő központi irodában július 1-től kezdve hététköznapokon reggel 8-tól d. u. 3 óráig, hétfői napokon reggel 8-tól egyfelváltva este 8-ig, vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12 óráig tartanak hivatalos órákat.

(—) A Lipótvárosi Kaszinó telekvásárlása. A Budapesti Lipótvárosi Kaszinó július hó 12-én, szerdán déli 12 órákor saját helyiségében (V. Nádor-utca 10.) rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a Városligeti fasor 36. és 38. számú ingatlanok megvétele.

(—) A Magyarországi Tót Közművelődési Társulat e hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlést a Magyar Tudományos Akadémia elnöki tanácstermében. A közgyűlésen *Radnai* Farkas beszéretében a társulat elnöke elnökölt. A közgyűlés tudomásul vette, hogy az egyesület 14.000 tagja ez évben a társulatnak az iszáklósságról szóló kiadványát fogja ajándékképp megkapni, melyet a társulat a felvidék viszonyainak kiváló ismerője ál-

tal irat meg. Végül a közgyűlés lelkesen ünnepelte meg dr. *Cherven* Flóris főgimnáziumi igazgatót, a társulat ez oszlopos tagját, félszázados tanári jubileumának alkalmából.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A dunavesei mandátum. A gróf Benyovszky Sándor Kossuth-párti képviselő mandátuma ellen benyújtott petíciót a Kuria letárgyalta és elrendelte a bizonyítási eljárás felvételét. A petíció-nálók közben visszavonták a kérvényt, de a kir. Kuria választási tanácsa Forster József bíró előadása után a visszavonást nem vette tudomásul, hanem a kérvényt a további bizonyítástól való elállásnak minősítette. Ebben az ügyben csak öszszel lesz a végleges kuriai határozat, amidőn majd mérlegelni fogja a bíróság, hogy a már lefolytatott bizonyítás elegendő-e a mandátum megsemmisítésére vagy a petíció elutasítására.

§ A felsőbírósnak nyári szünete. A felsőbírósnak előtt most folynak a nyári szünet előtt az utolsó tárgyalások. A szünet július 1-én kezdődik. A Kuria *Isvánffy* József tanácselnök vezeti a szüneti tanácsot és ő fogja végezni az elnöki munkakört is. A büntügyeket minden kedden, a polgári ügyeket pedig minden szerdán, esetleg esütörtökön fogják tárgyalni. A koronagyűlés dolgot *Küchler* Gyula koronagyűlésvezető fogja ellátni. Az ítéletábrán *Rath* Zsigmond tanácselnök helyettesíti az elnököt és ő vezeti júliusban a szüneti tanácsot is. A főügyészséget a szünet alatt *Hallás* Lajos vezeti, aki egyúttal a büntügyi tárgyalásoknál a főügyészséget képviseli.

§ Vesztegetés a postán. A versenyirodáknak azt a bevett szokását, hogy a postán érkező fogadókat elfogadják a verseny után is, ha a levelet a verseny előtt adták fel, *Wohl* Ede magángzó furfangosan akarta saját céljaira kihasználni. Ez előtt három évvel felkereste egyik postatiszt ismerőst, *Reisler* Gézát s tízezer korona jutalmat ígért neki, ha a négy órákor általa feladott ajánlott levelet két órákor feladottként tünteti fel. *Reisler* Géza színelg elfogadta az ajánlatot, amelyről értesítette fölébvalót s ilyen módon a rendőrséget is. Csakugyan 1908. szeptember 3-án délután négy órákor megjelent *Wohl* Ede s föladott egy levelet, amelyben az aznapi alagi versenyben győztes *Jósi* nevű lovat nagy összeggel megfogadta. A leiben álló detektívek azonban úgy vohlt, mint *Waldner* József nevű barátját elfogták. A kir. ügyészség mindkettőjük ellen vesztegetés miatt emelt vádat. A vádtanács *Waldner* József ellen a további eljárást megszüntette, mert bűnrészességét nem látta beigazoltnak. *Wohl* Ede bűnügyét ma tárgyalta a büntető törvényszék dr. *Bartha* bíró elnöklésével. A tárgyaláson a vádlott tagadta bűnrészességét és azzal védekezett, hogy az 50 koronát nem megvesztegetés céljából adta át *Reislernek*, hanem kölcsönképen, mert ez hozzája fordult kölcsönért. Azt is tagadta, hogy elzözetesen hasznolt ígért volna *Reisler* Gézának azért, hogy az általa feladott ajánlott levelet a délután két órai bélyegzővel lássa el. A bíróság beigazoltnak látta a vádlott bűnrészességét és dr. *Atzél* kir. ügyész vádbeszéde, valamint dr. *Dioszeghy* Dezso védő meghallgatása után megvesztegetés vétségéért nyolcz napi fozhátra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért felebbzettek.

§ Elítélt orgazda. Kis Ernő és Társa Erzsébet-köruti vasnagykereskedő cézétől hosszabb időn át több ezer korona árut lopott *Vöcklndi* Árpád kereskedőnél, aki a lopott árukat *Grün* Bernát óskavaskereskedőnél adta el. A kir. ügyészség a meglopott nagykereskedő feljelentése folytán *Vöcklndi* Árpád ellen lopás, *Grün* Bernát és felesége ellen pedig orgazdaság bűntettéért emelt vádat. Időközben azonban *Vöcklndi* szemben panaszát visszavonta. *Grün* Bernátot ma vonta felelősségre a büntetőtörvényszék orgazdaság bűntettéért. A tárgyaláson a vádlott tagadta bűnrészességét és azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműen vette meg az árukat. A bíróság *Grün* Bernátot orgazdaság bűntettéért nyolcz hónap börtönrre ítélte, amelyből két hónapot kiöltöttek vett az elszenyvedett vizsgálati fozsággal. *Grün* Bernátot ellenben az orgazdaság vádjától felmentette. Az ítélet ellen a felek felebbzettek.

§ Egy válópör epilógusa. A budapesti törvényszéken dr. *Neuhold* bíró ez év március 18-ára tanukihallgatást rendelt el abban a válópörben, amelyet dr. *Hoór* Tempis Mór művezetemi tanár indított felesége, szül. *Schneller* Sarolta ellen. Ez alkalommal a bíró kihallgatta *Schneller* Saroltát, valamint *Steller* Antal főmérnököt is. A tanukihallgatás után, amely délután fél kettőig tartott, az Alkotmány-utczában a törvényszéki palota előtt *Steller* Antal főmérnök odaszólt az alperesné ügyvédjének, dr. *Virág* Gyulának:

— Önnek egy pofonnal tartozom! — s a következő pillanatban kezét emelt az ügyvédre, amelyre az azt a körmével meg is sebezte. Az ügyvéd panasza szerint ezután dr. *Hoór* Tempis tanár továbbá *Szalu* János kocsis és *Somaskövy* Antal békességi röhantak és üldözni kezdék. A megtámadott ügyvéd mellett álló *Hoór* Tempis

Mórné segélyért kiáltott és napernyőjével igyekezett megvédeni ügyvédjét. Védekezése közben napernyője el is törött. Az ügyvéd ezen megtámadtatása miatt könnyű testisértésért emelt panaszt. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után bünszéknek mondotta K. Steller Antalt, dr. Hoór Tempis Mór, Szalai Jánost, és Somoskövy Antalt mint tettestárakat a könnyű testisértés vétségében és ezért Steller Antalt és dr. Hoór Tempis Mór egyenként 800—800 korona pénzbüntetésre, Szalai Jánost és Somoskövy Antalt pedig 4—4 napi fogházra és 10—10 korona pénzbüntetésre ítélte. Dr. Hoór Tempis Mórét ellenben a bíróság a panaszolt könnyű testi sértés vétségének vádjától felmentette. Az ítélet ellen az összes felek felelősek. Ma tárgyalta ezt az ügyet másodfokban a büntető törvényszék felelősveteli tanácsa dr. Bakonyi Kálmán táblabíró elnöke és dr. Bömches bíró előadása alapján. A bíróság ebben az ügyben holnap délelőtt 9 órakor hirdeti ki az ítéletet.

§ A közimunka-üzlet tolvaja. A Vadas és Wilhelm női közimunka-kereskedő-cég Nagymező-utcai üzlethelyiségéből Süttő Antal szerelőségét mintegy három éven át lopkodta a különböző árukat. Összesen körülbelül négyezer korona értékű árut lopott el, amelyet atyjának, Süttő József volt portásnak, továbbá anyjának és szeretőjének, Nagy Eszter szobalánynak kizárásával értékesített. A büntetőtörvényszék ma vonta felülősségre Süttő Antalt lopás, atyját, anyját és szeretőjét pedig orgazdaság büntetéseért. A tárgyaláson a vádlottak beismerték a tetteikre rótt cselekményt, mire a bíróság Süttő Antalt lopás büntetése mellett évi börtönrre, a három orgazdát pedig három-három hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak felelősek.

§ Három hónap egy hamis vallomásaért. Harmadéve a budapesti büntetőtörvényszék több évi fegyházra ítélte a Battik-házaspárt, mert a dúsgazdag Gelléri-Szabó János végrendeletét meghamisították s így akartak hozzájárulni a több milliót érő örökséghez. A bűnpörben a védelemnek fontos tanúja volt az öreg Kohn Márk losonci gazdatiszt, aki azt vallotta a törvényszék előtt, hogy Gelléri-Szabó János már évekkal ezelőtt kijelentette előtte, hogy a Battik-házaspárra fogja hagyni az egész vagyonát. Az öreg gazdatisztnek ezt a vallomását úgy a Battik-házaspár, mint a kihallgatott tanúk megzavarták, mire a királyi ügyészség hamis tanúzás büntetése címén emelt vádat Kohn Márk ellen, akit a büntetőtörvényszék ma dr. Gergely Ödön védő meghallgatása után hat hónapi börtönrre ítélte. A vádlott és védője felelősek.

SPORT:

Alagi versenyek.

— Lovaregyleti meeting. —

— Második nap. —

Ma ismét a favoritok domináltak a napot csak egy futamban maradt el az elsősorban pártolt ló. A mezőnyök sokkal szebbek voltak, mint a megnyitón s nem egy futamban izgatott finishben gyönyörködhetett a tribünöket elég szépen megtöltött publikum. Ilyen élvezetet nyújtott a nap főszáma is: a Liget-díj, melyet csak nyakhoszzal tudott megnyerni a favorit Lesbos, a híven futó Ginistrelli ellen. A versenyben egészen a távig Peribée vezetett, itt hirtelen melléte termett Ginistrelli, már biztos nyerőnek vélték, midőn az utolsó métereken szédületes rushsel tört előre Lesbos és magához ragadta a győzelmet. Középs harmadik Oh dear lett. A napot megnyitó Imreházi díj eredménye okozott némi meglepetést Most vagy soha győzelmével, habár a négyévestől már eleve is jó futást vártunk. Feltűnő csak Chan minden kritikán aluli szereplése volt, amit nem fogadhatunk el reálisnak s legközelebb korrekcióját véljük mai futásának. A Kétéves nyeretlenség versenyében most az egyszer mindent elkövetett a két ausztráliai, hogy a publikumnak ne legyen oka felháborodnia, mert oly lovaglást produkáltak, amelyet már rég láttunk. Ugy látszik van valami foganatja a lapok felszólalásának, mert mégis csak féltik a börtöket Hewitt és Carslake urak. Győztes ebben a futamban is a startfavorit Tévedés lett. Ma különben szel. tében-hosszában kolportálták azt a hirt, hogy Janek visszakapta lovaglási engedélyét s ha ez való lenne, ennek csak szívből örülhetnénk.

Részletes eredmény a következő:

I. Imreházi díj. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Jankovich-B. Gy. 46 pm Most vagy soha 55 és fél kg (Smeja), 2. Geist G. 36 sm Re-Contra 50 kg (Vian), 3. Dávid E. 56 pm Lord Darcy 60 kg (Pretzner). Futottak még: Magánzó (Peschka), Eszemadta (Schuster), Banda Marezi (Mach), Bilbah (Sinka), Chan (Ferguson). Egy hosszzal nyerve, másfél hosszzal harmadik. Tot.: 10:27, 20:30, 40, 40. II. helyen: 5:23. Esetleges kvóták: 19 Chan, 72 Re Contra, 80 Lord

Darcy, 260 Bilbah, 270 Eszemadta, 520 Magánzó, 1000 Banda Marezi. — Könyvfogadások: 1 és egynegyed Chan, 3 Most vagy soha, 5 Re-Contra, 8 a többi.

II. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1800 méter. 1. Br. Springer G. 36 sm Merryman 52 kg (Ferguson), 2. Milne F. 46 pm A conto 55 s fél kg (Miles), 3. Jankovich-B. Gy. 66 pm Vansittart 60 kg (Schuster), Futottak még: General (Baumgartner), Javorinka (Southey), Rakos (Lipták), Schullerymaid (Sas). Egy hosszzal nyerve, öt hosszzal harmadik. Tot.: 10:22, 20:26, 28, 30. II. helyen: 5:10. — Könyvfogadások: 1 és fél Merryman, 4 Vansittart, A conto, 6 a többi. Esetleges kvóták: 44 A conto, 49 Vansittart, 77 Javorinka, 108 Schullerymaid, 181 General 581 Rakos.

III. Liget-díj. Díj 10.000 korona. Táv 1000 méter. 1. Baltazzi A. sk Lesbos 57 és fél kg (Korh), 2. Br. Hoeller M. sm Ginistrelli 54 kg (Hewitt), 3. Gr. Wenckheim L. sk Oh dear 50 kg (Kozuch). Futottak még: Romola (Miles), Finom Rózi (Vivian), Peribée (Ferguson). Nyakhoszzal nyerve, négy hosszzal harmadik. Tot.: 10:22, 20:36, 34. II. helyen: 5:11. — Könyvfogadások: 1 és fél Lesbos, 2 és fél Romola, 6 Ginistrelli, 7 a többi. Esetleges kvóták: 27 Romola, 84 Peribée, 145 Ginistrelli, 154 Finom Rózi, 119 Oh dear.

IV. Kétéves nyeretlenség verseny. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Br. Hoelle M. sm Tévedés 56 kg (Hewitt), 2. Br. Springer G. stpk Dank . . . Sage 54 és fél kg (Carslake), 3. Geist G. pm Tüz 53 és fél kg (Kozuch). Futottak még: Rappelkopf (Pretzner), Chinin (Baluska), Grácia Tanto (Peschka), Csécsebaba (Vivian), Falurossza (Baumgartner). Fejhoszzal nyerve, fejhoszzal harmadik. Tot.: 10:16, 20:22, 24, 24. II. helyen: 5:8. — Könyvfogadások: 1 és egy-negyed re Tévedés, 3 és fél Dank . . . Sage, 6 Rappelkopf, 7 a többi. Esetleges kvóták: 48 Dank . . . Sage, 60 Tüz, Csécsebaba, 94 Rappelkopf, 228 Grácia Tanto, 428 Falurossza, 988 Chinin.

V. Kétéves nyeretlenség eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mr. Redgrey sk Fontaine 49 kg (Fetting), 2. Egyedi L. sk Pépa 54 kg (Miles), 3. Péchy A. pk Tou-Tou 51 és fél kg (Pretzner). Futottak még: Espana (Mach), Herzeleid (Peschka), Gazdaszony (Schuster), Benigna (Hollery). Két hosszzal nyerve, egy hosszzal harmadik. Tot.: 10:25, 20:24, 22, 24. II. helyen: 5:14. — Könyvfogadások: 1 és egy-negyed Fontaine, 2 és egy-negyed Répa, 6 a többi. Esetleges kvóták: 26 Répa, 62 Tou-Tou, 103 Espana, 173 Gazdaszony, 215 Herzeleid, 1352 Benigna.

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Petanovits J. 36 pk Lola 51 kg (Peschka), 2. Jankovich-B. Gy. 36 sm Ay 50 és fél kg (Kozuch), 3. Zombory R. 46 pfer Menkő 55 és fél kg (Fetting). Futottak még: Cap Horn (Sinka), Vigasz (Baľuska), Szökevény II. (Gutman), Polymnia (Lipták). Másfél hosszzal nyerve, négy hosszzal harmadik. Tot.: 10:24, 20:22, 22, 22. II. helyen: 5:12. — Könyvfogadások: 1 és fél Lola, 2 és fél Menkő, 3 Ay, 6 a többi. Esetleges kvóták: 36 Menkő, 40 Ay, 104 Cap Horn, Vigasz, 145 Polymnia, 251 Szökevény II.

VII. Háromévesek eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1400 méter. 1. Rauch K. pk Calville 54 és fél kg (Miles), 2. Gr. Wenckheim D. pm Boros 53 és fél kg (Kozuch), 3. Dávid E. pk Sikló 54 és fél kg (Pretzner). Futottak még: Carlotta (Peschka). Másfél hosszzal nyerve, egy hosszzal harmadik. Tot.: 10:18, 20:24, 30. II. helyen: 5:9. — Könyvfogadások: 1 és egy-negyed re Calville, 3 Sikló, Carlotta, 4 Boros. Esetleges kvóták: 29 Sikló, 41 Carlotta, 52 Boros.

Saucy Girl, Menda és Kühle ma délután 4 óra 15 perczkor törölve lettek a Kozma emlékvérsenyből.

() A karlsbadi versenyek második napjának eredménye ez:

I. Aichi díj. Díj 2500 korona. Táv 1400 méter. 1. Szepegi, 2. Dreandnought, 3. Fantast. Másfél hosszzal nyerve, öt hosszzal harmadik. Tot.: 10:42.

II. Fischerni díj. Díj 2000 korona. Táv 1800 méter. 1. Akbar, 2. Mitralle, 3. Ghoorka. Öt hosszzal nyerve, tíz hosszzal harmadik. Tot.: 10:15.

III. Kollomaden gátverseny. (Handicap). Díj 4000 korona. Táv 2400 méter. 1. Hptm. v. Köpenick, 2. Preciosa, 3. Formosa. Futottak még: Pénzvesztő. Tot.: 10:20, 20:28, 49 Könyven nyolcz hosszzal nyerve, nyolcz hosszzal harmadik.

IV. Domitz gátverseny. Díj 2500 korona. Táv 2800 méter. 1. Fuss, 2. Fontana, 3. Le Breart. Biztosan hat hosszzal nyerve, huszonöt hosszzal harmadik. Tot.: 10:35.

V. Handicap-akadályverseny. Díj 10.000 korona. Táv 5000 méter. 1. Electriciti II., 2. Off, 3. Campanille. Futottak még: Aladin, Goal. Biztosan négy hosszzal nyerve, öt hosszzal harmadik. Tot.: 10:32, 20:28, 40.

() A bécsi ügetőversenyek nyolczadik napjának eredménye ez:

I. Kárpálási verseny. Díj 2200 korona. 1. Alropolis, 2. Cora, 3. Gemeinderath. Nem helyezve: Dora Calwell, Hanna, Feeske II., Lothar, Filou, Cervantes. Tot.: 10:42, 20:34, 37, 63.

II. Szentábrahámi díj. Díj 3000 korona. 1. Goplana, 2. Faust, 3. Iluskám. Nem helyezve: Darabont, Ma joie, Lexington. Tot.: 10:40, 20:47, 72.

III. Ügetőegyleti verseny. Díj 2000 korona. 1. Yebojse, 2. Csárdás, 3. Czankó. Nem helyezve: Nikolo, Elie Ausel, Drache, Rigoletto. Tot.: 10:20, 20:32, 30, 72.

IV. Freund Fritz-verseny. Díj 6000 korona. 1. Vera-Violetta, 2. Ewian, 3. Tonesi. Nem helyezve: King Wilburn, Aschenbrüder. Tot.: 10:45, 20:47, 69.

V. Háromévesek eladóverseny. Díj 3000 korona. 1. Hüttenbesitzer, 2. Hera, 3. Ailka. Nem helyezve: Hannibal, Neni, Maerzhase, Max. Manzi (mint 3-ik diszkvalifikált). Tot.: 10:23, 20:32, 31, 67.

VI. Handicap. Díj 3000 korona. 1. Willy Allen, 2. Waselbua, 3. Iluskám. Nem helyezve: Fatinicza,

Nachtfiaker, Kesergő, Fonyód. Tot.: 10:35, 20:37, 40, 66.

VII. Aspandi-díj. Díj 2500 korona. 1. Memphis, 2. Félzemű, 3. Gazeia. Nem helyezve: Golconda, Grünzinger. Tot.: 10:15, 20:46, 33.

VIII. Kétszögletű urkocsiverseny. Díj 2300 korona. 1. Friseur-Shamrock III., 2. Montecarlo-Waldmeister, 3. Centa-Gülekskind. Nem helyezve: Michel Warwick-Regény, Major Simons-Zenobia, Fodrász-Pardon, Cervantes-Jozna. Tot.: 10:36, 20:30, 41, 31.

KÖZGAZDASÁG.

Fordulat a Déli Vasut pénzügyeiben. Azok a hosszas tanácskozások, melyek a francia kötvényesek megbízottai és a vasut vezetősége között már hetek óta tartanak Bécsben, úgy látszik eredményeseknek bizonyultak. A tegnapi és mai több órás tanácskozások során sikerült olyan kibontakozási tervet szerkeszteni, melynek alapján felépült a Déli Vasut pénzügyi helyzetének javítására iránuló akció. Ezt a tranzakciót úgy akarják keresztülvinni, hogy 94.000 darab új 4 százalékos kötvényt a börzei árfolyamon visszavásárolnak és megsemmisítenek. Az olasz annuitásból 752 millió frankhoz jut a Déli Vasut, amelyből 378 millió frankot a régi kötvényesek kápnak. Az 5 százalékos kötvénytulajdonosok 125 millió frankot kapnak, 28 milliót függő adósság kifizetésére fordítanak, míg a fenmaradó összeget beruházásokra fordítják. A rendezéssel egyidejűleg az üzleti felelősök ügyében is határoztak s úgy határoztak, hogy a Déli Vasut nyolcz-tíz évig nem fizet osztalékot, hanem tartalékalapot létesít. Különbösen ez volt az ütköző pontja a tárgyalásoknak, mert a francia megbízottak először hallani sem akartak arról, hogy a részvényesek rovására létesítsenek tartalékalapot. A tárgyalások ma véget értek s holnap a végleges szöveg felolvasása lesz napirenden. Arra a hirre, hogy a Déli Vasut legalább 10 esztendőig nem fizet osztalékot, ma a részvények 2 koronával estek.

Az Urikány-Zsilvölgyi Kőszénbánya R.-T. közgyűlése. Az Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya-Részvénytársaságnak gróf Bellesioz Fernand elnöklésével ma megtartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy a 255.772 koronányi alapszabályszerű leírások eszközlése után fenmaradó 1.300.052 koronányi tiszta nyereségből 128.498 korona a tartalékalapba helyeztessék, 787.500 korona az 1910. üzletévre 8¼%-nyi osztalék kifizetésére fordítassék, 105.973 korona jutalékokra, 240.000 korona az értékesítési alap rendkívüli javadalmaszására, 10.000 korona az alkalmazottak nyugdíjalapjainak gyarapítására használtassék fel és 28.080 korona új számlára vitessék elő. A részvények 20. számú szelvénye ez évi június hó 28-tól kezdve 7 koronával kerül beváltásra. Az igazgatóság jelenleg megállapítja, hogy a lupényi bányák termelőképessége az 1910. évben nem volt oly mérvben kihasználható, amint az tervezve volt és amint a társaság műszakilag tökéletes berendezései azt megengedték volna. Ennek oka a rendkívül kedvezőtlen munkaviszonyokban keresendő, melyek a munkásszerzésre fordított serény tevékenység és az e célra hozott anyagi áldozatok dacára megakadályozták, hogy a társaság kellő számú gyakorolt bányamunkásra tegyen szert, minek következményeképp 1910-ben csak 4.260.000 métermázsza szén volt a lupényi bányákból kitermelhető. Ez az eredmény is csak úgy volt elérhető, hogy a társasáznak az elmúlt években a gépmunka fokozatos bevezetése céljából tett intézkedései már éreztették hatásukat, mi a vállalatot arra indítja, hogy ezirányú programját a viszonyok által megengedett mértékben fejlesztesse és végrehajtsa. A már korábban megkezdett és tavaly folytatott s nagyrészt be is fejezett új feltárások és befektetések eredménye gyanánt a társaság egyébként is elsőrangú szénének minősége még inkább javult, ami ismét az egész évi termelésnek és az 1900. év végével fennmaradt készleteknek kielégítő árak mellett történő elhelyezését és a lejárt szállítási szerződéseknek megfelelő feltételek mellett való megújítását tette lehetővé. A termelési költségek, dacára a munkabéreknek az elmúlt években is folytatódott drágulásának, körülbelül az 1909. év színvonalán mozogtak. A lupényi kőszénárban az 1910. évben 414.000 métermázsza pirszén, 28.000 métermázsza kátrány és 10.550 métermázsza kénsvas ammóniák termeltetett. A pirszénpiacnak Európaszerte már évek óta mutatkozó kedvezőtlen helyzete az eladási árak további lemorzsolódását okozta. A melléktermékek ellenben simán és kielégítő árak mellett voltak

értékesíthetők. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag tudomásul vette, az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta és a felügyelő-bizottságba az eddigi tagokat újra megválasztotta. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen gróf Bellesciza Ferencot az igazgatóság elnökévé és Ullmann Adolfot alelnökké újra megválasztották.

Két szövetkezetből — részvénytársaság. A kereskedők és iparosok banktársasága mint szövetkezet és a Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezte részvénytársasággá alakulnak át. Utóbbinak ez ügyben már július 9-én lesz az alakuló közgyűlése. Alaptőkéje — hír szerint — 500.000 korona lesz.

A Balaton fejlesztése. A Balatoni Szövetség igazgató-választmányára dr. Ováry Ferencz orsz. képviselő, ügyvezető alelnök elnöklésével Balatonfüreden igen látogatott ülést tartott. Örvendő tudomásul vették, hogy a hajózási társaság kéthetes, egyhónapos és idénybérleteket hoz forgalomba. *Kvassay* Jenő bejelentette, hogy a földművelésügyi kormány két új hajót fog a balatoni hajózási segítségére adni. Tudomásul vették, hogy a Balatoni körutat a kormány kiépíti, amint külön alapot bocsát a törvényhozás rendelkezésére. Legközelebb művészi plakátokat adnak ki a Balatonról s a plakáttervére pályázatot hirdetnek. A kivánulásokról szóló jelentés szerint május és június hónapokban mintegy 80 intézet 4—5000 növendéke volt a Balatonnál. Az évi nyári közgyűlést június 30-án Bálto boglárán tartják meg, amely alkalommal több érdekes előadás fog elhangzani.

Ipartestületek az adóigazgatás szolgálatában. Egy régi pénzügyminiszteri rendelet szerint az ipartestületek kötelesek voltak az iparosoknál alkalmazásban álló segédekről adóügyi célokra kimutatásokat készíteni. Ezt a rendeletet seha sem tudták végrehajtani, ezért Lukács László pénzügyminiszter nemrégiben ugy intézkedett, hogy a segédekert nem névszerint kell kimutatni, hanem csak azt kell feltüntetni, hogy egy mesternél hány segéd van alkalmazva. Az Ipartestületek Országos Szövetsége legutóbbi felterjesztésében ezt a módosítást is sérelmesnek mondja s arra kéri a minisztert, hogy a kimutatások bekívánásától egyáltalában tekintsen el.

Az őszi husipari kiállítás előkészítése. A Husiparosok Országos Szövetsége, mint az Országos Ipari Egyesület szakosztálya, hétfőn délután *Gelléri Mór*, majd *Bittner János* elnöklésével ülést tartott, amelynek tárgya az őszi elején megtartandó második husipari kiállítás időpontjának végleges megállapítása és a szervezés munkálatainak megkezdése volt s amelyen megválasztották a kiállítás tisztikarát. A nagybizottság elnökei lettek: *Bittner János* és *Lindmayer György*. A végrehajtó-bizottság a következőképp alakult meg: elnök: *Gelléri Mór*, titkár: *Róna Lajos*, műszaki tanácsos: *Ressofszky Viktor*, jegyz: *dr. Szirt Lajos*. A szakosztály a kiállítás megnyitásának időpontját szeptember 16-ára tűzte ki, tartamát körülbelül két hétben állapította meg s megbízta a végrehajtó-bizottságot a kiállítási szabályzat elkészítésével. Végül *Gelléri Mór* igazgató indítványára kimondta a szakosztály, hogy a kiállítás csak belföldi termékekkel lehet részt venni és a külföldi iparezidék közül csak olyanokkal, amelyek belföldön nem állítanak elő.

A borszéki üveggyár tökélemelése. A borszéki üveggyár részvénytársaság elhatározta, hogy üzemet annyira bővíti ki, hogy évi 3.000.000 palack helyett 7.000.000 palackot gyárthassanak. A termelés ilyen arányokban való fejlesztését az teszi szükségessé, hogy sörös palackokat is akarnak gyártani, holott eddig csak borvizes palackokat gyártott. A részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy az üzemfejlesztésnek költségeit az alapítóke felemelésével fogja beszerezni s e célból a társaságnak alaptőkéjét 350.000 koronáról felemeli 500.000 koronára.

Bácskai cukorgyár. Miként ismeretes, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a prágai Zivnostenska Banka Bács-Bodrog vármegye vezető gazdasági köreivel karöltve már mult év óta foglalkoznak egy cukorgyár létesítésével. Ezt a tervet időközben a Magyar Általános Hitelbank cukorérdekeltsége, valamint a *Deutsch Ig. és fia cég* is felkarolták; a két különböző csoport egyidejű felépése folytán természetesen keletkező nehézségek megszüntetésére, melyek a közhasznú és különösen Bács-Bodrogmegyére ugy mezőgazdasági, mint általános közgazdasági tekintetben igen értékes vállalat létesülését esetleg kérdésessé tehetnék

volna, a két csoport között együttes eljárást czélzó tárgyalások indultak meg, melyek most már teljes megegyezésre vezettek, úgy, hogy a társaság megalakulása a legközelebbi napokban meg fog történni.

Tanácskozás a zágrábi kölcsön ügyében. *Ho-lisc*, Zágráb város polgármestere ma Budapestre érkezett, hogy Zágráb város 15 milliós kölcsönéről tanácskozzék a pénzügyminiszterrel. Ugyanez alkalommal tárgyalni fog a vezető bankokkal is.

William Shrubsole Budapesten. *William Shrubsole*, a kiváló angol közgazdasági író, aki eddig hazájában Magyarországról több ismertető fölolvasást tartott, *Halonsroad Eltham* Kent-ből Budapestre érkezett, hogy itt a magyar vasuti hálózat fejlődését és a magyar vasutaknak a külfölddel való összeköttetését tanulmányozza. A kiváló közgazdász ma délelőtt felkereste *Marx János* miniszteri tanácsost, a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnökét, akivel közel egy óráig tanácskozott. *William Shrubsole* legközelebb felolvasást fog tartani Angliában Magyarország idegen forgalmáról és vasuti hálózatának fejlődéséről és ehhez az előadásához szükséges adatokat szerzi most be az illetékes helyekről.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara jelentése. A legtevékenyebb vidéki kereskedelmi és iparkamarák egyike, a kolozsvári, most küldte szét a mult évről szóló jelentését. A Kolozsvári kamara kizárólag csak kerülete közgazdasági viszonyaival foglalkozik; az erről szóló jelentése azonban oly szépen illeszkedik az országos keretbe, hogy a jelentést haszonnal olvashatja az is, akit nem csupán a kolozsvári kerület közgazdasági viszonyai érdekelnek. A fontos jelentés kiterjed a mult év folyamán fölmerült összes gazdasági kérdésekre, tárgyilagos szempontból bírálván azokat. A jelentés hű képet ad Erdély vezető kamarája tevékenységéről is, de teljes őszinteséggel mutat a kerület nagy bajaira is; így nyomatékkal követeli az erdélyi utak megjavítását, ami valóban országos érdek is. Erdély történelmi nevezetességeit és természeti szépségeit a rossz utak szinte elzárják a világtól. Valóban a milliárdos hadügyi kiadásokból juthatna legalább egy kis stratégiai utépítés Erdélynek is.

A hordóhitelesítő-hivatalok működése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évben kiadott rendelet hatályának újabb megőszabítására. Eszerint a miniszter a hordójelzést teljesítő hordóhitelesítő hivatalok további működése tárgyában 1909. évi január 7-én, illetve mult évi november 16-án kiadott rendeletei hatályát azon törvényhatóságokra, városokra és községekre nézve, melyeknek szóban forgó hivatalaik átalakítására vonatkozó határozata bármely okból még végrehajtva nincsen. 1911. évi december 31-ig a belügyminiszterrel egyetértőleg megőszabította.

Sörárpa- és komló-kiállítás Budapesten. A folyó évi szeptember hónap folyamán Budapesten rendezendő sörárpa- és komlókiállítás rendező-bizottsága gróf *Desseffy* Emil elnöklésével ma délután ülést tartott a Köztelek nagytermében. A kiállítás idejét szeptember hónap 23—25-re tűzték ki, majd a kiállítás helyét az Országos Magyar Gardacsi Egyesület székházának nagytermét állapították meg. A bejelentési határidő szeptember hónap elején jár le és a beküldött kollektívákat, mivel azokat a berlini sörárpa- és komlókiállításra is elküldik, az országos vegykísérleti állomás fogja elemezni.

A füstölt hús eladása. Fölmerült esetről kifelőleg érdekes elvi határozatban mondotta ki a kereskedelemügyi miniszter, hogy a füstölthús eladása még nem kifőző ipar. Ezen az alapon az élelmiszerkereskedő jogosan árulhatja a füstölthúst akár hideg, akár meleg állapotban.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Kandl Artur* Marosvásárhely; *Goldstein Miksa* Debreczen; *Szölgy György* Brassó; *Csikos László* Budapest, VI. ker., Szonydy-utca 22.; *Lamberger M.* és társa Budapest, VI., *Desseffy-utca* 26. és *Somogyi Imre* Budapest, *Thököly-ut* 32.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, június 27.

A készáru piacra ma is kifejezetten lanyha volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok nagyon tartózkodók voltak és ugyszólván semmit sem akartak vásárolni, amit különben azazal indokoltak, hogy a jövő hónap első felében ugyis beszüntetik két hétre az üzemet, addig pedig van elegendő készletük. Mivel márcsért az úrubirtokosok sem forszírozták a dolgot, csak egészen lényegtelen forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán mindössze alig 3000 q buza kelt el 10—15 fillérral a tegnapiaknál olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 13.15 korona volt 77.5 kilós tiszavideki 6-buzáért, a legolcsóbb pedig 12.55 korona 76 kilós bácskai új-buzáért, júliusban szállítva. Egyéb gabonaművek közül a rozs és a tengeri 5—5 fillérel olcsóbb, a zab ártartó. Forgalomba került: 200 q 6-rozs 9.42½—9.45 koronás áron, 400 q új-rozs július vagy augusztusban szállítva 9.15 koronás áron és 500 q tengeri 7.24—7.25 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet mindjárt a megnyitáskor kedvtelen hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben erős kínálatra lanyhult az irányzat és mérsékelten csökkentek a kezdő árfolyamok, később azonban, noha a hangulat igen nyugodt volt és csak igen szűkarányu forgalom fejlődött ki, mégis elég jó vételkedv mutatkozott, minek folytán a kereslet tulsulyra került és az árfolyamok is feljavultak kevésbé. Az októberi buza 3 fillérral a tegnapi zárlaton alul, 11.88 koronán indult, előbb 11.85-ig gyöngült, aztán 11.95-ig javult, aztán szűk keretben ingadozott és zárlatkor 11.91 koronán maradt. Az új-tengeri 6.78 koronán indulva, sürgős kínálatra nyomban 6.72-ig csökkent, később javult vételkedvre 6.80-ig emelkedett ugyan, de újra 6.72-ig ment vissza és zárlatkor 6.75 után 6.73 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza és az új-tengeri jegyzése teljesen változatlan maradt, az aprilisi buza 1 fillérral, az októberi zab 5 fillérral, a júliusi tengeri 2 fillérral gyöngült, az októberi rozs ellenben 3 fillérral javult.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavideki	75	—	79	26.—26.80
"	76	25.40—25.70	80	26.20—26.40
"	77	25.50—26.—	81	—
"	78	25.80—26.10	82	—
Fejérmegyet	75	—	79	—
"	76	25.20—25.50	80	—
"	77	25.40—25.80	81	—
"	78	25.60—26.90	82	—
Pestvidéki	75	—	79	25.50—26.20
"	76	25.30—25.60	80	26.—26.30
"	77	25.40—25.80	81	—
"	78	25.70—26.—	82	—
Bánsági	75	24.80—25.10	79	—
"	76	25.10—25.50	80	—
"	77	25.40—25.80	81	—
"	78	25.70—26.—	82	—
Bácskai	75	25.—25.30	79	—
"	76	25.40—25.70	80	—
"	77	25.50—25.90	81	—
"	78	25.80—26.10	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	18.70—18.80
középmínőségű új	—	—	—	18.40—18.60
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	17.60—18.50
II-rendű	—	—	—	17.20—17.60
Zab I-rendű	—	—	—	19.—19.30
II-rendű	—	—	—	18.60—19.—
Tengeri belföldi új	—	—	—	14.40—14.60

Kötetett:

Buza. Tiszavideki: 200 q 77.5 k 26.30 K, 100 q 76.5 k 26.30 K, 100 q 76.5 k 25.00 K keverékes, Pestvidéki: 110 q 76.2 k 25.80 K.
Marosmenti: 200 q 76 k 25.20 K, 200 q 75.7 k 25.20 K.
Új. Bácskai: 300 q 76 k 25.10 K júliusi érkezésű.
Rozs: 1200 mm. 18.50 K, 120 mm 16.45 K kpf.
Rozs. Új: 400 mm. 18.30 K kpf. pp. jul.—aug. feladás.
Tengeri: 200 mm 14.50 K ab raktár, 320 mm. 14.45 K ab hajó kpf.

A határidőpiacra kötöttség:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:
 Buza 1912 áprilisra 12.13-14-12-21-15-19-18
 Buza októberre 11.88-89-85-95-89-92-91-
 Rozs októberre 9.34-35-30-42-39-
 Zab októberre 8.17-18-16-22-15-16-
 Tengeri 1912 májusra 6.78-79-72-80-72-75-73
 Tengeri júliusra 7.26-21-23-17-23-21-
1 óra 30 perccor zárulnak:
 Buza októberre 11.91-11.92
 Rozs októberre 9.39-9.40
 Zab októberre 8.16-8.17
 Tengeri júliusra 7.21-7.22
 Tengeri 1912 májusra 6.73-6.74

Budapesti gabonaforgalom.

1911. június 25-től 1911. június 26-ig.

Erkezett Elszállított:

	m é t e r m á z s a	
Buza	11156	4493
Rozs	202	6712
Arpa	188	300
Zab	352	700
Tengeri	32903	11597
Liszt	1842	744
Korpa	—	2258

Az utóévi irány a csekély tüzet mellett esőndes maradt. Kötöttség: Magyar hitelrészvény 836.50, Városi villamos 422, Közüti villamos 778.75, Magyar bank 748.50.

Bécsi gabonaforgalom.

Bécs, június 27. (Saját tudósítónktól.) Az amerikai tőzsdék emelkedett árfolyamokat jelentettek, de itt az esős időjárás következtében az irányzat nyugodt és az árak változatlanok, mert a konzum nem vásárolt. Csak rozs iránt mutatkozott érdeklődés és erre 5 fillér árfolyás állott elő. Jegyzetelt buza: tiszavideki 13.75-14.20, bánáti 13.25-13.75, mosoni és győri 13.25-13.65, felsőmagyarországi 13.25-13.65, déliavasuti 13.15-13.55, alsó-ausztriai 12.65-13.05.
 Rozs: felsőmagyarországi 9.70-10, csepeli 9.70-10, pestmegyei 9.75-10, déliavasuti 9.65-9.90, különféle magyar 9.60-9.90, ausztriai 9.60-9.95.
 Arpa: morvaországi 9.30-9.70, takarmány 8-9. Magyar tengeri: 7.50-7.85, Cinquantin 8.85-9.25. Zab: magyar 10.50-10.80, válogatot 10.15-10.40, közepes 9.85-10.10, romániai 9.60-10.15.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, június 27. Az előtőzsde irányzata szilárd és nyugodt, csak egyes értékekben élénkült a forgalom; így 3 százalékos déli vasuti prioritásokban és salgótarjáni részvényekben, amelyek emelkedtek. Általában nyugodt irányzattal nyílt meg a déli tőzsde, az árfolyamok szilárdak voltak. Déli vasuti részvények berlini eladások hatása alatt ismét hanyatlottak, de egyébként csekély forgalom közepette az árfolyamok változatlanok. — Berlin kedvtelen volt.

1 óra 30 perccor: Osztrák hitel 662.75, Magyar hitel 837, Anglobank 324.25, Bankverein 548.75, Landerbank 533, Unionbank 627, Magyar jelzálog 489, Államvasut 759.25, Déliavasut 129.50, Dunagőzhajózás 1160, Alpesi 812.75, Rimamurányi 677.50, Brüxi kőszénbánya 775, Orosz járadék 104, Török sorsjegy 249, Skoda 654.50, 3 százalékos déliavasuti elsőbbség 280.

Bécs, június 27. (Magyar értékek zárlata), 4 százalékos arany-járadék 111.55, Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 152.—, Magyar hitelbank részvény 834.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 678.25, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.15, 4 százalékos magyar földterhem. kötvény —, Magy. nyereim-köles. sorsjegy 213.50, Kassa-Oderbergi Vasutészv. —, Magyar jelzálogbank 489.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, június 27. (Osztrák értékek zárlata), 4 százalékos papír-járadék 92.20, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.30, 1860-as sorsjegy 159.50, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 323.50, Bécsi Bankverein 548.—, Osztrák-magyar bank 1930.—, Déli vasut 122.50, Dunagőzhajózási r-t. 1158, Dohány részv. 329.50, Cs. k. arany (vert) 11.36, Német bankv. 117.63, Osztr. Lloyd 880.50 4.2 sz. ezüst jár. 92.20 —, Osztr.koronajáradék 92.10, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézet részvény 661.50, Union-Bank 627.50 Osztrák Landerbank 532.—, Osztrák-magyar államvasut 758.50, Elbavölgyi vasut —, Alpesi részvény 81.75 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 240.10, Lípótkohó 626.— Török sorsjegy 249.50

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 27. (Értéktőzsde.) A kedvezőtlen newyorki jelentések fokozták a spekuláció tartózkodását és csekély üzlet mellett az irány eleinte gyöngösesre mutatott hajlandóságot. Nagyobb kínálat tárgyai voltak Phönix-részvények és Béccsel egybehangzóan Déliavasut, míg villamos-sági értékek, varsó-bécsi értékek és kezdetbeni gyöngöseség után harpeniek is arra az ismételt hírre, hogy a vállalatot a bajor kormány legközelebb megvásárolja, élénk kereslet tárgyai voltak. Ennek hatása alatt az általános irány is a további folyamatban kissé megszilárdult, a forgalom azonban változatlanul száik határok között mozgott. Igen ezilárdan zárultak villamos-sági értékek, kissé javultak a déliavasuti értékek. A készáruipari értékek túlnyomórészt szilárdak voltak, különösen a vegyi értékek. Napi pénz mintegy 3 százalékos, ultimópénz 5 1/2-5 1/2 százalékos, magánkamatláb 3-3 1/2 százalékos.

Berlin, június 27. Zárlat. (Saját tudósítónktól Zárlatkor jegyzeteltik: 4.2 százalékos papírjáradék — 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.— osztrák

hitelrészvény 207.— Déli vasut 24.— orosz bankjegyek 216.15, 4 százalékos új orosz kölesön —, Discontó Commandit 188.—, Dinamittruszt 182.—, Harpeni 186.50 Unifikált török járadék 93.90, 4.2 százalékos ezüst jár —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 99.70, Magya koronajáradék 91.—, Osztrák-magyar államvasut 160.20 Bécsi váltóár 849.50, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 24.70, Gelsenkirchoni 199.80, Laurakohó 174.20

Frankfurt, június 27. Zárlat. 4.2 sz. osztr. papírjáradék —, 4 sz. osztr. ar-jár. 99.05 Magy. ar-jár. 93.60 Osztr. hitelit. részv. 206.75 Osztrák-magyar államvasut 160.—, Északnyugati vasut —, Bustlieb radi vasut —, Londoni váltóár 204.—, Bécsi Bank verein 138.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön 77.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.40, Osztrák koronajáradék 91.20, Magyar koronajáradék 91.20 Osztrák-magyar bank 158.20, Déli vasut részvény 24.—, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.83, Párisi váltóár 806.83, Union bankrészv. 153.50

Hamburg, június 27. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.50, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 24.15 4 százalékos aranyjáradék 98.50, Osztrák hitelrészvény 207.65, Osztrák-magyar államvasut 160.50, Olasz járadék 103.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.—

London, június 27. Angol consol 79 —

Páris, június 27. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 95.25, Osztr. aranyjáradék 99.95 Magyar arany járadék 97.90, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 515.50 3/4 százalékos Olasz járadék 104.35, Déli vasuti elsőbbségi kötv. 362.—, 5 százalékos marokkói járadék 530.— 4 százalékos 1890. román köles —, 4 százalékos amort. románjár. 1905. 94.50, 5 százalékos orosz járadék 104.70 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 104.—, 4 százalékos spanyol jár. 96.72 4 százalékos unifikált török jár. 93.40 Török sorsjegy 216.75 Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet 1391. Osztrák Landerbank 669, Magyarjelzálogbank 619.—, Banque de Paris 18.35 Banque Ottomane 713.—, Osztrák-magyar államvasut 822.—, Déli vasut 128.—, Meridionalvasut 668.—, Hartman gépgyár 728.—, Rio Tinto 17.78, Sucerie d'Egypte 76.—, Tula 505.—, Urikányi köszén 178.—, Chartered 41.75, De Beers 474.50 East Rand 119.—, Jagersfontein 203.50, Trans. Land Comp. 53.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 209.56, Váltó német piacokra (rövid) 123.93, Váltó Bécsre (rövid) 105.25, Váltó Belgiumra (rövid) 7/8, Olasz arany-váltó rövid 3/8, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csekk Londonra 253.15, Magánkamatláb 2 1/2.

Ha gyermekét

egészségben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, adjon neki dr. Hommel féle Haematogen! Óvást! a Dr. Hommel nevet hangsúlyozni kell!

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	55.—	60.—
Szeptember-májusra	55.50	60.50
Szeptember-augusztusra	56.—	61.—
Július-decemberre	56.50	61.50
Irányzat: Szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	50.—	50.50
Prágai "	49.75	50.25
Lembergi "	46.—	46.25
Triestzi exportszesz (finom)	20.—	20.25

Kőbányai sertéspiac.

Június 27. Magyar elsőrendű: Fialt nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 151-156 fillér. Fialt közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 158-162 fillér. Közép (páronként 240-280 klg.) 162-168 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi június hó 25. napján volt készlet 27976 drb. — 1911. június 26-án felhajtott 250 drb. — 1911. június 26-án elszállított 464 drb. — 1911. június 27. napjára maradt készletben 27762 drb. A hizott sertéslétszám irányzata: nyugodt.

Sertéskonzumvásárlói jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és köztárgyház igazgatóságától.) Június 27. Előző napi eladatlán maradvány 28 drb sertés, Pótfelhajtás 11 drb sertés, Mai felhajtás 858 drb sertés, 2 drb süldő, összesen 907 drb sertés, 2 drb süldő. Eladott 861 drb sertés, 2 drb süldő. Mai maradvány 46 drb sertés.

Árjegyzés. Zsír-sertés. Öreg I. rendű 350 klg. felül ételsúlylevonással 148-152 fillér. Öreg II. rendű 280-350 klg. ételsúlylevonással 140-149 fillér. Öreg silány

Már megint drágább a hus!
 Nem is kell, hiszen itt van az eredeti délamerikai
GRAF-
husleveskoczká,
 adagja 5 fill.,
 erőleves minőségben 6 fill.
 Vigyázzunk azonban jól a GRAF-névre.

Eriéktőzsde.

A mai előtőzsdén megnyitáskor az ultimóhasztással foglalkoztak. A halasztást simán, gyorsan és változatlanul elvégezték, mert az angázmán újra kibebbedett. Utóbb az üzlethez hozzáfogtak, a melynek az irány eleinte szilárd volt, de később a forgalom esökkenésével kapcsolatban gyengült. A vezetőpiacra a két hitelrészvény gyöngült, ellenben az államvasuti részvény drágábban volt keresett. A helyi piacon a városi vasut részvény tett szert némi áremelkedésre, amelyet végig megtartott. A készáruipiacra az agrár bankrészvényért, a salgótarjáni részvényért a multkorinál jóval nagyobb árat fizettek. A zárlat igen esőndes volt. A déli tőzsde irány tartózkodó volt, ami a bécsi eladásokkal volt kapcsolatban. A nemzetközi piac értékeinek az ára lemorzsolódott, kiváltképen a déli vasut-részvény hanyatlott. A helyi piacon a közuti és városi vasut újra tetemesen emelkedett. A készáru-értékek tartott áron eseréltek gazdát. A járadék változatlan. A valuta és ércváltó, valamint a sorsjegy-piac változatlan. A zárlat esőndes volt.

Az előtőzsdén kötöttség: Magyar hitelrészvény 836.50-837.25, Osztrák hitelrészvény 664-662.50, Városi villamosvasut-részvény 423.25-419.50, Közüti villamosvasut 771.25-775, Salgótarjáni kőszénbánya 671-678, Parcellázóbank 484.50-490, Magyar agrár-bank 518-518.75, Magyar jég- és viszontbiztosító 367-369, Jelzálogbank 491-491.75, Magyar bank 747.50-746, Ganz-féle vasöntő 4190-4205, Általános kőszénbánya 750-753, Felten és Guillaume-féle részvény 1325-1315, Kábelgyár 912-908.

A déli tőzsdén kötöttség: Magyar hitelrészvény 836-836.50, Osztrák hitel 662-663, Déliavasut 120-120.50, Városi villamosvasut 421-423, Budapesti közuti villamosvasut 776-778.50, Salgótarjáni kőszénbánya 775-776, Általános kőszénbánya 754, Ganz-féle vasöntő 4190, Magyar bank 746-747, Hazai bank 304-310, Rimamurányi vasmű 677-678.

SZÉN Koks, Briket, Antracit
 ■■■ szükségletét ■■■
 a pontos szállítás érdekében KÉSŐBBI HATÁR-
 IDŐKRE, MÁR MOST feladni kérem.

RADNAY KÁROLY
 Budapest, Nagymező-utca 43. I. em.
 Telefon 164. 75-26, 26-27. Sürögycim: ANTRACIT Budapes

Szer
 60súlyban
 sulylevon
 klg.-ig el
 nyú 120
 sertés ne
 Hussertés
 jár, élets
 60súlyban
 emelkedte

Juniu
 Árjeg
 lérg, kiv
 borjúkért
 az árak 4

Juniu
 Ientettek
 11887 fiat
 Árak:
 132; idős
 fiatal ser
 lér; kilog

Kivon
 Kine
 Szűts Ele
 jenes min
 a székesfe
 delt számv
 a m.
 az állator
 m. kir. fő
 a mar
 Ferencz d
 joggyakorn
 letébe díjaz
 Athe
 elnöke Var
 szolgált a
 lyezte át.
 Pályá
 hoz a Szob
 alatt; a j
 lásra két
 sághoz több
 az egri per
 állásra szep

Buda
 A
 M. kir. Állam
 Magyar arany
 Magyar koron
 Államkölesön
 1870. évi ny
 Horvát-szlav
 Magyar föld
 Horvát-szlav
 Tiszai és sz
 Egyesített
 Osztrák arany
 Osztrák arany
 Osztrák koron
 Osztrák állam
 Osztrák állam
 Bpest székes
 Bpest székes
 Orosz állam
 Tomes-Béga

Zálogl
 Belvárosi t
 Belvárosi t
 Egyesített b
 Regyosult b
 Ganz és tár
 Hazai bank
 Kisbirtokos
 Kisb. orsz.
 M. agrár-és
 M. agrár-és
 M. agrár-és
 Magyar Alt.
 Magyar Alt.
 Magyar föld
 Magyar föld
 Magyar jelz
 M. jelzálogb
 M. jelzálogb
 M. jelzálogb
 Magyar orsz
 Magyar orsz
 Magyar tak
 Magyar tak
 M. takp. köz
 Orsz. közp.
 Osztrák-mag
 Pesti hazai
 Pesti hazai
 Pesti magy.
 Pesti m. ker
 M. leszám. 3
 M. leszám. 3
 Adria m. te
 Budapesti k
 Budapest vil
 Budapest-pé
 Kassa-oderb
 M. Tolvam

Élsúlyban 100 fillér. Fialat nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 150-164 fillér. Fialat, közép 220-300 klg.-ig életsúlylevonással 154-168 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 162-170 fillér. Husértés nehéz 300 klg. felül életsúlylevonással 154 fillér. Husértés könnyű 140-300 klg.-ig élsúlyban 140 fillér, életsúlylevonással 160-174 fillér. Süldő belföldi élsúlyban 140 fillér. A vásár irányzata élénk. Az árak emelkedtek.

Budapesti szurómarhavásár.

Június 27. Felhajtott: 904 drb elő borju. Árjegyzékek: Elsőrendű elő borjúkért 112-123 fillérig, kivételesen 126-132 fillér, középminőségű elő borjúkért 100-110 fillérig. Az irányzat lanya volt, az árak 4-6 fillérrel kgrként csökkentek.

Bécsi sertés vásár.

Június 27. A mai sertésvásárra 15.965 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 11887 fiata, és 3818 hizott sertés. Árak: elsőrendű 128-132 fillér; középnehéz 126-132; idős 120-126 fillér; könnyű hizott 114-124 fillér, fiatal sertés 104-130 fillér, kivételesen 132-138 fillér; kilogrammonként, élsúlyban, levonás nélkül.

Kivonat a hivatalos lapból

Június 27.

Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Szűts Elemer díjtalan miniszteri számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká a székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhöz; a m. kir. földmívelésügyi miniszter Erdélyi Bélát, az állatorvosi főiskolánál alkalmazott hivatalszolgát a m. kir. földmívelésügyi miniszter laboránssá; a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Grácy Ferenc díszeszentmártoni kir. járásbírói díjtalan joggyakornokot a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki. Athelyezés. A székesfehérvári kir. törvényszék elnöke Varga József adonyi kir. járásbírói hivatalszolgát a székesfehérvári kir. járásbíróshoz helyezte át.

Pályázatok. Az ungvári pénzügyigazgatósághoz a Szobrancon betöltendő számvevői állásra két hét alatt; a rugosi pénzügyigazgatósághoz számtisztai állásra két hét alatt; a nyiregyházi pénzügyigazgatósághoz több pénzügyi vizgatói állásra július hó 31-éig; az egri pénzügyigazgatósághoz több pénzügyi vizgatói állásra szeptember hó végéig; a soproni feyintézet

igazgatóságához fővizgatói állásra július hó 22-éig; a beregszászi törvényszék elnökéhez a nagykaposi járásbírósnál betöltendő irnoki állásra négy hét alatt; a szegedi pénzügyigazgatósághoz számgyakornoki állásra két hét alatt nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (m. t. e.), date (június 26. június 27.), and water level (m. t. e.). Lists various locations like Dunánál, Rába, Orava, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laboroz, and Vég.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban tegnap sem fordult elő eső. A hőmérséklet reggelre az ország nyugati és északi részein - hol a felhőzet megváltozott és a szelek is megélnék - érezhetően csökkent, az Alföldön azonban kevéssel emelkedett; maximuma az Alföldön 37 C. fok körül ingadozott, minimuma pedig a Kárpátok között 12 C. fokra süllyedt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változókéony idő várható zivataros esőkkel és hősiyedéssel. (Sürgönyprognózis: Változókéony, zivatarok, hűvösebb.)

Weather forecast table with columns: Állomás, Légnyomás, Hőmérséklet, Szélirány és erő, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet. Lists stations like A-Szlatina, Ungvár, Késmark, Losonc, Ógyalla, Budapest, Herény, Keszthely, Pécs, Záhgráb, Fiume, Szeged, Temesvár, Nagyvárád, Kolozsvár, Nagyszombat, Szatmár, Eger, Arvavárja, Solmezbánya, Komárom, Magyar-Ovár, Sopron, Eszék, Czikvenica, Debreczen, Kecskemét, Orosháza, Arad, Zombolya, Versecz, Orsova.

Jogászok! Ügyvédjelöltek! siessünk

A Székely-féle javaslati közömbös Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma segítségével Budapest, Dohány-u. 78. III. em.

TELEFON 118-57. gyorsan, sikeresen letenni a szigorlatokat és az ügyvédi vizsgát! A jogi vizsgák vezérfonala nélkülözhetetlen tanácsadó minden érdeklődőnek ingyen!

EGYETERTÉS

politikai napilap. Kiadóhivatal igazgató: PAJOR MATYÁS

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde' with columns for various financial instruments, prices, and exchange rates. Includes sections for Államadósság, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalmok, Iparvállalatok, and Sorsjegyek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Másodvirágzás.

Ifjú szívek aranyugárban égő álma,
A szenvedély kábító márnora.
Virágzó szerelmek rózsás izzó lángja
Mért kísért téged — multak vándora?

Miért kívánod fencsapongó lángok
Égő színeit, sorvasztó bübbjét . . .
Lázongó örömeit, perzselő csókok,
Kittagadott fényét, királyi pompáját?

A te világod — hulló virágok,
Elvérzett színeknek illataiban teste . . .
Borongás . . . fáradt . . . alkonyi órák
Tompá fájdalom, lemondó szerelme.

A te utad színtelen sötétben
Dialott örömeik sűnyén vezet;
Tied elfojtott könnyek ragyogása
Vezéklő bánat . . . s az emlékezet . . .

Schuch Ilona.

(A francia hadsereg egyenruhája.) Két felfogás áll egymással szemben a francia hadsereg egyenruhájának fontos kérdésében. Az egyik a mérsékelt felfogás, amely nem helyez döntő súlyt az egyenruha színére s amely kívánja tartani az eddigi egyenruhát, kivált a jellegzetes piros nadrágot. A másik, a radikális irányzat az egyenruha teljes megváltoztatását követeli. A „La France Militaire” értesülése szerint ez az utóbbi felfogás vezet a véleményeknek ebben a harcában. A radikális irányzat hívei azt kívánják, hogy az új egyenruhák szürkészöld, a zeredához hasonló színek legyenek. Minden csapat és szolgálati fokozat a jövőben egyszínű és szabványos ruhát kapna. Még a tábornoki csákó is zereda színű lenne. A tisztok egyenruhái a szövet finomságával és egyes ékességekkel különböznenek a legénységétől. Az altisztek egy, a hadnagyok két, a századosok három ezüst csillagot kapnának. A törzstisztek csillagjai aranyból, vagy kétszeres nagyságú ezüstből lennének. Az egyenruha részei nem igen térnének el szabás tekintetében a mostanitól. A gyalog csapatok kapnak bluzt, köpenyt és nadrágot, a lovasok ezenkívül még lovaglónadrágot. A gyalogosok új blúza olyan lesz, amelyet jelenleg viselnek az alpesi vadászok, csak hogy magas gallér kerül rájuk,

továbbá elül négy zseb és a vállon a fegyverhordás végett egy bőrpárna. A nadrágokhoz a gyalogosoknál kamásli járul. A köpenyre egy sor gombot varrnak fel, a blúz gombjait is hasonlóan halvány fémfölből. A lovasok köpenyét harangalakúra szabják. A gyalogság zereda színű posztóval borított sisakot kap fémdíszítéssel, amelyek eltávolíthatók és egyszerű nemzeti színű kokárdával pótolhatók. A sisak súlyát 210 grammal állapították meg. A tűzérőket is sisakkal látnák el, vagy esetleg a műszaki csapatok mintájára, zeredaszínű csákóval, amelyen spanyol formájú nyakvédő van. A lovaság megtartja eddigi lófarkas fémsisakját, melyre a tábori szolgálatban zeredaszínű posztó kerül és az alól nyulik ki a lófark. A kardhüvely és a csákó ellenzőjének anyaga a napsugarak visszaverésének meggátolására természetes színű lesz. Az egyéb felszerelési tárgyak közt már jelenleg is kiérleltek új eszmékkel és bakancsokkal. Nagyjából ezeket lehet elmondani arról, hogy milyenek tervezik az új francia egyenruhát. A „La France Militaire” szerint a lovas tisztok egyenruhája tetszetős lesz, de kevésbé szemrevalónak ígérkezik a gyalogosoké. A sajátos vörös nadrág, meg a tűzerek és a vadászok egyenruhájának sötét színe eltűnik majd a francia hadseregből, ha persze megvalósulnak ezek a tervek.

(Mexikó védőszentje.) A mexikói nagy földrengésnek a részletei még csak most jönnek nyilvánosságra. Egész városok pusztultak el. A Montezumák világhírű, remek uszókertjének a Xochimilco tavon nyoma sincs többé. A paradicsomi szépségű sziget kertjeivel, házaival, lakosaival együtt mindenestül nyomtalanul elsüllyedt. Hogy hány emberélet pusztult itt el, még csak sejteni sem lehet. A mesés sziget lakosai az aztékok tisztavéri, eredeti leszármazottai voltak, akik fajuk tisztaságát évszázadokon keresztül megőrizték s a kevertvéri mexikói lakossággal alig tartottak fenn érintkezést. Quadalajara városában, Hídalgó állam székhelyén az ottani székesegyházban őrzik Mexikó védőszentjének egy remek márványszobrát. Mikor a földrengés első lökéseit észlelték, a papság körmenetben huzcolta végig a szobrot a város utcáin, hogy a csapat elhárítsa a várostól. Quadalajara a földrengéstől sújtott vidéknek jóformán a középpontjába esik, mégis a város tetemesebb lakókat nem szenvedett. Egy emberélet se pusztult el s a vakbuzgó spanyol nép most ezrével siet a védőszent imádatára, az ő örökösének tulajdonítva a menekülést. A székesegyházban van Murillonak egy világhírű festménye, amely ópságban megma-

radt, noha a templom falai, ahová a kép akasztva van, több helyen megrepedeztek. A teljes működésben levő Colima tűzhányó egyike Mexikó legnagyobb vulkánjainak. Kitérőseit mindig nagyobb földrengés szokta kisélni; 1869 óta nagyobb veszedelmet nem okozott s három év előtti működése is inkább csak látványosságként ment.

(A diófa ültetése, haszna.) Óseinknek szent fája volt a diófa; erőteljes tiszta növése mintegy predesztinálta erre. A régi Pannoniában akárhány helynévvel találkozunk, mely a diófa elterjedését akkori időben igazolja. Jelenleg még fenálló helyek Diósgyőr, Diósd, Nagydiós stb. mutatják a diófa termelési helyeit. Híres nálunk a sebeshelyi dió Erdélyben, sajnos a régi diófaállományból már kevés van, őseink felismerték fontosságát s mindenfelé telepítették. Ajánlatos volna a kiirtott erdők területét diófával beültetni mert 10—12 év múlva terem a diófa s később ha 80—90 év múlva kivágásra kerülne a költséget százszorososan megtérítette. Szépen pénzeltetünk a diófából, fája kitűnő furnír. A diófát jobb ha vetjük mint, ültetjük, mert a karó gyökérmetszését 3—4 évig is meg kell csinálni. A diót januárban cserépre vagy lédákba elvetjük, később a kiesirózott magvakat a kiültetésre szánt helyen elvetjük 2—2 magot vetve 1 fészekbe. A távolság szükséges, mert a fa tereteljes voltánál fogva sok helyet igényel. Hegyoldalok mentén a fákat zsinaggal jelölve a fészkek helyét kijelöljük s a fák körüli tért akár berezkekkel, cseresznyefákkal, meggyfákkal ültetjük ki. A kiesirózott magvakat télre kevés trágyával kell befedni a fagy végett. A második évben a fatányért elkészítjük, hogy a fának alkalmas helyen legyen s ezután a 3-ik évtől kezdve körülveszük karókkal, ha a telepítés oly helyen lenne, hol marhát hajtanak keresztül biztosítás céljából a késő unokák is áldani fogják azt, ki a diófát ültette s az illető életében is szép hasznot fog látni.

(Hadikutyák.) A május 1-ével hegyi cseredő által lakult 27-ik labach Landwehr ezred százada egy-egy hadikutyát kaplak. A tiroli lövészrezdeknek már négy év óta használnak hadikutyákat, amelyek igen jól beváltak. Egy részüket egészségügyi szolgálatra tanítják be, abból a célból, hogy szerencsétlenül járt embereket kikutatassanak, a másik részt tábori szolgálatra használják, amelyben őrszemek mellé osztva nagy szolgálatokat tehetnek. Az a kísérlet, hogy hadikutyákkal lövész szállítsanak a tűzvonalba, eddig még nem sikerült.

FÉRJ és FELESÉG

REGÉNY.

Irtta: J. LIES.

— Nézd Jörksen a táskámat, keres rejtekhelyet, majd ha bejötték te is a kertbe. én most átnászom a falon, te add be nekem a rácson keresztül a vágószerszámokat, ha felnyitottam a kaput, könnyen végezhetünk. A kapu közelében rejtés el mindent, hogy menekülés esetére semmi bűnjelt hátra ne hagyjunk. Ez könnyen rávezethető őket a nyomra s akkor kárba esett minden.

Még egyszer alaposan szemügyre vette a tájat s mikor látta, hogy nincs mitől tartani, a macska ügyességével kuszott át a szomszédos ház kiálló rovátkáin.

Jörksennek erősen dobogott a szíve, mikor Hermann még egyszer vissza szolt a kerítés tetejéről:

— Menj a kaputól!

Ezzel eltűnt a fal mögött.

Jörksen egy pillanatig ugyan gyámoltalannak érezte magát s megfeszített idegekkel hallgatta, hogy vajjon sikeresen ment-e végbe az első kísérlet. Minden esőndes volt a környéken s a köd már annyira megsűrűsödött, hogy az utca egyik feléről alig lehetett átlátni a másikra. Hirtelen körülnézett s mikor teljes biztonságban érezte magát, hirtelen felnyitotta a bőröndöt, a zárvágót elővette s a kapu rácshoz szaladt.

Hermann már ott várakozott rá.

— No mi van? — kérdezte Jörksen sutogva.

— Semmi, minden esőndes, úgy, amint megmondtam. Add ide gyorsan a zárvágót meg a feszítővasat.

— Jörksen átnyújtotta kezében levő szerszámokat, majd ismét visszatért a kofferhez, melvet a fal mellett hagyott. Nehány pillanat

mulva már könnyen sétálhatott át a nyitott kapun.

— Te itt a bokrok mögött meghúzódsz. A kaput tedd be óvatosan, én majd addig lábaimra huzom a gummi-védőket s megkísérlem a behatolást. A szerszámokat tartsd készenlétben, de vigyázz rá, nehogy itt felejtés valomit. Én egyelőre csak ezt a két acélszerszámot viszem magammal. Nem lesz azonban észszerűtlen kikészítened a komplikáltabb vágókat sem, mivel bizonyos vagyok benne, hogy az ablakok automatikusan záródnak.

— Siess csak gyorsan — sutogta Jörksen, de vigyázz minden lépésedre.

Szegény fiún igazán meglátszott, hogy most vesz részt először ilyen körülményes idegizgató nyomozásban, mely inkább betöréshez hasonlít. Idegesen kutató a szerszámok között s valahányszor a szél megrebbentette a galyakat, mindannyiszor ijedten ugrott fel helyéről s áthatóan vizsgálta a környéket. Éppen ellentéte volt Hermannnak, aki a legnagyobb nyugalommal vitte véghez a hátborzongató munkát. Már jó félórja tartott a kényelmetlen várakozás, mikor a közelben megrebbentek a galyak. Jörksen az első pillanatban ijedten kapott pisztolyához, de aztán megnyugodott, mert a közelében Hermann ismert fel.

— No mi az? Mi történt? — kérdezte irogatottan.

— Még semmi. Az ablakot sikerült felnyitnom s benn is jártam a folyosón, de elfelejtettem magammal vinni a lámpát.

— A pisztolyod rendben van? — kérdezte Jörksen s átnyújtotta a parányi tolvajlámpát barátjának.

— Persze, hogy rendben van. De mi az ördögnek kérde, hisz úgy sem lesz szükség rája.

— Ki tudja, hátha rajtunk ütnek a gazemberek?

— Akkor sem igen, mert a lövöldözéssel

csak elárulnók magunkat. Hanem most vedd magadhoz a táskát s ott a cserjés mellett igyekezz közelférközni a legszélső ablakhoz. Esetleg szükség lesz még egy s más holmira s nem akarnék minden pillanatban visszajönni ide. Tudod, egy kicsit messzire van. Jörksen összehalkolta a táskát s Hermann utasításához híven a bokrok alján óvatosan, lopva közeledett a ház felé. Hermann a rövidebb utat választotta s egy pillanat alatt eltűnt az előtük álló bokor mögött.

Jörksen óvatosan haladva előre, megközelítette a ház kertre néző ablakainak legszélsőjét. Bár közelről s élénken figyelt mindent, egyetlen nyomát sem tudta felfedezni annak, hogy valaki behatolt az ablakon.

Mégis csak ügyes fiú ez a Hermann — dörmögte magában s lerakta a koffert, majd hozzálátott azoknak a műszereknek az előkutatásához, melyeket szükségesnek velt. Ijedten vette észre, hogy alkuleskat nem hoztak magukkal, pedig úgy vélte, hogy ez feltétlenül szükséges lesz a keresztyülvitelhez. Felforgatott mindent a csomagban s már arra gondolt, hogy visszamegy a bokor melletti rejtekbe, mert azt hitte, hogy ott felejtette őket. Ebben a pillanatban az ablak felnyitott s Hermann alakja jelent meg a sötétben.

— Valami baj van? — kérdezte sutogva Jörksen.

— Nem, nincs semmi — felelte Hermann. — Csak a ezóknókokat hoztam vissza.

— Hát nem sikerült bejutnod? — kérdezte Jörksen ijedten.

— Dehogynem, rögtön hozom Kertsenét is. Minden úgy történik, mintha előre megrendeltük volna. Hanem most gyorsan pakolj össze mindent s a bőröndöt vidd el a kapuhoz. Aztán ha előkészítettél mindent, jöjj vissza azonnal, mert segítened kell a menekülésnél.

(Folyt köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1911. június 28-án.

VIGSZÍNHÁZ.

„Utánam . . .”
(Aprós mol . . .)
Szinmü 3 felvonásban. Irta: Ursztein Henry.
Vismélreka
Lourgaço Hegedüs
Lourgado Iréno Varsányi L.
James Tanay
Friediger Szerényi
Hottot Carlos Ifj. Ditrói
Ricardot marquis Hádi
Alayná Huszthy H.
Miről hercegné Hegedüsne
Henriette Mikay N.
Solange Faltay R.
Kezdeté 1/28 órakor.

Szörvárosi Városigali Színház
Az ártatlan Zsuzsi.
Operette 3 felvonásban. Irta: Antoni Mars és D'Esvalières. Zenéjét szerztette: Gilbert, Forditotta: Meró Adolf.
Személyek:
Das Aubrais Rourad Sajó
Delphine, felesége Veszprémié
Jaqueline a gyereke Rado N.
Hubert a mekei Szalay
René Boisauréte Fekete
Pomerai, gyáros Szabolcs
Szaanne, felesége Kury Klára
Charenze, magánzó Keiler
Rose, felesége Karolyi I.
Kezdeté 1/28 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÖR)

Troubadour.
Opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Cammerano Salva. Fordította: Csapregyh Lajos. Zenéjét szerztette: Verdi.
Kezdeté 1/28 órakor

APOLLO-PROJEKTOGRAF
Főpszínház-utca 1-3.
Telefon 68-39.

1911. június 26-tól f. hó 29-ig a teljesen új felújított műsor.
Az esküt (humoros). A háborgó tenger (játék p.). A császárímádó (komédia). Szerelom rózsája (dramai jelenetek). Farmer élet (játványos). Lehmann ur legújabb kalandja (kacagató műkalk). Wien-budapesti repülőverseny (eredeti felvétel). A fekete nap (dramai jelenetek). Az angol koronázási ünnepek (eredeti helyszíni felvétel). — Legközvetlenebb műsorváltozás csütörtökön f. hó 29-én.
Az első előadás hétköznapokon d. u. 7/28 órakor, vasár- és ünnepnapokon 6 órakor kezdődik.

A. n. v. vall. és közokt. miniszter elismert leírásával kitüntetve.
Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső FOGORVOSI INTÉZETE
Áthelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**
Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhidak, koronák.
Tartós fogtömésel. Jó használható fogorvosok alkészítése és behelyezése.
Foghuzások (altatásban is.)
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

BEKETOW CIRKUSZ
VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.
Ma este 3/48 órakor nagy előadás.
A legnagyobb sikert aratott műsor!
Minden mutatvány sláger! Minden előadásban zsúfolt ház!
Jegyek előre válthatók előváltási díj nélkül: egész nap a cirkusz-pénztárnál és Mircsh-féle nagyföldszobán, Andrassy-út 19. szám.
Csütörtökön, Péter és Pál napján 2 előadás, d. u. 4 és este 7/28 órakor. Mindkét előadásban a teljes műsor. D. u. gyermekeknek félhatalak.

TOST és MOLNÁR
kereskedelmi-, díszítő- és tájkertészete
BUDAPEST, VII. ISTVÁN-UT 50.
Eivállal ablak és erkélydíszítéseket. Kertek, parkok tervezését, alakítását, fenntartását. Alkalmi és állandó díszítéseket. Téli kertek berendezését, minden e szakba vágó munkát. || || ||
Telefon: 88-75. Telefon: 88-75.
Külső telepi: Gyarmat-utca 25.

Nyáralóknak : pianinót : kölcsönöz

valamint javítást és hangolást szakszerűen és lelkiismeretesen intéz el a

MUSICA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
:: BUDAPEST ::
VI., Teréz-körút 1. sz.
TELEFON 4-31. SZÁM.

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVÉ

JARDIN DE PARIS

VII. KER., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT I. SZ.

Kezdeté 9 órakor. Kezdeté 9 órakor.

Az új attrakcióikkal bővült júniusi slágerprogramm

Lucie König
a hírneves német kabarédíva.
Mascha Dignan
előadó művész nő saját zongorakísérettel.
Richard Gotál a Fledermaus művésze, Solti Hermin magyar dízer, Elie van de vett angol star, Ferdinand Seiler zongoraművész, Uj német bohózat, Bis daher und nicht weiter Lucie Königgel és Godával. Sajó Géza, Sándor Steli, Polónyi diadala aktuális szkecs, A naftalin teljesen új szolóműsor. — Elsner Tódorné, Mókény, Kovács Lili, Boros stb. — A Tabarinban éjjelől új attrakció. Les 4 secours Levandovsky, Les Diez, Maud Sendemann stb. stb.
A kertet 7 órakor nyitják.

Wildbad Sanatorium
gyógyhely

TOBELBAD

STAJERORSZÁG

Természeti EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

Étrendi gyógymódok, Hő-források

VEZETŐ ORVOS:
Dr. v. DÜRING
a kiell egyetom volt tanára, korábban a Lahmann-sanatorium vezetője.

4 orvos.

!! PROSPEKTUS INGYEN. !!

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-csapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 16 koronás részletekre adják és

kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárkhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és eszekeket oriási forgalmunk következtében mélyen leszállított **nagybani eredeti gyári áron szállítunk** vidékre is bárholva

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérn.

Mielőtt nyáralóba megyünk vagy elutazunk *
helyezzük biztonságba értékpapírainkat, ékszereinket, biztosítási kötvényeinket és egyéb okmányainkat.

A „HERMES” MAGYAR ÁLCALÁNOS VÁLCOÜZLET RÉSZV.-CÁRS.

Budapest, Hermes-udvar, IV., Koronaherczog-u. 5.

Flókok: V., Dorottya-u. 8.
V., Mádor-u. 25. VII., Baross-tér 16. (Tőzsdapalota).
rendelkezésre bocsátja e célra — esetleg csak a nyáron át is

SAFE-DEPOSIT

helyiségeiben levő pénztárfiókokat a fél saját zára mellett.
Nagyobb terjedelmű bóröndök vagy ládák is elfogadtnak nyáron át megörzésre e helyiségben.

Bérleti, illetőleg megörzési díj 16 koronától kezdve egy egész évre.

Külföldi pénznemeket, valamint a bel- és külföldi furdóhelyeire és városaira szóló hitel-leveleket a legolcsóbb feltételek mellett engedünk át.

Takarékbetéteket a legkedvezőbb kamatláb mellett kamatoztatunk.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkeszti Radó Antal.

Egy-egy szám ára 30 fillér.	625 szám	Minden füzet külön is kapható.
-----------------------------	-----------------	--------------------------------

ÚJ!

617-618. **Molière.** A szeleburdi, vagy minden lében kanál. Vigjáték 5 felvonásban. Ford. **Kosztolányi Dezső.**

619. **Vér Mátyás.** A sárga ház titka és egyéb elbeszélések.

620. **Kemény Ferenc.** A világbéke. A művelt közönség részére, egyuttal ismeretterjesztő a magyar iskolákban eirendelt békenapra.

621. **Heyking Elisabeth.** Találkozások. Két elbeszélés. Fordította **Benedek Marcell.**

622-624. **Lavedan Henri.** Sire. Szinmü 5 felvonásban. Fordította **Szász Zoltán.**

625. **Okulov Alexij.** Gujaton. Elbeszélés. Oroszból fordította **Munkácsy Mihály.**

Minden füzet egyenkint is kapható a kiadónál:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fial) részvénytársaság
Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

A Magyar Könyvtár teljes új jegyzéke megjelent és minden könyvkereskedésben ingyen kapható.

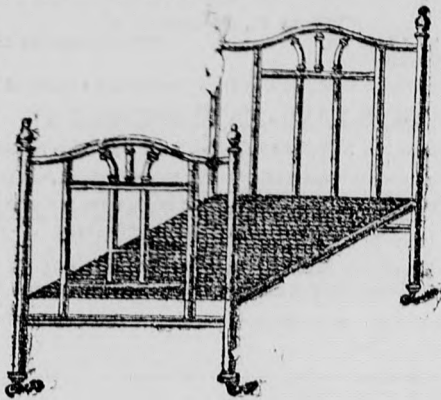
Heti műsor:

	Junius hó	Vigszínház	Fővárosi nyári Színház (Budai Színhör)	Fővárosi Városligeti Színház
29	Csütörtök — — — — — d. u. este	Osztorg's Miczi	A hajduk hadnagya Színházi képtelen ségek	A poloskei iótárius Az ártatlan Zsuzsi
30	Péntek — — — — —	Az ezred apja	A rejtélyos ember	Az ártatlan Zsuzsi
1	Szombat — — — — —	—	Trenk báró	Az ártatlan Zsuzsi
2	Vasárnap — — — — — d. u. este	—	Nebantsvirág Trenk báró	A halhatatlan jump Az ártatlan Zsuzsi

„ALTVATER“
 GESSLER
 BUDAPEST.

Rézág 32 frt

Acélsodronyágybetét vaskeretrel 5.50

Összesen a vaságy matraccsal 8.75

Az itt bemutatott vaságy **sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt.** Mindennemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít **NÉMETH** fémbutorgyára, V., Koháry-u. 19a.

Vizsgálati ajándékul iskolai könyvtárak számára legolcsóbb, legjobb és legalkalmasabb a

FILLÉRES KÖNYVTÁR.

EGY-EGY KÖTET KÖTVE 60 FILLER Szerkeszti Pósa Lajos EGY-EGY KÖTET KÖTVE 60 FILLER

Elbeszélések, regék, történelmi elbeszélések, versek, szindarabok, utelirások gyűjteménye magyar fiúk és magyar leányok számára.

A most megjelent kötelek jegyzéke:

303-304. Lőrinczy György. Az Igmándi K. bég. Képekkel...	1.20
305-306. — A kavai fűzfák. Képekkel	1.20
307. Balla Ignác. Tréfaország. I. gyűjtemény. Képekkel	.60
308-310. Sebők Zs. A bogarak háboruja. Képekkel	1.80
311. Balla Ignác. Tréfaország. II. gyűjtemény. Képekkel	.60
312. — Tréfaország. III. gyűjt. Kép.	.60
313. Tányértalpu koma a fotografusnál és más elbeszélések	.60
314. Havas Mihály. Hirvirágok	.60
315. Lőrinczy György. Amit a kender mesél	.60
316. Havas I. Csodálatos paripa	.60
317. Dingha B. A tarisznyás király	.60

Teljes jegyzéket, valamint mintakötetet kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Singer és Wolfner könyvkereskedése, Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 10.

Megrendelésnél minden számért 64 fillér (4 fillér portóra való) küldendő be, hogy aztán bérmentve küldjük meg a rendelt köteteket. Husz kötetért 12.— korona küldendő be. — Minden kötet külön is kapható.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba. A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb. A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyiroda, Budapest (V., Vindó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodái.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Szusákon (Fiume mellett) felépítendő kir. erdőhivatali épület építésére nyilvános versenyárgyalást hirdetek.

Kiadásra kerülnek a szusáki kir. erdőhivatali épületének felépítésével kapcsolatos összes építkezési munkálatok az alábbi munkacsoportok szerint, ugymint:

- I. Föld-, kőműves és elhelyező munka.
- II. Aszfalt elszigetelő munka.
- III. Kőfaragó munka.
- IV. Ács munka.
- V. Tetőfedő munka.
- VI. Facement tetőfedő munka.
- VII. Vasmunka.
- VIII. Betonmunka.
- IX. Burkoló munka.
- X. Padozati munka.
- XI. Bádógos munka.
- XII. Szobafestő munka.
- XIII. Szobrász munka.
- XIV. Asztalos, lakatos és mázoló munka.
- XV. Üveges munka.
- XVI. Redőny munka.
- XVII. Esslingeni redőny munka.
- XVIII. Kályhás munka.
- XIX. Takaréktűzhely munka.
- XX. Villámhárító berendezési munka.
- XXI. Villamos csengő berendezési munka.
- XXII. Vízvezeték, gázvezeték, csatornázás.
- XXIII. Felvonó (lift) elkészítési munka.
- XXIV. Kerítés munka.
- XXV. Előlépcsőzeti munka.

Ajánlat minden munkacsoportra külön-külön, vagy az összes építési munkálatokra együttesen is tehető. Vállalkozók minden kárpótlás nélkül tűrni tartoznak, hogy ajánlataikból az ajánlati összeg 50 százalékáig bármely munkanemek vagy munkacsoportok esetleg kivethetők és más vállalkozónak kiadhatók legyenek.

Az ívenként egy koronás bélyeggel ellátott és a pályázati feltételekben körülírt módon kiállított írásbeli ajánlatok a szusáki kir. erdőhivatalnál az 1911. évi július hó 31. napjának délelőtt 11 órájáig nyújtandók be.

Az ajánlatok alapjául szolgáló pályázati feltételek, továbbá az általános építési feltételek, a részletes (műszaki) feltételek, a szerződés tervezete, a használandó ajánlatminta, valamint az ajánlati költségvetés mintája és az építési tervek és rajzok a szusáki kir. erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetőleg a pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlat és az ajánlati költségvetés mintája együttesen 20 (husz) koronáért ugyanott beszerezhetők.

A munkálatok 1912. évi augusztus hó végéig teljesen elkészítendőek.

Az ajánlattevő tartozik az ajánlati összeg 5 (öt) százalékával egyenértékű bánatpénzt a szusáki kir. erdőhivatal házipénztáránál, vagy bármely más állami pénztárnál készpénzben, vagy a kincstárilag elogádnak jelzett értékpapírokban letenni és az erre vonatkozó letéti nyugtát vagy postai feladóvevényt az ajánlathoz csatolni.

Budapest, 1911. évi június hó.

M. kir. Földmívelésügyi Minister.

Valódi Brünni Szövetek

1911. évi tavaszi és nyári idény.

Egy vég 3.10 mtr	1 vég 7 korona
hosszu teljes uri	1 vég 10 korona
elegendő (k a b á t),	1 vég 12 korona
n a d r á g, mellény)	1 vég 15 korona
ára csak	1 vég 17 korona
	1 vég 13 korona
	1 vég 20 korona

1 vég, fekete szalon öltönynek K 20.— felöltösövetek, turistaloden selyemkammarnok stb. stb. az állít gyári árban a szolidnak elismert

posztógyári raktár
Siegel-Imhof, Brunn.

Minták ingyen és bérmentve.

A magánvevők előnyei szöveteket közvetlen Siegel-Imhof cégénél a gyártás helyén vásárolni, felette nagyok. — Kolosszális áruválogatás következtében mindenkor legnagyobb választék egész friss szövetekben. Legolcsóbb szabott árak. A legkisebb megrendelés is teljesen minta szerint és legelőkelényebben lesz eszközölve.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szorot jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összeadóbillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acézből és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kivájtúrás

Ujlaki-írógépet.

Nem irnak alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálatokban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépeinkre

BECSERÉLÜNK.

Díjmentes bemutatás országszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 28. sz.

Telefon 122-60.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre reflektálnak, közöljék címüket. Vidéki képviselők kerestének.

Specziálista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyártmány, eredeti csomagolásban. Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos. Óvakodjunk silány utazatoktól. Árak tucatszámok: 2-16 korona. „Auto Vaginal Spray“ a legmodernebb és legkényelmesebb női óvóközönlegesség. Ára 15 kor. Sztéküldés titoktartás mellett, kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet.

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-és gummiaruk gyára
 Budapest, Koronaherczeg-u. 17.

ALAPITTATOT 1878. TELEFON 13-76.

Mindennemű férfi és női

NEMI BETEGSÉGEK

ugyintón vér-, bőr-, idegjelok, bujakór (síphilis) és főrfigyónsog (impotánia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACS Y

rendelő intézetét

BUDAPEST, VIII., József-körút 2. sz.

Rendel 10 órától 4-ig és este 7-8-ig. Levél útján is biztos gyógyulást tudunk nyújtani, kik személyesen meg nem jelenhetnek vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszerek utasítással kívánatra küldetnek.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdeklődésben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan czélszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötők**ről prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő leg- **Muláb** a lehető leg- **Mükéz** a legizlésebb **Műfüző** nyeknek is megfelel **Muláb** jobb kivitelben **Mükéz** kiállításban

Támgepek, egyenestartók, haskötők, gummlharisnyák stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek.

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldünk.

Sajnos de való,

hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, akinek vére és testnedve meg vannak fertőzve és aki fiatalon könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapoton csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes speciálista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a neki életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasztos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos speciálista országos híri intézete (Budapest, IV., Muzeum-körút 13), ahol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sobeket, huyesó-, hólyag-, ideg- és hátgorincebajokat, az önfertőzés és szifilis utóbajait, magömlést, elgyengült férferőt, (impotenciától) kezdődő elmezavart, aranyeret, sérveket, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelére kimerítő választ (a levélben csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket előetik vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta: d. e. 10-12-ig, d. u. 3-5 óráig, vasárnap déli 12 óráig. Ehrlich 606 kurát is végzünk.

Czím: Dr. Palócz v. kórházi orvos speciálista, Budapest, IV., Muzeum-körút 13.

Heveny vagy idült bujakór - bántalmak

ny górvélykór, bőrbajok, rheuma, (izzag, fekélyek stb) s a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint mirigyda-
nant, rheumatizmus, a száj, gége gonyvódásai, ága-
atok, onostosis, tohetetlenség és mindenfajta szerzett vagy örököl-
t bujakóros bántalmak esetében, a legmegbizhatóbb a
minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyö-
keres gyógyulást nyújtanak.

Dr. Oliver vértisztító piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak engedélyezve.

Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztító szert és már számos kitüntetésben részesült.

Ára egy kis doboznak 25 darab tartalommal 5.60 kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 11.- kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.

Raktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-
utoza 12. és Andrássy-ut 22. szám.

|| Kedvező fizetési feltételek! ||

Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKERESKEDELMI VÁLLALAT”
szalonjában

Budapest, VI. Nagymező-utca 4.

Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemenet!

Nyaraláskor, fürdőhelyen megbecsülhetetlen kincs a jó könyv

Szórakoztató, mulattató, lelket üdítő, könnyű olvasnivalók:

- BIRÓ LAJOS: A Vizözön és egyéb elbeszélések. Ára 4 K
- KÁLNOKI IZIDOR: (Vulpes) Apa és fia és egyéb elbeszélések. Ára 4 K
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: A krakó-
lerok alkonya és egyéb elmélke-
dések. Ára 2 K
- SZOMAHÁZY ISTVÁN: A férj-
hezmenés művészete. Ára 3 K

Nők, férfiak legféltebb kincse a hosszú élet, az üde fiatal- ság, a jó egészség. Ezek apo- lását, megőrzését tanítja:

- LORÁND A. dr. karlsbadi fürdőorvos
nagysikerű könyve:
- A VÉNÜLÉS ELHÁRÍTÁSA
és az élet meghosszabbítása czélszerű élet-
móddal és gyógyszerke-
zésekkel. Ára fűzve ... 4 K, kötve 6 K

Az ifjuságnak, leányoknak, fiuknak való olvasnivalók:

- EMILIO SALGARI ragyogó fantáziájú,
kalandos regényei: Cserna grófja,
Akék hegyek kincse, Az aranymezők
királynője, Az alaszka aranyásók.
Dombornyomású szines boríték-
ban, egy-egy kötet 3 K
- MAY KÁROLY csodaszép utikalandói:

 - A medvevadász 5 K
 - A Balkánon 5 K
 - A Rio de la Plata mentén 5 K
 - A sivatagon keresztül-kasul
(két kötet) 10 K
 - A szkípetárok földjén 5 K
 - A datolyák honából 5 K
 - A Kordillerákon 5 K
 - Bagdadtól Stambulig 5 K
 - A Csendes-óceánon 5 K
 - A félelmetes 5 K
 - A Máhdi országa (két kötet) 10 K

Megrendelhetők a kiadóársulat-
nál Athenaeum irodalmi és nyom-
dai részvénytársulat (Budapesten,
VII. ker., Rákóczi-ut 54. sz.), vala-
mint minden hazai könyvtárban.

Szenzációs találmány.

Szabadalmazva:
3956. sz. a.

Törv. védve.
141. sz. a.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. hnszázrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt.

Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál:
„ANTICOL“-laboratórium
Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaiseri. und Königl. Eilismervény.
Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1.
Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összeállított gyógyszert úgy a saját, mint az eréd lovainál meglepő győgyeredménytel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.
Brassó, 1896. április hó 21-én.
(P. H.) Littke, Oberst s. k.

A legrégebb magyar gyermekkönyv

FLÓRI KÖNYVE

Irta
BEZERÉDY AMÁLIA.
Huszdik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megőrizte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékaikat, szép képeit. A huszdik kiadás — mellőzve a közben készült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvet állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.
Ára fűzve 1 K, kötve 2 K.
Kiadja a Franklin-Társulat.

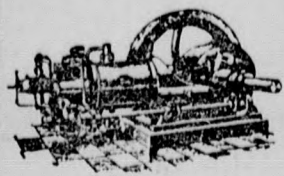
Kapható
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, Andrássy-út 21 és
minden könyvkereskedésben.

NAGY LÁSZLÓ A GYERMEK ÉRDEKLŐDÉSÉNEK LÉLEKTANA.

Ára 3 korona.

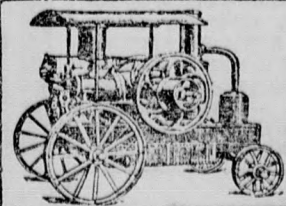
Kapható LAMPEL R.
könyvkereskedése (Wodia-
ner F. és Fiai) r.-t.-nál,
Budapesten, VI., Andrássy-
út 21. sz. és minden könyv-
kereskedésben.

Központi Kereskedelmi és Iparbank R.-T.

Budapest, V. Váci-körút 26. sz.

motorok és motorlokomobilok

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, ékmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6-A.

Férjhezmenendő urhölgyek előjegyzve tízenyolc-évtől feljebb, hozomány-összege a legkülönbözőbb fokozatokban, 10,000, 30,000, 60,000, 120,000 és magasabb összegig. Bővebbet Paragó Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 86. I. em. 1. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat.)

Akar

Ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartassák? Olvassa el a „Társalgás Művészete” („Ellenállhatatlanság titka”) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alattvalót, felettesét egyaránt meghódítsa. Korrekt utmutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzéket ingyen küldök, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Pénzszekrényeket

tíz- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrénygyár, Rákos-u. 4/h.

A gyakorló

gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirás magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre beiratkozhatni napenkint. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Bévay-utca 6. szám.

Kézimunka

hímzőszekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszmánygyár, Nagymező-utca 46. szám.

Villa Almádban.

6600 négyzetűl parcellázható szőlőbirtok 6 szobás gyönyörű kies fekvésű villával a Balaton partján szabad kézből eladó. Ahához van pincze, présház, kocsiszín, istálló és vinceszellér lakás. A vasutalomás 5 perc. Közlebbi Baur György Balaton-Almádi

Kárpitos nyergesek

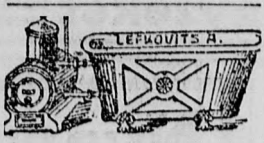
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszmánygyár Részvénnytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

A t. cz. gazdaközönség az Iparvállalatok figyelmébe ajánlom 1884. óta fennálló gazdasági és Iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kormészek, kozmosság és felolvasással, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. — Krakauer Armin, VI., Dávid-utca 4. szám. Telefon: 84-76.

MAGANTANULOKAT

polgári iskolai, gimnáziumi, kereskedelmi-iskolai magánvizsgákra, érettségire felkészítéssel előkészít

Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 5/a. sz.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak és kor-tól feljebb. Elváltak mindenféle kúszókat és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF Budapest, VII., Wessely-utca. 51/E. Telefon 113-46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogcézduákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platínát és ékszerket 100.000 kor. költségmentesen kiválto és teljes értékű készítem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók.

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54-74.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közveetés. Közvevényi egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépeketől a más hirdetésünket utazó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Halló!

Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel

20 frt. Ne mullessza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czifányezzer, Palkó, Trombitás, Bukj el. Naprágszoknya, stb lemez, újságok óriási raktára.

A lemezek díja 1.25 frt Nagy raktár Patkó tündérléki gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményű hangszerekből.

Marnitz Frigyes műhangszerkészítő BUDAPEST József-körut 37-39. Hangszer, gramofon és lemezegek, különkülönlegesen.

„Limonat”

kitűnő zamatu limonádó készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békéscsaba. Mindenütt kapható.

Intelligens

fiatalember keres vidéki jobb családnál, augusztus 1-től szeptember 1-ig teljes ellátást. Szíves ajánlatokat az ár megjelölésével Fekete Béla Budapest, V., Sziget-u. 4-6, II. em. 25, címre kérék.

10%-kal olcsóbb,

mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butorárúház, 320 szobabutor a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választéka készpénz áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Krisztián-tér 8., I. em.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Bartley tanár amerikai erőtáppora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél különösen hatékony. Kiténtve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Készítő levelek minden országban. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156-80.

„Hungária” beszélő-gépek

télcsernénkalkik is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 4. Kérjen árjegyzéket.

Nemi betegek Férfiak, nők

trippertől csak a valódi és világhírű Laxol Capsulátó (dr. Klein) gyógyulhat meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosai bizonyítvány tanusodott a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Illés Antal gyógyszerárúháza, SZABADKA, Budapesti főraktáros: Nyilacszy Gusztáv gyógyszerész Bpest, Fehérvári-ut. Utánvétől óvakodjunk.

Rayonképviselők

ügynökök és reprezentábilis viszontelárusítók kiképezésére nagy ösmeretűségük van jobb izr. körökben, egy szabaddarabozott képzési idővel az értékesítéshez kéresternek. Csakis jó megjelölésű kanczió-képes acquiriteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000-1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 10 No. — Prospektusok ingyen.

Szabónó

nagy gyakorlattal ajánlkozik házakhoz costume és francia ruhák készítésére, Elmegy vidékre is. Értekezhetni csakis levéllel: Balogh Anna Rózsa utca 34. I. 9.

INGYEN TANULHAT

november 1-től két hónap át kereskedelmi szaktárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, spirát, német nyelvet, Magyar Tanügyi Intézet, Rottenbiller-utca 5/a. sz. Tanítás nap három órán át. Nappali és esti tanfolyamok.

Allások

mindenféle szakmából közzé vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körut 38.)

Cséplőgépekhez, gözekékhez, czukorgyárukhoz,

szeszgyárukhoz, gőzmalomokhoz, meszőgőthöz szerfordékhoz, homoktölggyárukhoz és minden ipari üzemmek a legkiválóbb a nagy hőértékű

gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén,

darabos, kocka-, dió- és aprózémosztályozásban és elsőrendű kétszermosított kovácsszén, valamint

elsőrendű karwini darabos pirszén

öntödei célokra ugyszintén kocka- és diópir-szén, mely sokkal kiadósabb és kevesebb hamutartalommal bír, mint a légszesz-pirszén, szobafűtési célokra, központi fűtéseknek, szivógázmotorokhoz, továbbá új épületek kifűtéséhez kiválóan alkalmas. Szállitok továbbá kályhatűzelési célokra

elsőrendű porosz köszenet

wagonrakományokban helyt bármely vasut- vagy hajóállomásra.

Sziveskedjék ajánlatot kérni! Urbán S. L.

a gróf Larisch-Mönnich-féle karwini szén- és pirszén-művek vezérképviselője Budapest, V., Nádor-u. 17. Telefonszámok: 9-57, 162-95, 108-18.

Tátrai mályszörp

5 kjlós postakosarakban K 8.— Barta József konzorvgyára Felka (Szepes-megye).

Koporsó asztalosok

részére mindennemű koporsók díszítései, összes tometkozési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénnytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Szép uriház

300 □-öles telek öt lakással, pincze, mosókonyha, villamos megálló, 11.000 forintért eladó. 5000 forint készpénz szükséges. Bővebbet: Erzsébetfalván, Vörösmarty-utca 28. sz.

Fürdőkádak

magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, foteuil és gyermekkádak kaphatók

Wiesel Adolf

Váci-körut 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 28793

Riadó

lemezeink az egész országban a legkedveltebbek. Akinék még sincsen gramofonja, vegyen 10 darab leoldható Riadó lemezt darabonként, rendez gyári áron 4.— koronáért és mi ingyen küldünk azonnal egy pompás

drága

gramofont. Ezt a rendszert sokan utánozzák már. Mással is kaphi ingyen gépet, ha 10 leoldható lemezt vesz, Dacapo, Kécs Magyar Dialekt stb., melynek bárhol és így nálunk is 2 koroná 40 fillér darabja. Felhat 10 lemez 24 koronába kerül és külön 10 koronába egy ócska kis g.p. Nálunk azonban nem 2.40 koronás lemezeket.

de a legjobb

tíz darab 4.— koronás lemezt adjuk 40 koronáért az ingyen géppel együtt. Tegyen egy próbarendelt. Mi kötelezőleg kijelentjük, hogy a pénz azonnal visszaküldjük, ha nincs megelégedve a géppel vagy lemezzel. Kérje azonnal

lemez

Árjegyzékünket, ingyen rendező prospektussal együtt. Május hó 1-től kezdve hirdahelyiségeinket

Erzsébet-körut 12. szám

nál a féleleltre helyezzk át, a New-York palotával szemben. SZENT LÁSZLÓ INTÉZET, ezelőtt Veress Pálné-utca 18. sz.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállitunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat

Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Díszes butor-album 1 kor.

25 koronáért

készülnek saját műhelyomben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből. Lichtman Sándor fértiszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postátminták bérmentve, helyben szabásomat kívánatra házhoz küldöm. 28592

Telektulajdonosok

figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Eötvös-utca 35.

Ajtók, Ablakok,

vasrudnyók, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapítottat 1886-ban.

Zálogcézduákat

veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszerket 100.000 koronáig költségmentesen kiválto és teljes értékű kifzetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet Vétel és eladás használt és új

polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander batorok, nri szobak, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, kelési sznyegek, csillarak.

Telefon 82-13. 28596

Készpénzért

vagy hitelképes egyéneknél kedvező feltételek mellett szállitok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítatom, hogy ilyen

olcsón

sehol nem kap modern háló, ebéllő, uri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg szívesen raktárakat, itt jutányosán

vehet

a leg egyszerűbbtől a legdisezebb kivitelig minden fajta

BUTOR

Nagy Imre lakberendezési vállalkozó (szé) BUDAPEST, Váci-körut 9. szám (Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.